

ÁRSSKÝRSLA 2018

Efnisyfirlit

- 3 Ávarp stjórnarformanns**
- 5 Starfsemi Brúar lífeyrissjóðs**
 - 5 Sjóðfélagar
 - 5 Þrjár samtryggingardeildir
 - 5 Rekstur annarra sjóða
 - 5 Umfang
- 6 Starfsemi ársins**
 - 6 Sameiningar í B deild
 - 6 Mínar síður – sjóðfélagavefur
 - 6 Hálfur lífeyrir
 - 6 Starfslokanaámskeið og vinnustaðakynningar
 - 7 Samstarf við VIRK endurhæfingarsjóð
 - 7 Sjóðfélagalán
 - 7 Hluthafastefna
 - 8 Stefna um siðferðisleg viðmið í fjárfestingum
 - 8 Persónuverndarstefna
 - 8 Umhverfismál
 - 8 Mannauðsmál
- 9 Þróun á mörkuðum**
 - 9 Verðlagsþróun
 - 9 Innlendur skuldabréfamarkaður
 - 9 Innlendur hlutabréfamarkaður
 - 9 Erlend verðbréf og gengi gjaldmiðla
- 10 Stjórn og framkvæmdastjóri**
- 11 Starfsmenn sjóðsins**
- 12 A deild - lykiltölur**
 - 13 Um deildina
 - 13 Réttindaávinnsla
 - 13 Tryggingafræðileg staða
 - 14 Tryggingafræðileg staða lífeyrisaukasjóðs
 - 15 Iðgjöld
 - 16 Lífeyrir
- 17 V deild - lykiltölur**
 - 18 Um deildina
 - 18 Réttindaávinnsla
 - 18 Tryggingafræðileg staða
 - 19 Iðgjöld
 - 20 Lífeyrir
- 21 Eignir A og V deilda**
 - 21 Ávöxtun ársins
 - 22 Kaup og sala ársins
 - 23 Sjóðfélagalán
 - 24 Verðbréfaeign í árslok
 - 25 Fjárfestingarstefna A og V deilda 2019
- 27 B deild - lykiltölur**
 - 28 Um deildina
 - 28 Sameining á árinu
 - 28 Réttindaávinnsla
 - 28 Tryggingafræðileg staða
 - 29 Iðgjöld
 - 30 Lífeyrir
 - 31 Ávöxtun ársins
 - 31 Kaup og sala ársins í B deild
 - 32 Verðbréfaeign í árslok
 - 33 Fjárfestingarstefna B deildar 2019
- 35 Áhættustýring**
- 36 Stjórnarháttayfirlýsing**
- 41 Ársreikningur 2018**

Ávarp stjórnarformanns

Ávöxtun ársins 2018 var undir væntingum hjá Brú lífeyrissjóði. Raunávöxtun ársins í A og V deild var 3,0% og meðaltal raunávöxtunar sjóðsins fyrir síðustu 5 ár er 4,5% og meðaltalið fyrir tíu ár 3,7% sem er aðeins yfir því viðmiði sem lífeyrissjóðir nota við útreikning á tryggingafræðilegri stöðu. Raunávöxtun B deildar var 1,4% og 5 ára meðaltal raunávöxtunar er 3,9% en B deildin var stofnuð um mitt árið 2013.

Segja má að árið 2018 hafi verið ár verðtryggðra skuldabréfa en framlag þeirra í ávöxtun ársins vegur þungt. Erlend hlutabréf skiluðu ekki mikilli ávöxtun en á síðasta ársfjórðungi lækkuðu erlendir verðbréfamarkaðir mikið en á móti kom veiking krónunnar en hún veiktist á árinu um 11,4% gagnvart Bandaríkjadollar og 6,5% gagnvart Evru.

Félag íslenskra tryggingastærðfræðinga lagði til nýjan reiknigrundvöll fyrir mat á lífeyrisskuldbindingum. Félagið vann í samvinnu við Landssamtök lífeyrissjóða að athugun sem byggð var á gögnum frá öllum íslenskum lífeyrissjóðum. Fyrri reiknigrundvöllur er frá árinu 2002 og var hann með ákveðna annmarka þar sem hann er byggður á gögnum frá aðeins hluta lífeyrissjóða landsins. Lífslíkur eru því nú í fyrsta sinn metnar eftir reynslu þeirra sem réttindi eiga í lífeyrissjóðum en fram til þessa hefur verið miðað við lífslíkur allra Íslendinga óháð því hvort þeir eigi réttindi í lífeyrissjóðum eða ekki. Þá eru lífslíkur öryrkja og annarra sjóðfélaga mismunandi og er nú tekið tillit til þess í útreikningum á tryggingafræðilegri stöðu. Þessar nýju forsendur sýna skuldbindingar sjóðsins af meiri nákvæmni en áður. Útreikningurinn er bæði aðlagður að sjóðfélagahópi hvers lífeyrissjóðs og að reynslu sjóða í nýgengi örorku. Nýi reiknigrundvöllurinn veldur töluverðri breytingu á mati skuldbindingar til hins verra og vegur þar breyting á lífslíkum mest en breyting á örorkulíkum minna.

Þessi breyting á reiknigrundvöllum hækkar einnig framlag ársins úr lífeyrisaukasjóðnum í A deild sjóðsins og tryggingafræðileg staða hans versnar umtalsvert. Í upphafi þegar lífeyrisaukasjóðurinn var reiknaður var hvorki gert ráð fyrir breytingum á töflum um lífslíkur eða örorku né launahækkunum í framtíðinni. Bæði tryggingastærðfræðingur og stjórnendur sjóðsins bentu á þessa vankanta í reikniverki lífeyrisaukasjóðsins í aðdraganda lagabreytinganna.

Það er afar ánægjulegt að á árinu 2018 sameinaðist Lífeyrissjóður starfsmanna Kópavogsbæjar við B deild Brúar lífeyrissjóðs. Megin forsenda sameiningarinnar er að réttindi og ávinnsla sjóðfélaga haldast óbreytt og skuldbindingar réttindasafnsins er aðgreint frá öðrum réttindasöfnum.

Frá 1. janúar 2018 hafa almannatryggingar haft heimild til að greiða hálfan lífeyri með þeim skilyrðum að einstaklingar leggi fram staðfestingu þess efnis að greiðslur á hálfum lífeyri hefjist hjá öllum skyldubundnum lífeyrissjóðum þar sem viðkomandi hefur áunnið sér réttindi. Þessi lagabreyting kom flatt upp á lífeyrissjóðina þar sem ekkert samráð var haft við þá af hálfu hins opinbera. Sjóðurinn brást engu að síður

Ávarp stjórnarformanns

við og hefur samþykktum sjóðsins verið breytt þannig að sjóðfélagar í A og V deild geta nú hafið töku hálfis lífeyris. Sjóðfélagar B deildar geta hins vegar ekki hafið töku hálfis lífeyris þar sem slíkar breytingar á samþykktum sjóðsins hafa áhrif á skuldbindingar réttindasafnanna og þar með bakábyrgð sveitarfélaganna.

Sjóðurinn fetar nú sín fyrstu spor við innleiðingu á hluthafastefnu og stefnu um siðferðisleg viðmið í fjárfestingum. Við ákvörðun um fjárfestingakosti verður horft til umhverfismála, samfélagsmála og góðra stjórnarháttanna í ríkari mæli en áður.

Umsvif lánadeildar hafa aukist stöðugt á undanförunum árum með aukinni eftirspurn eftir sjóðfélagalánum. Svo virðist sem sjóðfélagar kjósi að taka lán hjá sínum lífeyris-sjóði en einnig má nefna að þjónusta starfsmanna sjóðsins er bæði til fyrirmyndar og fagleg.

Sem fyrr hefur mikið áunnist á árinu sem lýtur bæði að þjónustu sjóðsins og innri starfsemi hans en hjá Brú lífeyrissjóði starfar öflugt starfsfólk með mikinn drifkraft og framsýni. Ég fyrir hönd stjórnar þakka starfsfólki sjóðsins fyrir afar gott samstarf og vel unnin störf.

Í lok desember tók við ný stjórn og skipunartími hennar er 4 ár. Stjórnin er skipuð sex stjórnarmönnum en ný í stjórn eru Auður Kjartansdóttir, Halldóra Káradóttir, Sonja Ýr Þorbergsdóttir og Þorkell Heiðarsson en áfram sitja Garðar Hilmarsson og Benedikt Þór Valsson. Vil ég þakka sérstaklega fráfarandi stjórnarmönnum fyrir heillaríkt og ánægjulegt samstarf á síðustu fjórum árum og ég hlakka til að starfa með nýrri stjórn.

Benedikt Þór Valsson

Formaður stjórnar

Starfsemi Brúar lífeyrissjóðs

Brú lífeyrissjóður starfar samkvæmt lögum nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða, samþykktum sem settar hafa verið um starfsemi sjóðsins og öðrum reglum sem um lífeyrissjóði gilda.

Sjóðfélagar

Aðild að lífeyrissjóðnum eiga þeir starfsmenn sveitarfélaga sem hafa kjarasamningsbundna aðild að BSRB, BHM og KÍ. Einungis starfsmenn sveitarfélaga og stofnana þeirra geta verið sjóðfélagar í A deild en V deildin er öllum opin.

Með aðild að Brú lífeyrissjóði ávinna sjóðfélagar sér rétt til ævilangs lífeyris við starfslok. Auk þess njóta þeir réttar til örorkulífeyris, byggt á örorkumati. Þá á maki rétt á makalífeyri við fráfall sjóðfélaga og börn hans rétt á barnlífeyri við orkutap eða fráfall sjóðfélaga.

Þrjár samtryggingardeildir

Brú lífeyrissjóður starfrækir þrjár samtryggingardeildir, A deild, V deild og B deild. Að meðaltali greiddu 17.692 einstaklingar iðgjöld til sjóðsins á árinu 2018 og 7.136 einstaklingar fengu greiddan lífeyri.

Rekstur annarra sjóða

Sjóðurinn annast einnig rekstur Lífeyrissjóðs starfsmanna Reykjavíkurborgar.

Umfang

Starfsemi Brúar lífeyrissjóðs nær til alls 117.319 sjóðfélaga sem eiga réttindi í þeim tíu réttindasöfnum sem sjóðurinn rekur, það eru A deild, V deild, sjö réttindasöfn í B deild og Lífeyrissjóður starfsmanna Reykjavíkurborgar. Heildareignir réttindasafnanna sem eru í stýringu hjá Brú lífeyrissjóði nema alls 295,2 ma.kr.

Hjá Brú lífeyrissjóði
eru rekin
10 réttindasöfn

Gætir réttinda
alls 117.319
sjóðfélaga

Stýrir 295.201 m.kr.

Starfsemi ársins

Sameiningar í B deild

Lífeyrissjóður starfsmanna Kópavogsbæjar var sameinaður B deild Brúar Lífeyrissjóðs miðað við 1. janúar 2018 en Brú Lífeyrissjóður hefur séð um rekstur sjóðsins frá árinu 2010.

Mínar síður – sjóðfélagavefur

Umsóknarferli sjóðsins er eingöngu rafrænt. Á árinu var sjóðfélagavefurinn endurbættur en þar geta sjóðfélagar skoðað sín lífeyrismál á auðveldan hátt. Þar má finna m.a. upplýsingar um lífeyrisréttindi, yfirlit yfir lífeyrisgreiðslur, reiknivél og krækju á Lífeyrisgáttina.

Hálfur lífeyrir

Í lok apríl 2018 var samþykktum sjóðsins breytt þannig að inn komu ný ákvæði í A og V deild er varðar töku á hálfum lífeyri. Þá voru frestunartölur uppfærðar og framlengdar vegna möguleika á töku á hálfum lífeyri. Ekki voru gerðar breytingar á réttindaákvæðum B deildar sjóða í tengslum við hálfan lífeyri þar sem slíkar breytingar hafa áhrif á skuldbindingar réttindasafnanna og þar með bakábyrgð sveitarfélaganna.

Starfslokanámskeið og vinnustaðakynningar

Á árinu 2018 hélt sjóðurinn 8 námskeið um starfslok fyrir sjóðfélaga sína. Á námskeiðunum er farið yfir hvar helstu upplýsingar um réttindi sjóðfélaga er að finna, ásamt því að svara spurningum um lífeyrismál. Námskeiðin eru kynnt á heimasíðu sjóðsins og eru haldin reglulega yfir vetrartímann. Þá hafa stéttarfélag og sveitarfélög fengið fulltrúa sjóðsins til að halda fræðsluerindi um lífeyrisréttindi fyrir félagsmenn sína og starfsmenn.

Starfsemi ársins

Samstarf við VIRK endurhæfingarsjóð

Örorkubyrði sjóðsins hefur aukist á undanförunum árum og því skiptir máli að draga úr líkum að sjóðfélagar verði óvinnufærir til lengri tíma og aðstoða þá við að komast sem fyrst aftur út á vinnumarkaðinn. VIRK starfsendurhæfingarsjóður var stofnaður af aðilum vinnumarkaðarins á árinu 2009 en hlutverk hans er að draga úr líkum á að launafólk hverfi af vinnumarkaði vegna varanlegrar örorku með aukinni virkni og eflingu endurhæfingar. Lífeyrissjóðum er með lögum gert að greiða framlag til VIRK og er það núna 0,10% af iðgjaldastofni.

Allar umsóknir um örorkulífeyri eru yfirfarnar af sérfræðingateymi hjá VIRK, sem metur raunhæfi á stafsendurhæfingu fyrir viðkomandi. „Atvinnutenging – endurkoma til vinnu“ er þróunarverkefni hjá VIRK sem gengur út á að aðstoða einstaklinga með skerta starfsgetu að koma sér aftur inn á vinnumarkaðinn.

Sjóðfélagalán

Sjóðurinn veitir lán til sjóðfélaga Brúar lífeyrissjóðs og Lífeyrissjóðs starfsmanna Reykjavíkurborgar. Lánin eru annars vegar verðtryggð með föstum vöxtum sem nú eru 3,55% og hins vegar óverðtryggð með 6,1% breytilegum vöxtum. Lánstími lánanna getur verið 5 til 40 ár, og fjárhæð lána á bilinu frá 1 til 50 m.kr. Aðeins er lánað gegn veði í íbúðarhúsnæði og getur veðhlutfall verið allt að 75% af fasteignamati eignar. Sjóðurinn gerir þó skilyrði um 1. veðrétt fari veðhlutfall yfir 65% og/eða ef veðhlutfall fer umfram 75% af fasteignamati eignar og er hámarkslánstími slíkra lána 35 ár. Lántakendum er heimilt að greiða upp lán að hluta eða öllu leyti án sérstaks uppgreiðslugjalds.

Lán til sjóðfélaga falla undir lög um fasteignalán til neytenda, nr. 118/2016. Markmið laganna er að stuðla að ábyrgum lánveitingum, sporna við óhóflegri skuldsetningu neytenda og tryggja neytendavernd. Með lögnum er gerð krafa um meiri upplýsingagjöf til lántakenda sem og auknar kröfur um mat á greiðslugetu og lánshæfi þeirra.

Framfarir hafa átt sér stað í tengslum við afgreiðslu sjóðfélagalána hjá sjóðnum. Öll gögn sem tengjast lánveitingum eru birt á mínum síðum til yfirferðar. Þannig sparast bæði tími umsækjenda og starfsfólks sjóðsins. Hafa þessar breytingar reynst vel og flýtt fyrir afgreiðslu mála.

Mikil aukning hefur verið í lánum til sjóðfélaga bæði hvað varðar fjárhæðir og fjölda síðastliðin tvö ár. Sjá nánari umfjöllun á bls. 23.

Hluthafastefna

Brú lífeyrissjóður er langtímafjárfestir og hluthafastefna sjóðsins felur í sér þau viðmið sem höfð eru að leiðarljósi um góða og ábyrga stjórnarhætti af hálfu ábyrgs hluthafa. Markmið sjóðsins er að hámarka ávöxtun eigna í samræmi við fjárfestingarstefnu, áhættu og siðferðisleg viðmið sem sjóðurinn setur sér. Þá er Brú lífeyrissjóður stofnaðili að IcelandSIF sem er umræðuvettvangur fyrir ábyrgar og sjálfbærar fjárfestingar.

Hluthafastefnan var samþykkt á fundi stjórnar sjóðsins 4. júní 2018 en hana má sjá í heild sinni á heimasíðu sjóðsins: lífbru.is

Starfsemi ársins

Stefna um siðferðisleg viðmið í fjárfestingum

Markmið þessarar stefnu er að setja siðferðisleg viðmið fyrir fjárfestingar sjóðsins. Sjóðurinn leggur áherslu á að fjárfestingar hans uppfylli kröfur um samfélagslega ábyrgð og sjálfbærni. Stefnan var samþykkt á stjórnarfundi 15. október 2018. Stefnu um siðferðisleg viðmið í fjárfestingum má sjá í heild sinni á heimasíðu sjóðsins: lifbru.is

Persónuverndarstefna

Til þess að sjóðurinn geti sinnt hlutverki sínu þarf hann að hafa aðgang að persónuupplýsingum sjóðfélaga sinna. Brú lífeyrissjóður telst ábyrgðaraðili þeirra gagna sem unnið er með í starfsemi sjóðsins.

Sjóðurinn leggur áherslu á örugga meðhöndlun persónuupplýsinga og gerir viðeigandi ráðstafanir til þess að vernda þær. Til að tryggja að meðhöndlun og vinnsla slíkra upplýsinga sé í samræmi við lög og reglur sem gilda um meðferð persónuupplýsinga setti Brú lífeyrissjóður sér persónuverndarstefnu sem samþykkt var á fundi stjórnar sjóðsins 20. ágúst 2018 og má sjá hana í heild sinni á heimasíðu sjóðsins: lifbru.is

Umhverfismál

Í daglegum rekstri sjóðsins er lögð áhersla á umhverfismál. Til að auðvelda endurvinnslu er sorp flokkað. Mikill árangur hefur náðst á undanförunum árum við að draga úr notkun á pappír með rafrænum umsóknum og skjölun gagna. Við innkaup er leitast við að velja umhverfisvænar vörur og reynt að draga úr einnota umbúðum. Þá er unnið að því að setja upp rafhleðslustöð á lóð sjóðsins.

Mannauðsmál

Sjóðurinn leggur ríka áherslu á góðan starfsanda, hvetjandi vinnuumhverfi og fyrirmyndar starfsaðstöðu. Áhersla á heilsuefningu er skýr en sjóðurinn styrkir starfsfólk til heilsuræktar, tekur þátt í vinnustaðakeppni Lífshlaupsins, auk þess sem árlega er boðið upp á heilsufarsmælingu og flensusprautu. Vinnu við þróun jafnlaunakerfis sem liggur til grundvallar jafnlaunavottun er að mestu lokið, einungis er beðið eftir að vottunaraðili ljúki sinni vinnu. Innleiðing jafnlaunakerfis er liður í að tryggja gæði í starfsemi sjóðsins, efla starfsánægju og hollustu starfsfólks, uppfylla samfélagslega ábyrgð og stuðla áfram að góðum stjórnarháttum.

Þróun á mörkuðum

Verðlagsþróun

Verðbólga hefur verið nokkuð stöðug undanfarin ár og undir verðbólguþröngu Seðlabanka Íslands sem skilgreinir stöðugt verðlag sem 2,5% á tólf mánuðum. Á árinu 2018 jókst verðbólga þó nokkuð og var í lok ársins 3,7% og hefur ekki mælst hærrí í fimm ár. Hækkun á verðbólgu má rekja til aukinnar óvissu í efnahagsumhverfinu og þá sérstaklega hvað varðar ferðabjónustu og fasteignamarkað. Gengi íslensku krónunnar gaf eftir á árinu 2018 gagnvart helstu gjaldmiðlum eftir nokkuð langt tímabil sterkrar krónu. Töluverð óvissa ríkir áfram um þróun verðbólgu en spár gera ráð fyrir að hún verði um 3,5% á árinu 2019. Seðlabankinn hækkaði stýrivexti sína um 0,25% í nóvember og fóru þeir úr því að vera 4,25% í 4,5%.

Innlendur skuldabréfamarkaður

Árið 2018 var nokkuð jákvætt á íslenskum skuldabréfamarkaði og hækkaði aðalvísitala skuldabréfa Kauphallar Íslands (NOMXIBB) um 6,6%. Töluverður munur var á ávöxtun verðtryggðra og óverðtryggðra skuldabréfa og hækkaði verðtryggða vísitalan (NOMXIREAL) um 8,3% á árinu en óverðtryggða vísitalan (NOMXINOM) hækkaði einungis um 2,7%. Ávöxtun lengri skuldabréfaflokka var umfram þá styttri. Verðbólguálag á markaði hækkaði á árinu samhliða hærrí verðbólguvæntingum og fór úr því að vera 3% í árslok 2017 í 4% í árslok 2018.

Innlendur hlutabréfamarkaður

Þróun á innlendum hlutabréfamarkaði var ekki hagfelld á árinu 2018. Vísitala hlutabréfa allra félaga á aðallista Kauphallarinnar (OMXIGI) lækkaði um 2,8% á árinu, en vísitalan segir til um ávöxtun að teknu tilliti til arðs. Af þeim 18 félögum sem voru í árslok skráð á aðallistann hækkaði einungis virði fjögurra á árinu. Marel, Hagar, Skeljungur og Festi skiluðu jákvæðri ávöxtun en Icelandair lækkaði um 34% og flest fasteignafélögin gáfu eftir um 14–19%.

Tvö ný hlutafélög voru skráð á aðallista Kauphallarinnar, fasteignafélagið Heimavellir og Arion banki, og hlutabréf Kviku banka voru skráð á First North markað Kauphallarinnar. Marel sem er stærsta félagið í Kauphöllinni út frá markaðsvirði hækkaði um 14,5% á árinu 2018 en félagið hefur hafið undirbúning að skráningu hlutabréfa sinna í erlendri kauphöll.

Erlend verðbréf og gengi gjaldmiðla

Ávöxtun erlendra hlutabréfa á helstu verðbréfamörkuðum var slök á árinu 2018. Heimsvísitala Morgan Stanley (MSCI World Index) mælir breytingu hlutabréfaverðs á þróuðum mörkuðum og lækkaði um 8,7% mælt í Bandaríkjadölum. Hlutabréf í Bandaríkjunum (MSCI USA) lækkuðu um 5% mælt í Bandaríkjadölum og hlutabréf í Evrópu (MSCI Europe) lækkuðu um 13,1% mælt í Evrum. Hlutabréf nýmarkaðsríkja (MSCI Emerging Markets) lækkuðu þó mest eða um 16,6% í Bandaríkjadölum en á árinu 2017 skiluðu þau aftur á móti hæstri ávöxtun.

Á árinu 2018 lækkaði gengisvísitala krónunnar um 6,4%. Veiking krónunnar á árinu gagnvart helstu myntum var 11,4% gagnvart Bandaríkjadöllum, 6,5% gagnvart Evru og 5,2% gagnvart bresku pundi. Seðlabankinn beitti óverulegum inngrípum á gjalddeyrismarkaði á síðari hluta ársins til að hægja á veikingu íslensku krónunnar.

Stjórn og framkvæmdastjóri

Stjórn Brúar lífeyrissjóðs er skipuð sex stjórnarmönnum og jafnmörgum vara-mönnum. Samband íslenskra sveitarfélaga skipar þrjá stjórnarmenn, BSRB skipar tvo og Bandalag háskólamanna skipar einn. Skipunartími stjórnarmanna er fjögur ár og kýs stjórnin formann úr sínum hópi til tveggja ára í senn. Ný stjórn tók til starfa þann 11. desember 2018. Hana skipa Auður Kjartansdóttir, Halldóra Kára-dóttir, Sonja Ýr Þorbergsdóttir og Þorkell Heiðarsson sem koma ný inn í stjórnina en auk þeirra sitja þeir Benedikt Þór Valsson og Garðar Hilmarsson. Úr stjórninni ganga Elín Björg Jónsdóttir, Kristbjörg Stephensen, Salóme Þórisdóttir og Sigur-bergur Ármannsson. Sjóðurinn þakkar þeim fyrir vel unnin störf.

Stjórn og framkvæmdastjóri Brúar lífeyrissjóðs tímabilið 2018–2022.

Standandi frá vinstri:

Gerður Guðjónsdóttir, framkvæmdastjóri
Þorkell Heiðarsson, stjórnarmaður
Benedikt Þór Valsson, stjórnarformaður

Sitjandi frá vinstri:

Birna Bjarnþórsdóttir, ritari stjórnar
Garðar Hilmarsson, varaformaður
Sonja Ýr Þorbergsdóttir, stjórnarmaður
Halldóra Káradóttir, stjórnarmaður
Auður Kjartansdóttir, stjórnarmaður

Endurskoðunarnefnd

Endurskoðunarnefnd er undirnefnd stjórnar og er skipuð þremur nefndarmönnum. Hlutverk hennar er að hafa eftirlit með virkni innra eftirlits og áhættustýringu, eftirlit með vinnuferli við gerð reikningsskila og við endurskoðun ársreiknings, meta óhæði endurskoðenda og störf þeirra og leggja fram tillögur til stjórnar um val á endurskoðendum.

Karl Björnsson, formaður
Birgir Björn Sigurjónsson
Garðar Hilmarsson

Áhættunefnd

Áhættunefnd er undirnefnd stjórnar og skipuð tveimur nefndarmönnum. Hlutverk hennar er að aðstoða stjórn við að sinna verkefnum sem henni eru fallin, einkum þó að vera ráðgefandi um mótun áhættustefnu og áhættuvilja og leggja mat á virkni áhættustýringar. Nefndin tekur ekki sjálfstæðar ákvarðanir fyrir hönd stjórnar.

Birgir Björn Sigurjónsson, formaður
Halldóra Káradóttir

Starfsmenn sjóðsins

Hjá Brú lífeyrissjóði starfa 25 starfsmenn. Meðalfjöldi stöðugilda á árinu 2018 voru 25,7 en 19,9 á árinu 2017. Á árinu 2018 voru ráðnir fimm nýir starfsmenn, en þeir eru Alexandra Ýr Sigurðardóttir, lánamál, Andri Freyr Þórðarson, fjármálasvið, Angeliën Schalk, lífeyrismál, Ásdís Karen Friðbjörnsdóttir, eignastýring og Guðný Jónsdóttir, lífeyrismál. Einn starfsmaður hætti á árinu, Baldvin Ingi Sigurðsson, eignastýring og er honum þökkun vel unnin störf í þágu sjóðsins.

Í aftari röð frá vinstri:

Róbert Styrmir Helgason, Ingi Kristinn Pálsson, Svandís Rún Ríkarðsdóttir, Pálína Margrét Hafsteinsdóttir, Birna Bjarnþórsdóttir, Andri Freyr Þórðarson, Fanny Ósk Mellbin, Bryndís Reynisdóttir, Þórir Guðjónsson og Bárður Þór Sveinsson.

Í fremri röð frá vinstri:

Elin Huld Árnadóttir, Guðný Jónsdóttir, Ásta Kristjánsdóttir, Auður Guðmundsdóttir, Ásdís Karen Friðbjörnsdóttir, Gerður Guðjónsdóttir, Þóra Jónsdóttir, Margrét Jónsdóttir, Angeliën Schalk, Sigrún Sigurðardóttir, Þórunn Alfreðsdóttir, Guðbjörg Rúnarsdóttir og Erna Björk Jónsdóttir.

Á myndina vantar Maríu Garðarsdóttur og Hrund Snorradóttur.

A deild - lykiltölur

Iögjöld sjóðfélaga	9.780 m.kr.
Sérstök aukaframlög launagreiðenda	105 m.kr.
Lífeyrir	2.859 m.kr.

Hreinar fjárfestingatekjur	10.326 m.kr.
Rekstrarkostnaður	330 m.kr.
Hrein eign til greiðslu lífeyris	171.484 m.kr.
Skuldbindingar umfram eignir	15.144 m.kr.
Raunávöxtun ársins	3,0 %

Fjöldi virkra sjóðfélaga að meðaltali	12.892
Fjöldi lífeyrisþega að meðaltali	4.306

Um deildina

Starfsmenn sem eru félagsmenn í BSRB, Bandalagi háskólamanna (BHM) og Kennarasambandi Íslands (KÍ) og byrjuðu að vinna hjá sveitarfélagi eftir 1. júlí 1998, eiga kjarasamningsbundna aðild að A deild. Einnig eiga þeir starfsmenn aðild sem áttu réttindi í eldri sveitarfélagssjóðum en völdu á sínum tíma að skipta yfir í A deild þegar sjóðurinn var stofnaður.

Réttindaávinnsla

Með greiðslu iðgjalda afla sjóðfélagar sér réttinda til eftirlauna, makalífeyris, barnalífeyris og örorkulífeyris.

Þann 1. júní 2017 var réttindaöflun A deildar breytt úr 1,9% jafnri ávinnslu, þar sem ávinnsla réttinda er jöfn yfir starfsævina og óháð aldri, í aldurstengda ávinnslu réttinda sem þýðir að sjóðfélagar njóta ávinnings eftir því hversu lengi iðgjöld þeirra ávaxtast.

Breytingarnar höfðu mismunandi áhrif á sjóðfélaga, eftir því hvort þeir voru í sjóðnum fyrir breytingarnar, byrjuðu í sjóðnum eftir breytingar eða voru orðnir sextíu ára fyrir breytingarnar. Fjórði hópurinn er svo sjóðfélagar sem eiga geymd réttindi hjá sjóðnum, þ.e. hafa skipt um starf og farið að borga í annan lífeyrissjóð.

Réttindi A deildar Brúar lífeyrissjóðs eru mismunandi eftir því hvenær sjóðfélagi byrjaði í deildinni.

Tryggingafræðileg staða

Athugun á tryggingafræðilegri stöðu hefur þann tilgang að meta eignir sjóðsins á móti þeim skuldbindingum sem felast í áunnum réttindum og framtíðarréttindum sjóðfélaga til lífeyris. Miðað er við að ávöxtun eigna sjóðsins verði árlega 3,5% umfram hækkun vísitölu neysluverðs.

Samkvæmt ákvæðum laga nr. 129/1997 er tryggingafræðileg athugun gerð árlega af tryggingastærðfræðingi. Athugunin var unnin af Bjarna Guðmundssyni tryggingastærðfræðingi, samkvæmt samþykktum sjóðsins og í samræmi við fyrrgreind lög og ákvæði reglugerðar nr. 391/1998.

Félag íslenskra tryggingastærðfræðinga lauk á árinu 2018 við gerð nýs reikni-grundvallar fyrir mat lífeyrisskuldbindinga. Athugun á reynslu sjóðanna var unnin í samvinnu við Landssamtök lífeyrissjóða á grundvelli gagna frá öllum íslenskum lífeyrissjóðum. Fyrri reikni-grundvöllur sem var frá árinu 2002 byggði eingöngu á gögnum frá hluta lífeyrissjóða landsins.

Lífslíkur eru nú í fyrsta sinn metnar eftir reynslu þeirra sem réttindi eiga í lífeyrissjóðum en fram til þessa hefur verið miðað við lífslíkur allra Íslendinga óháð því hvort þeir eigi réttindi í lífeyrissjóðum eða ekki. Þá eru lífslíkur öryrkja og annarra sjóðfélaga mismunandi og er nú tekið tillit til þess í útreikningum á tryggingafræðilegri stöðu. Þessar nýju forsendur sýna skuldbindingar sjóðsins af meiri nákvæmni en áður. Útreikningurinn er bæði aðlagður að sjóðfélagahópi hvers lífeyrissjóðs og að reynslu sjóða í nýgengi örorku.

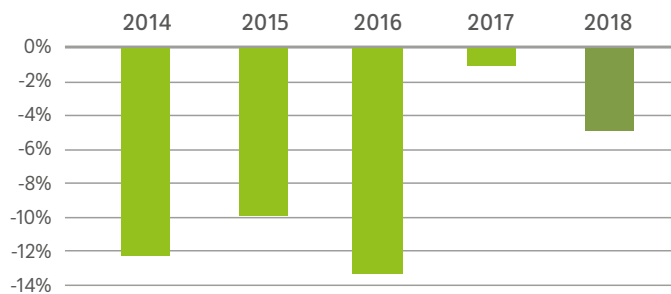

Tryggingafræðileg
staða versnaði á árinu
úr -1,1% í -4,9%

Í tryggingafræðilegri úttekt er metið hvort jafnvægi sé á heildareignum og heildarskuldbindingum lífeyrissjóðsins. Þannig er annars vegar lagt mat á hreina eign sjóðsins til greiðslu lífeyris ásamt reiknuðu núvirði framtíðariðgjalda virkra sjóðfélaga og hins vegar núvirði væntanlegs lífeyris vegna þegar greiddra iðgjalda og áætlaðra framtíðariðgjalda virkra sjóðfélaga. Ef mismunur, á þannig reiknuðum heildareignum og heildarskuldbindingum, er meiri en 10% er hlutaðeigandi sjóð skylt að gera nauðsynlegar breytingar á samþykktum sjóðsins. Sama gildir ef munur hefur haldist meiri en 5% samfellt í fimm ár.

Niðurstaða tryggingafræðilegrar athugunar í árslok 2018 sýnir að áfallin skuldbinding A deildar í árslok 2018 var 141,4 ma.kr. og hækkaði um 19,8 ma.kr. á milli ára. Tryggingafræðileg eign A deildar í árslok 2018 nam 162,1 ma.kr. og hækkaði um 14,3 ma.kr. á milli ára. Voru eignir í árslok 20,7 ma.kr. hærri en áfallin skuldbinding. Ef reiknað er með að núverandi sjóðfélagar greiði áfram iðgjöld til ellilífeyrisaldurs og ávinni sér réttindi í samræmi við það, verður heildarskuldbinding neikvæð um 15,1 ma.kr. eða um 4,9% af heildarskuldbindingunni. Réttindi sjóðfélaga í A deild eru ekki tryggð og geta sjóðfélagar þurft að sæta skerðingu réttinda ef eignir eru ekki nægar á móti skuldbindingum deildarinnar.

A deild – Skuldbindingar umfram eignir

Nýr reiknigrundvöllur veldur töluverðri breytingu á mati skuldbindinga til hins verra og vegur þar breyting á lífslíkum mest en breyting á örorkulíkum minna.

Áhrifin greinast þannig á A deild:

Tryggingafræðileg staða skv. nýja reiknigrundvellingnum -4,9%
Tryggingafræðileg staða skv. gamla reiknigrundvellingnum -1,4%

Tryggingafræðileg staða lífeyrisaukasjóðs

Breytingar á reiknigrundvellingnum hefur þau áhrif að tryggingafræðileg staða lífeyrisaukasjóðs fer úr +1,0% í -24,8%. Miðað við nýju forsendurnar þá er staða lífeyrisaukasjóðs í árslok neikvæð um 8,2 ma.kr. en væri jákvæð um 246 m.kr. ef sjóðurinn hefði notað sömu forsendur og voru notaðar við útreikning á stöðu ársins 2017.

	Nýjar forsendur	Gamlar forsendur
Eignir 31.12.2018	25.610	25.610
Skuldbinding 31.12.2018	(33.866)	(25.364)
Eignir um skuldbindingar	(8.256)	246
Í hlutfalli við skuldbindingu	-24,8%	+1,0%

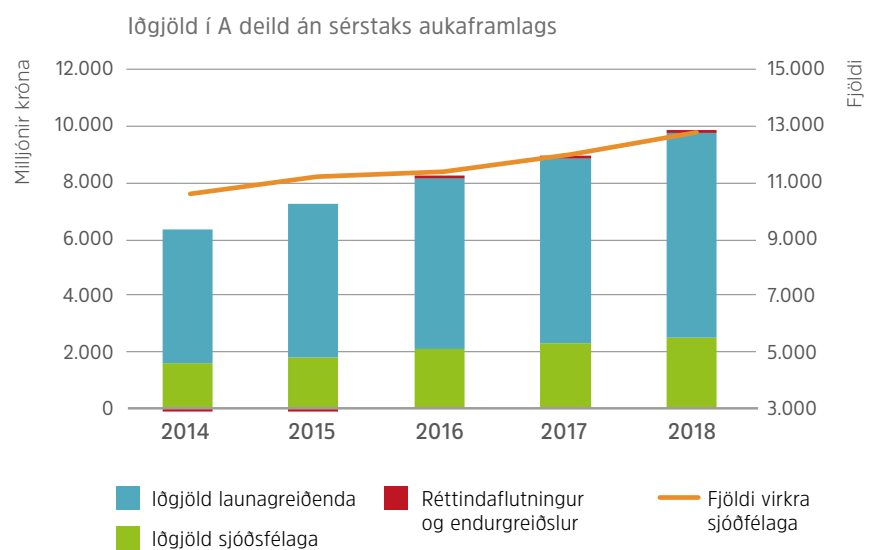
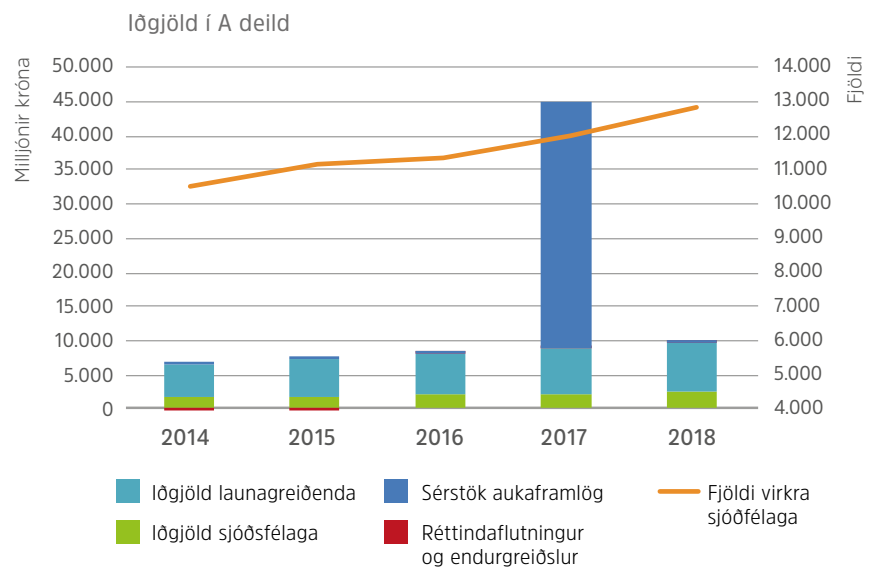
12.892 virkir
sjóðfélagar
í A deild

Iðgjöld

Meðalfjöldi virkra sjóðfélaga, sem er sá fjöldi sem greiðir iðgjöld að meðaltali í hverjum mánuði, var 12.892 á árinu 2018 samanborið við 12.062 á árinu 2017.

Á árinu 2018 námu iðgjaldagreiðslur til A deildar samtals 9.885 m.kr. samanborið við 45.045 m.kr. á árinu 2017. Skýringin á þessum mikla mun milli ára liggur í upp-
gjöri á sérstökum aukaframlögum launagreiðenda vegna breytinga á A deild á árinu 2017.

Iðgjald er breytilegt, nú er það alls 15,5%. Vinnuveitandi greiðir 11,5% og sjóðfélagi greiðir 4%.

4.306
lífeyrisþegar
í A deild

Lífeyrir

Sjóðfélögum í A deild er heimilt að hefja lífeyristöku 60 ára en frá og með 1. júní 2017 var viðmiðunaráldur lífeyristöku hækkaður úr 65 árum í 67 ár til samræmis við almenna lífeyrissjóði. Mánaðarleg fjárhæð lífeyris hækkar ef lífeyristaka hefst eftir 67 ára aldur en lækkar ef lífeyristaka hefst fyrr. Þannig hækka lífeyrisréttindi um 0,6–3,10% fyrir hvern mánuð sem töku lífeyris er frestað fram yfir 67 ára aldurinn en þó ekki lengur en til 80 ára aldurs. Á sama hátt er sjóðfélaga heimilt að hefja töku lífeyris áður en hann nær 67 ára aldri, þó ekki fyrr en frá 60 ára aldri og þá lækkar lífeyrisrétturinn miðað við 67 ára markið um 0,35–0,60% fyrir hvern mánuð sem töku lífeyris er flýtt. Heimilt er að hefja töku lífeyris samhliða vinnu. Iðgjöld greiðast þá áfram í lífeyrissjóð.

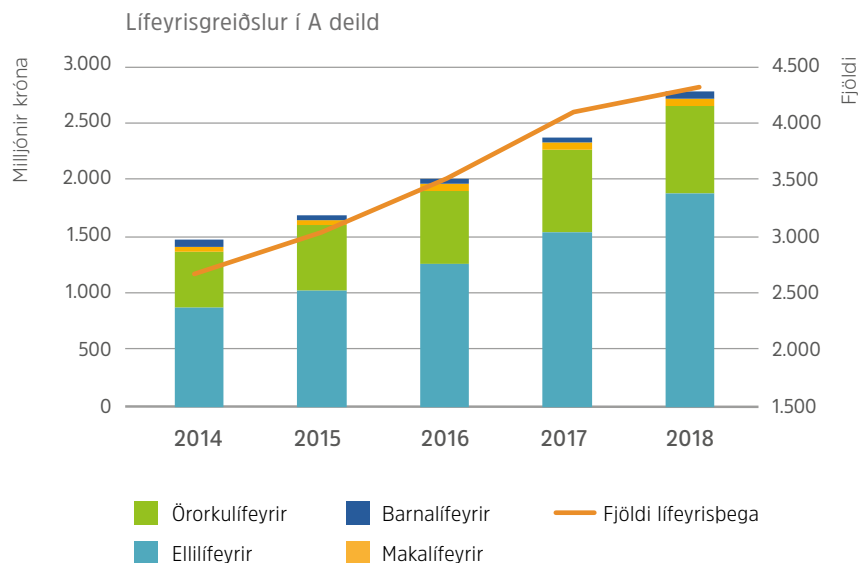
Örorkulífeyrir miðast við a.m.k. 40% örorkumat og raunverulega tekjuskerðingu og er lífeyrir framreiknaður til 65 ára aldurs, að ákveðnum skilyrðum uppfylltum, þrátt fyrir hækkun viðmiðunaráldurs lífeyristöku í 67 ár.

Makalífeyrir er 50% af lífeyrisréttindum látins sjóðfélaga og er greiddur til þriggja ára en þá lækkar hann um helming og er greiddur þannig í tvö ár. Makalífeyrir helst þó óskertur (50% af lífeyrisréttindum sjóðfélaga) þar til yngsta barn nær 22 ára aldri eða ef maki er meira en 50% öryrki og yngri en 67 ára við fráfall sjóðfélaga.

Barnalífeyrir er greiddur þar til barn verður 22 ára.

Heildarfjárhæð lífeyrisgreiðslna A deildar á árinu 2018 nam 2.795,4 m.kr. og skiptist heildarfjárhæðin þannig að 67,9% var ellilífeyrir eða samtals 1.899,4 m.kr., 27,9% örorkulífeyrir eða samtals 781,0 m.kr., 2,3% makalífeyrir eða samtals 64,2 m.kr. og 1,8% barnalífeyrir eða samtals 50,8 m.kr.

Meðalfjöldi lífeyrisþega í A deild á árinu 2018 var 4.306 samanborið við 4.087 á árinu 2017 sem er aukning um 5,4%.

V deild - lykiltölur

Iðgjöld sjóðfélaga

2.878 m.kr.

Lífeyrir

248 m.kr.

Hreinar fjárfestingatekjur

1.791 m.kr.

Rekstrarkostnaður

56 m.kr.

Hrein eign til greiðslu lífeyris

30.503 m.kr.

Skuldbindingar umfram eignir

860 m.kr.

Raunávöxtun ársins

3,0 %

Fjöldi virkra sjóðfélaga að meðaltali

4.583

Fjöldi lífeyrisþega að meðaltali

1.144

Tryggingafræðileg
staða versnaði á árinu
úr +2,7% í -1,2%

Um deildina

V deildin er öllum opin og veitir sambærileg réttindi og lífeyrissjóðir í almenna lífeyrissjóðskerfinu. Þeir sem eru í A deild geta valið að fara í V deildina, en ekki er hægt að fara úr V deild í A deild.

Réttindaávinnsla

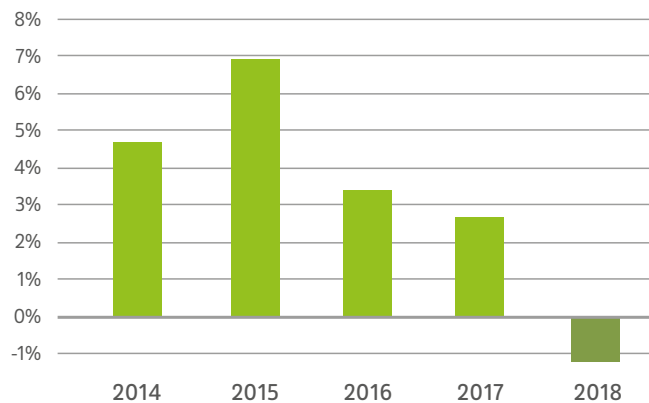
Réttindaávinnsla V deildar er aldurstengd og eru réttindin því háð aldri, iðgjaldi og ávöxtun. Góð ávöxtun eigna skilar sér í auknum réttindum en eins ber sjóðnum að skerða réttindi ef eignir duga ekki fyrir skuldbindingum.

Meginreglan er að iðgjald nemi 12% af greiddum launum sem tryggir grunnréttindi en iðgjald umfram það telst viðbótariðgjald sem sjóðfélagi getur ráðstafað í sér-eignarsparnað.

Tryggingafræðileg staða

Niðurstaða tryggingafræðilegrar athugunar í árslok 2018 sýnir að áfallin skuldbinding V deildar í árslok 2018 var 28,6 ma.kr. og hækkaði um 4,5 ma.kr. á milli ára. Tryggingafræðileg eign V deildar í árslok 2018 nam 28,9 ma.kr. og hækkaði um 3,9 ma.kr. á milli ára. Voru eignir í árslok 337,1 m.kr. hærri en áfallin skuldbinding. Ef reiknað er með að núverandi sjóðfélagar greiði áfram iðgjöld til ellilífeyrisaldurs og ávinni sér réttindi í samræmi við það, verður heildarskuldbindingin neikvæð um 860,3 m.kr. eða um 1,2% af heildarskuldbindingunni. Réttindi sjóðfélaga í V deild eru ekki tryggð og geta sjóðfélagar þurft að sæta skerðingu réttinda ef eignir eru ekki nægar á móti skuldbindingum deildarinnar.

V deild – Eignir umfram heildarskuldbindingar

Nýr reiknigrundvöllur veldur töluverðri breytingu á mati skuldbindinga til hins verra og vegur þar breyting á lífslíkum mest en breyting á örorkulíkum minna.

Áhrifin greinast þannig á V deild:

Tryggingafræðileg staða með nýja reiknigrundvellingum -1,2%
Tryggingafræðileg staða með gamla reiknigrundvellingum +2,6%

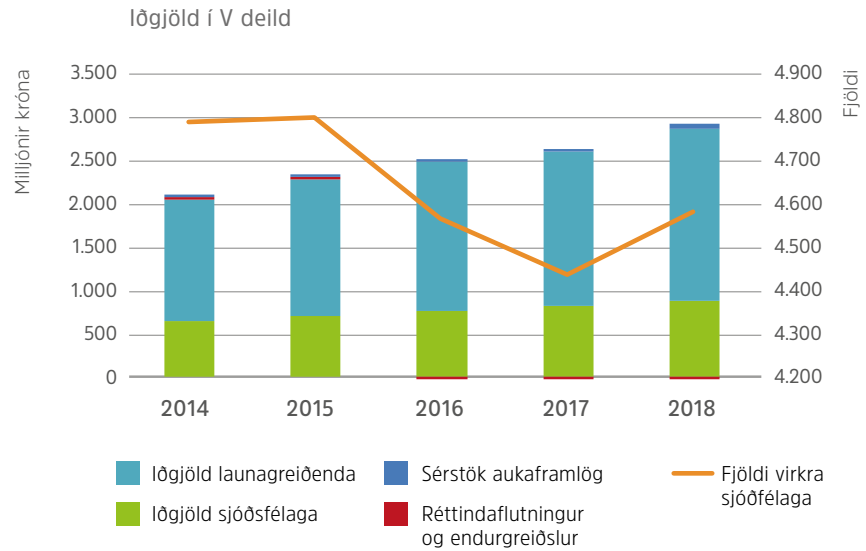

4.583 virkir
sjóðfélagar
í V deild

Iðgjöld

Meðalfjöldi virkra sjóðfélaga í V deild, sem er sá fjöldi sem greiðir iðgjöld í hverjum mánuði, var 4.583.

Á árinu 2018 námu iðgjaldgreiðslur til V deildar samtals 2.878 m.kr. og hækkaði um rúm 10,3% á milli ára.

1.144
lífeyrisþegar
eru í V deild

Lífeyrir

Sjóðfélögum í V deild er heimilt að hefja lífeyristöku 60 ára en frá og með 1. júní 2017 var viðmiðunaráldur lífeyristöku hækkaður úr 65 árum í 67 ár fyrir réttindi áunnin eftir 1. júní 2017, til samræmis við lífeyrissjóði í almenna lífeyriskerfinu. Mánaðarleg upphæð lækkar ef lífeyristaka hefst fyrr og hækkar ef lífeyristaka hefst síðar. Þær prósentur sem lækkun og hækkun miðast við tóku breytingum 1. júní 2017 þannig að viðmiðunarupphæð lífeyris lækkar um 0,35–0,60% fyrir hvern mánuð sem sjóðfélagi flýtir lífeyristöku, en hækkar um 0,60–3,10% á mánuði ef hann frestar lífeyristöku.

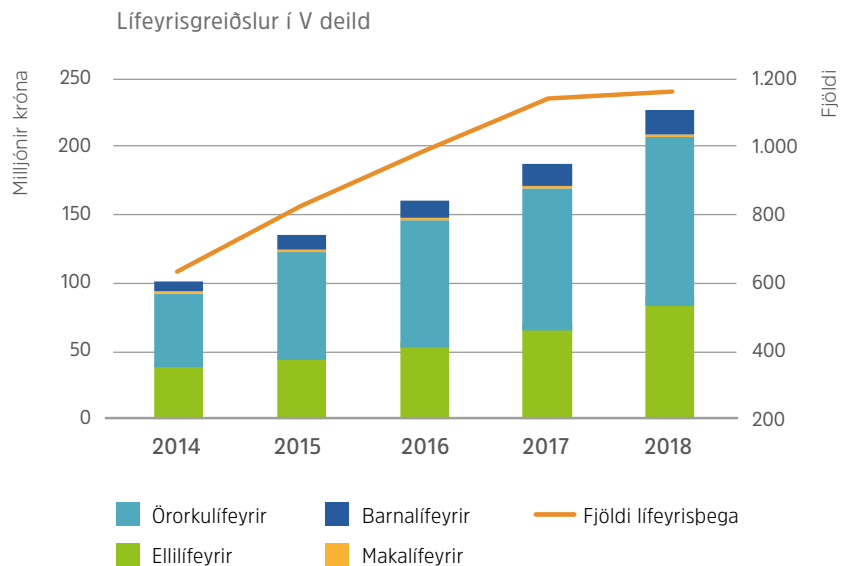
Örorkulífeyrir miðast við 50% örorkumat og raunverulega tekjuskerðingu en lífeyrir er framreiknaður til 65 ára aldurs, að ákveðnum skilyrðum uppfylltum, þrátt fyrir hækkun viðmiðunaráldurs lífeyristöku í 67 ár.

Makalífeyrir í V deild nemur 50% af lífeyrisréttindum látins sjóðfélaga og greiðist í tvö ár eða þangað til yngsta barn nær 18 ára aldri. Þessi réttindi haldast ef maki er meira en 50% öryrki og yngri en 67 ára við fráfall sjóðfélaga.

Barnalífeyrir er greiddur þar til barn verður 18 ára, við fráfall eða örorku sjóðfélaga.

Heildarfjárhæð lífeyrisgreiðslna V deildar á árinu 2018 nam 226,2 m.kr. og skiptist þannig að 36,6% var ellilífeyrir eða samtals 82,9 m.kr., 54,7% örorkulífeyrir eða samtals 123,8 m.kr., 1,0% makalífeyrir eða samtals 2,2 m.kr. og 7,7% barnalífeyrir eða samtals 17,4 m.kr.

Meðalfjöldi lífeyrisþega V deildarinnar á árinu 2018 var 1.144.

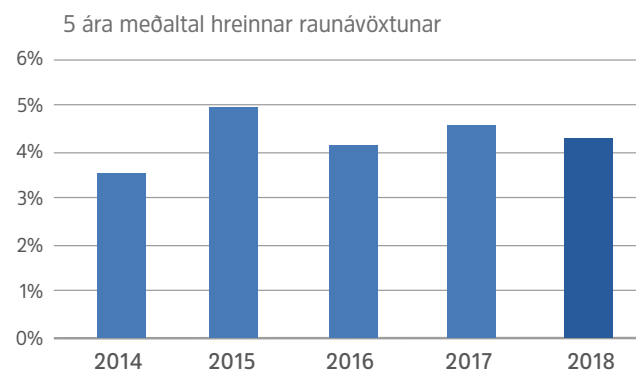
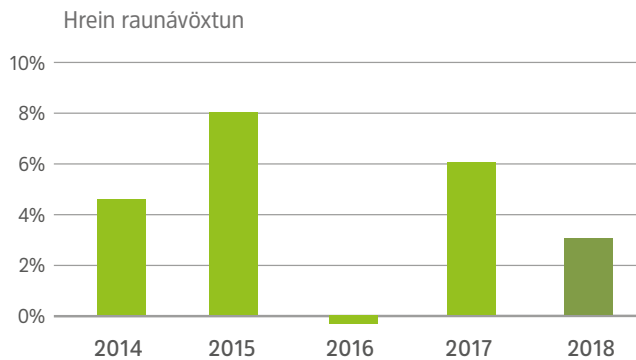
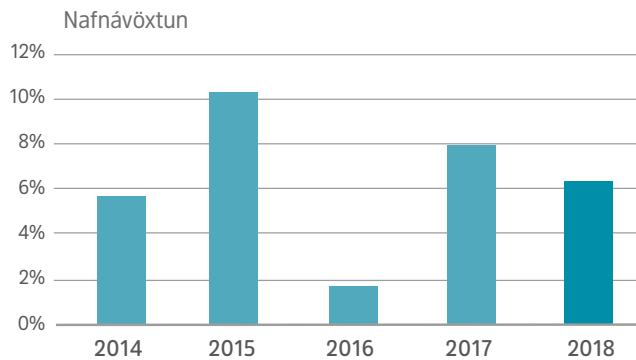

Eignir A og V deilda

Ávöxtun ársins

Nafnávöxtun A og V deilda sjóðsins var 6,3% á árinu og hrein raunávöxtun um 3,0% sem er lægri en fjárfestingarstefna deildanna fyrir árið 2018 sem gerði ráð fyrir 3,9% raunávöxtun. Fimm ára meðaltal hreinnar raunávöxtunar var 4,5% og tíu ára meðaltal hreinnar ávöxtunar var 3,7%. Framlag ávöxtunar má að stórum hluta rekja til lækkunar á ávöxtunarkröfu verðtryggðra ríkisskuldabréfa sem skilaði talsverðum gengishagnaði á árinu.

Nánari umfjöllun um þróun á mörkuðum á árinu má finna á bls. 9.

Eignir A og V deilda

Kaup og sala ársins

Viðskipti ársins í A og V deild námu 52,4 ma.kr. á árinu 2018 samanborið við 29,8 ma.kr. árið 2017. Sjóðurinn bætti mest við eignasafn sitt í fasteignaveðtryggðum skuldabréfum, sértryggðum skuldabréfum og skuldabréfum sveitarfélaga. Sjóðurinn dró á árinu úr eign sinni í innlendum hlutabréfum en bætti við fjárfestingum í erlendum hlutabréfum og fagfjárfestasjóðum. Sjá má hér samandregin verðbréfavíðskipti ársins fyrir A og V deild (í m.kr.):

Verðbréfavíðskipti í A og V deildum

Skuldabréf og peningamarkaðsinnlán	A og V deildir
Ríkisskuldabréf	6.427
Fasteignaveðtryggð skuldabréf	13.203
Skuldabréf sveitarfélaga	7.481
Sértryggð skuldabréf	11.142
Skuldabréf og víxlar lánastofnana	6.231
Skuldabréf fyrirtækja	4.492
Peningamarkaðssjóðir	3.727
Hlutabréf og fagfjárfestasjóðir	
Innlend hlutabréf	-2.680
Innlendir fagfjárfestasjóðir	235
Erlend hlutabréf	1.096
Erlendir fagfjárfestasjóðir	1.037
Kaup og sala verðbréfa nettó á árinu 2018	52.392

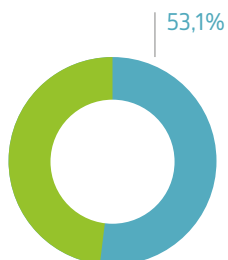
Eignir A og V deilda

Fjöldi nýrra lána
rúmlega
tvöfaldaðist
á árinu

Heildarfjárhæð
útlána þrefaldaðist
á árinu

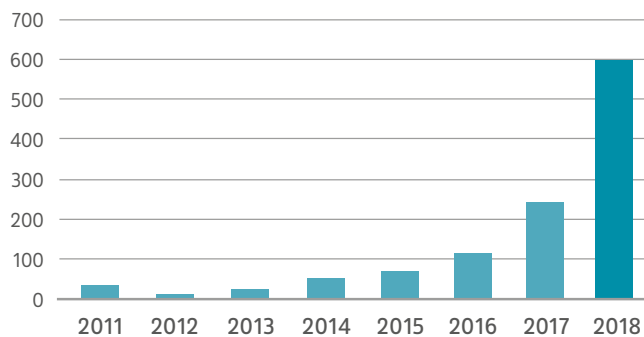

46,9%
Óverðtryggð lán
Verðtryggð lán

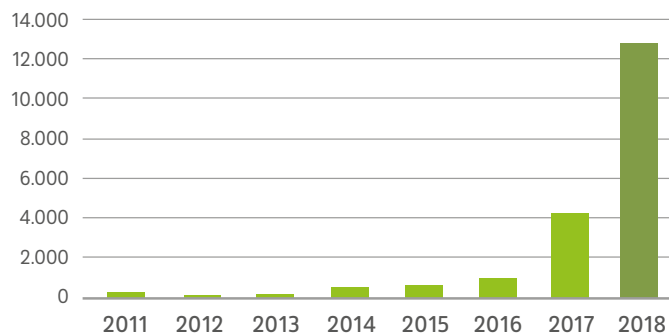
Sjóðfélagalán

Áframhaldandi aukning var í útgáfu fasteignaveðtryggðra lána til sjóðfélaga á árinu 2018. Á árinu voru veitt 596 ný lán til sjóðfélaga, samtals að fjárhæð 12,7 ma.kr. samanborið við 243 ný lán á árinu 2017 að heildarfjárhæð 4,2 ma.kr. Meðalfjárhæð lána á árinu 2018 nam 21,4 m.kr. samanborið við 18,3 m.kr. á árinu 2017. Brú býður sjóðfélögum hagstæð lán með föstum verðtryggðum vöxtum eða breytilegum óverðtryggðum vöxtum. Eftirspurnin er mikil og vægi þessa eignaflokks hefur aukist verulega. Lánin eru örugg fjárfesting fyrir sjóðinn sem fær stöðuga ávöxtun með góðum tryggingum í formi fasteignaveða. Í árslok 2018 námu útistandandi sjóðfélagalán 20,3 ma.kr. Þar af voru 53,1% verðtryggð og 46,9% óverðtryggð.

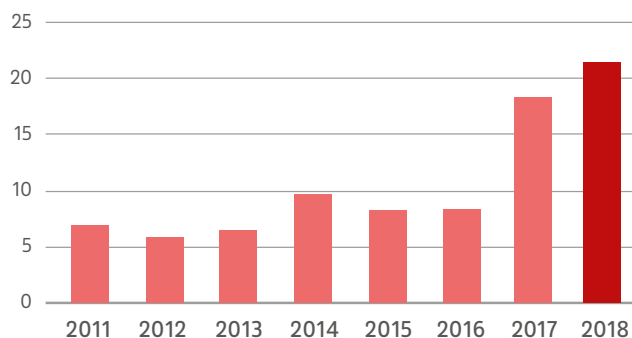
Fjöldi nýrra sjóðfélagalána

Ný lán til sjóðfélaga í m.kr.

Meðalfjárhæð nýrra sjóðfélagalána í m.kr.

Eignir A og V deilda

Verðbréfaeign í árslok

Fjárfestingaeignir A og V deilda námu 199,1 ma.kr. í árslok 2018. Þar af nam hluti A deildar 169,1 ma.kr. og hluti V deildar 30,0 ma.kr. Stærsti hluti eignasafns A og V deilda er fjárfestur í innlendum skuldabréfum og innlánnum eða 75% um áramót. Þar af voru ríkistryggð skuldabréf 23%. Innlend hlutabréf og fagfjárfestasjóðir voru í árslok 6%. Erlend hlutabréf og fagfjárfestasjóðir voru 13% og erlend innlán og skuldabréf 6%. Nánari skiptingu á eignasafni A og V deilda má sjá sundurliðaða eftir eignaflokkum í töflu hér fyrir neðan sem sýnir eignastöðu í árslok 2018 og fjárfestingarstefnu fyrir árið 2018.

Sundurliðun á eignasafni A og V deildar eftir eignaflokkum í árslok 2018 og stefnu 2018.

	Eignaflokkar	Brú AV 31.12.2018	Stefna 2018	Vikmörk
A.a	Ríkisvixlar og skuldabréf	23%	25%	20-40%
A.b	Fasteignaveðtryggð skuldabréf	12%	10%	6-15%
B.a	Skuldabréf sveitarfélaga	11%	9%	5-15%
B.b	Innlán	6%	1%	0-30%
B.c	Sértryggð skuldabréf	13%	11%	5-15%
C.a	Skuldabréf og vixlar lánastofnana og váttryggingafélaga, að undanskildum víkjandi skuldabréfum	1%	1%	0-3%
C.b.a	Hlutdeildarskírteini og hlutir í UCITS – skuldabréf	4%	0%	0-5%
C.b.b	Hlutdeildarskírteini og hlutir í UCITS – hlutabréf	7%	14%	0-20%
D.a	Skuldabréf og peningamarkaðsskjöl félaga og víkjandi skuldabréf lánastofnana og váttryggingafélaga	7%	8%	0-10%
D.b	Skuldabréf og peningamarkaðsskjöl annarra sjóða um sameiginlega fjárfestingu	2%	3%	0-5%
E.a	Hlutabréf félaga	5%	7%	0-15%
E.b.a	Hlutdeildarskírteini og hlutir annarra sjóða um sameiginlega fjárfestingu – fagfjárfestasjóðir	7%	10%	0-13%
E.b.b	Hlutdeildarskírteini og hlutir annarra sjóða um sameiginlega fjárfestingu – fjárfestingasjóðir	2%	1%	0-10%
E.c	Fasteignir	0%	0%	0-10%
F.a	Afleiður	0%	0%	0-10%
F.b	Aðrir fjármálagerningar, þó ekki afleiður	0%	0%	0-10%
	Samtals:	100%	100%	

Eignir A og V deilda

Fjárfestingarstefna A og V deilda 2019

Fjárfestingarstefna fyrir árið 2019 er eins fyrir A og V deild þar sem eignasafn deildanna er sameiginlegt. Við ákvörðun um samsetningu eigna í fjárfestingarstefnu sjóðsins er litið til núverandi ávöxtunar og stefnu eignaflokka, væntanlegrar útgáfu og skráningar sem og annarra þátta sem talið er að kunni að hafa áhrif á fjárfestingarumhverfi og möguleika sjóðsins til ávöxtunar á komandi ári. Markaðs-verðmæti eignaflokka getur sveiflast nokkuð og er vikmörkum ætlað að koma til móts við það auk þess að gefa svigrúm til þess að stýra eignum eftir markaðs- aðstæðum.

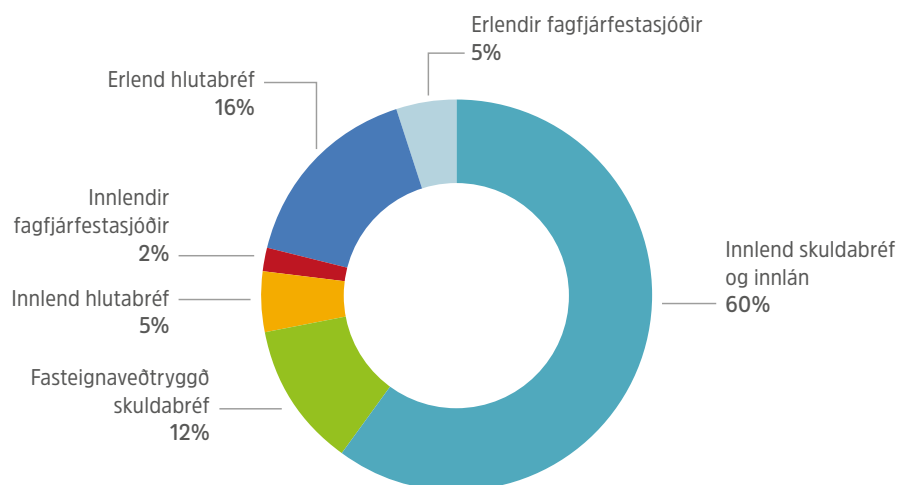
Samandregna eignastöðu A og V deilda í árslok 2018 ásamt fjárfestingarstefnu 2019 má sjá í töflu hér fyrir neðan. Fjárfestingarstefnan er jafnframt sýnd á skifuriti.

Fjárfestingastefna A og V deilda 2019

Samandregnir eignaflokkar	Staða 31.12.2018	Stefna 2019
Skuldabréf og innlán	81%	72%
Innlend skuldabréf og innlán (<i>Aa, Ba, Bb, bc, Ca, Cba, Da, Db, Ebb</i>)	63%	60%
Erlend skuldabréf og innlán (<i>Aa, Bb, Cba, Da</i>)	6%	0%
Fasteignaveðtryggð skuldabréf (<i>Ab</i>)	12%	12%
Hlutabréf og fagfjárfestastjóðir	19%	28%
Innlend hlutabréf (<i>Cbb, Ea</i>)	4%	5%
Innlendir fagfjárfestastjóðir (<i>Eba</i>)	2%	2%
Erlend hlutabréf (<i>Cbb, Ea</i>)	8%	16%
Erlendir fagfjárfestastjóðir (<i>Eba</i>)	5%	5%
Samtals:	100,0%	100%

* Í svigum eru tilteknir samandregnir eignaflokkar

** *Aa, Bb, Cba, Cbb, Da, Ea* og *Eba* ná bæði til innlendra og erlendra eigna

Eignir A og V deilda

Eignastaða sjóðsins er í öllum eignaflokkum nálægt stefnu og innan við vikmörk. Vert er þó að nefna að leggja verður saman eignir í flokknum *Erlend hlutabréf* og *Erlend skuldabréf og innlán* þar sem í ljósi markaðsaðstæðna á árinu er stór hluti þess gjaldeyris sem keyptur var til erlendra fjárfestinga á árinu í innlánunum í lok árs.

Mikil aukning var í útgefnum fasteignaveðtryggðum skuldabréfum til sjóðfélaga á árinu 2018 og heildarfjárhæð útgefna lána meira en tvöfaldaði heildarfjárhæð útgefna lána á árinu 2017. Fjárfestingarstefnan gerir ráð fyrir auknu vægi þess eignaflokks auk þess sem hlutfall sértryggðra skuldabréfa og skuldabréfa sveitarfélaga eykst frá stefnu fyrra árs. Hlutfall ríkisbréfa heldur hins vegar áfram að dragast saman. Ávöxtunarkrafa verðtryggðra skuldabréfa með ábyrgð ríkissjóðs hefur lækkað verulega á síðustu misserum auk þess sem reglulega er greitt af ríkisbréfum án þess að hægt sé að gera ráð fyrir mikilli nýrri útgáfu á næstunni. Í stefnu sjóðsins er reiknað með auknu vægi erlendra hlutabréfa í eignasafni sjóðsins á næstu árum.

Markmið og viðmið um ávöxtun og áhættu

Mat á væntri ávöxtun horft tólf mánuði fram í tímann er ætíð háð mikilli óvissu. Löng meðaltöl ávöxtunar gefa gjarnan ágæt viðmið en jafnframt er lítið til fleiri þátta sem kunna að hafa áhrif á væntingar á hverjum tíma. Samkvæmt gefnum forsendum um ávöxtun verðbréfaflokka er vænt raunávöxtun sjóðsins fyrir árið 2019 um 4,1% en markmið sjóðsins er að ná a.m.k. 3,5% raunávöxtun til lengri tíma. Miðað við þær forsendur, sem sýndar eru í töflunni hér fyrir neðan, er áhætta (staðalfrávik) fjárfestingarstefnunnar um 4,5%. Miðað er við að áhætta eignasafns lífeyrissjóðsins sé sambærileg og áhætta fjárfestingarstefnunnar en það fer þó eftir markaðsaðstæðum á hverjum tíma. Í töflu má sjá viðmiðunarvísitölur sem stuðst er við fyrir hvern eignaflokk.

Viðmiðunarvísitölur og vænt ávöxtun fyrir hvern eignaflokk í A og V deild

	Markmið 2019	Vænt ávöxtun	Staðalfrávik ávöxtunar	Viðmiðunarvísitala
Lausafé	2%	4,2%	1,1%	OMCI3MNI
Ríkisbréf/sveitarfélög VT	28%	6,4%	9,5%	GAMMAVTIND
Ríkisbréf/sveitarfélög ÓVT	6%	6,4%	6,8%	GAMMAÓVTIND
Sértryggð skuldabréf	14%	6,0%	1,5%	GAMMASÉRIND
Skuldabréf fyrirtækja	10%	6,0%	2,2%	GAMMACORPIND
Hlutabréf, erlend	16%	8,3%	14,0%	MSCI ACWI
Hlutabréf, innlend	7%	10,1%	14,1%	OMIXIGI
Erlendir fagfjárfestasjóðir	5%	12,9%	16,7%	GLPEXUTR
Veðtryggð skuldabréf	12%	6,5%	2,9%	OMIXI1YNI + ÁLAG
Meðaltal	100%	7,1%	4,5%	
Verðbólga		3%		
Vænt raunávöxtun		4,1%		

Fjárfestingarstefnu Brúar lífeyrissjóðs 2019 í heild má sjá á heimasíðu sjóðsins: lifbru.is

B deild - lykiltölur

Iðgjöld sjóðfélaga	153 m.kr.
Sérstök aukaframlög launagreiðenda	1.583 m.kr.
Lífeyrir	2.564 m.kr.

Hreinar fjárfestingatekjur	788 m.kr.
Rekstrarkostnaður	126 m.kr.
Hrein eign til greiðslu lífeyris	14.399 m.kr.
Skuldbindingar umfram eignir	12.555 m.kr.
Raunávöxtun ársins	1,4 %

Fjöldi virkra sjóðfélaga að meðaltali	217
Fjöldi lífeyrisþega að meðaltali	1.686

Sjö réttindasöfn í B deild 2018

-
- Akranes
- Fjarðabyggð
- Hafnarfjörður
- Kópavogur
- Norðurbíng
- Reykjanesbær
- Vestmannaeyjar

Tryggingafræðileg
staða batnar á árinu
úr -26,4% í -21,7%

Um deildina

B deild Brúar lífeyrissjóðs var stofnuð sumarið 2013 með sameiningu fimm lokaðra sveitarfélagssjóða, en þá sameinuðust Eftirlaunasjóður starfsmanna Hafnarfjarðarkaupstaðar, Lífeyrissjóður Akraneskaupstaðar, Lífeyrissjóður starfsmanna Húsavíkurkaupstaðar, Lífeyrissjóður Neskaupstaðar og Lífeyrissjóður starfsmanna Vestmannaeyjakaupstaðar. Eftirlaunasjóður Reykjanesbæjar var sameinaður B deild 1. janúar 2017 og Lífeyrissjóður starfsmanna Kópavogsbæjar 1. janúar 2018.

Sjóðir sem sameinast hafa í B deildina eru lokaðir sjóðir, þ.e. þeir hættu að taka við nýjum sjóðfélögum þegar lífeyriskerfinu var breytt með lagasetningu árið 1998. Virkum sjóðfélögum sem greiða iðgjöld til sjóðsins fækkar með tímanum en að sama skapi fjölgar þeim sem fá greiddan lífeyri.

Sameining á árinu

Á árinu 2018 bættist Lífeyrissjóður starfsmanna Kópavogsbæjar við B deildina eftir að samþykkt var að sameina hann við sjóðinn, miðað við 1. janúar 2018 en hann var áður í rekstrarumsjón hjá Brú lífeyrissjóði.

Réttindaávinnsla

Almennt er réttindaávinnsla B deildarinnar 2% á ári af dagvinnulaunum fyrir fullt starf. Hlutastarf skilar hlutfallslegum réttindum. Þeir sem vinna minna en 50% starf eiga ekki aðild að B deild. Réttindi eru tryggð með bakábyrgð launagreiðenda.

Tryggingafræðileg staða

Tryggingafræðileg staða á B deild var neikvæð um 21,7% í árslok 2018. Heildareignir voru 45,3 ma.kr. og heildarskuldbindingar 57,9 ma.kr. og nemur því hallinn 12,5 ma.kr. Til að standa undir lífeyrisgreiðslum greiða launagreiðendur aukaframlag sem er ákveðið hlutfall af lífeyrisgreiðslum í hverju réttindasafni. Í tryggingafræðilegri athugun er tekið tillit til þessara framlaga og þau færð sem eign sem nemur 32,7 ma.kr. Skuldbinding B deildar er með bakábyrgð eftirfarandi sveitarfélaga; Hafnarfjarðarbæjar, Akraneskaupstaðar, Vestmannaeyjabæjar, Norðurbíngs, Fjarðabyggðar, Reykjanesbæjar og Kópavogsbæjar. Réttindi sjóðfélaga í B deild eru tryggð.

Nýr reiknigrundvöllur veldur töluverði breytingu á mati skuldbindinga til hins verra og vegur þar breyting á lífslíkum mest en breyting á örorkulíkum minna.

Áhrifin greinast þannig á B deild:

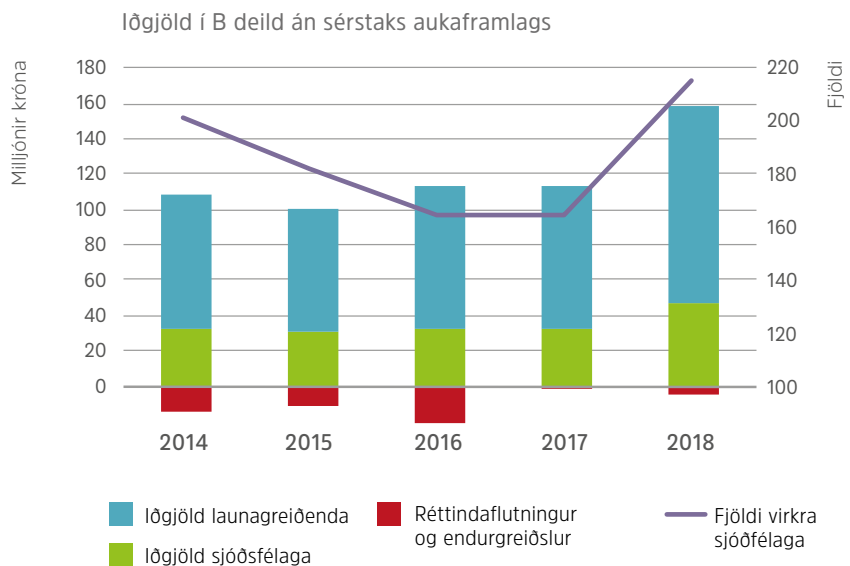
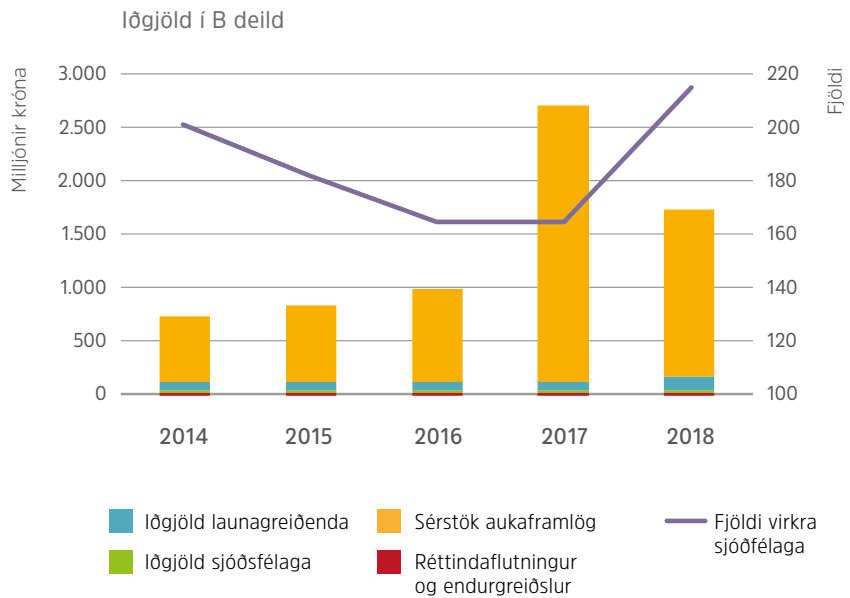
Tryggingafræðileg staða með nýja reiknigrundvellingum	-21,7%
Tryggingafræðileg staða með gamla reiknigrundvellingum	-20,8%

 217 virkir
 sjóðfélagar
 í B deild

Iðgjöld

Að meðaltali greiddu 217 sjóðfélagar til B deildarinnar í hverjum mánuði á árinu 2018 en B deildin er lokað fyrir nýjum félögum. Á árinu 2018 námu iðgjaldagreiðslur til B deildar samtals 1.735 m.kr. samanborið við 2.703 m.kr. á árinu 2017 en á árinu 2017 fóru fram uppgjör á lífeyrisskuldbindingum dvalar- og hjúkrunarheimila. Iðgjaldagreiðslur til B deildar án aukaframlaga á árinu námu 152,8 m.kr. samanborið við 113 m.kr. á árinu 2017.

1.686
lífeyrisþegar
í B deild

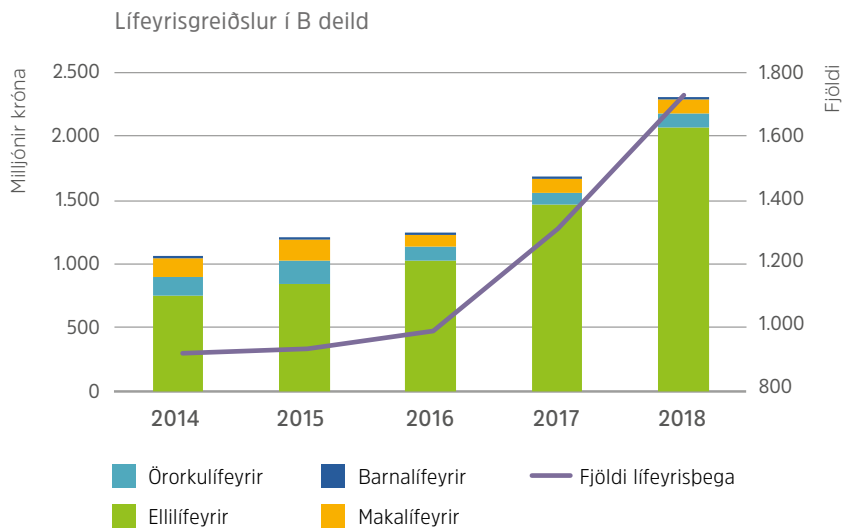
Lífeyrir

Sjóðfélagar B deildar sem eru orðnir 65 ára og hafa látið af störfum hjá sveitarfélagi eða stofnunum þess geta hafið töku lífeyris. Möguleiki er að hefja töku lífeyris fyrr ef sjóðfélagi hefur náð 95 ára reglunni, sem er samanlagður sjóðfélagaaldur og lífaldur.

Makalífeyrir er að jafnaði 50% af áunnum réttindum sjóðfélaga og greiðist ævilangt. Makalífeyrir fellur niður ef maki hefur sambúð eða gengur í hjónaband að nýju. Barnalífeyrir er greiddur þar til barn verður 18 ára.

Örorkulífeyrir tekur mið af áunnum réttindum og er miðað við að lágmarki 10% örorkumat.

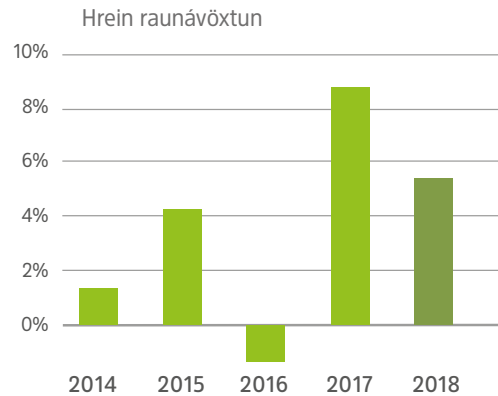
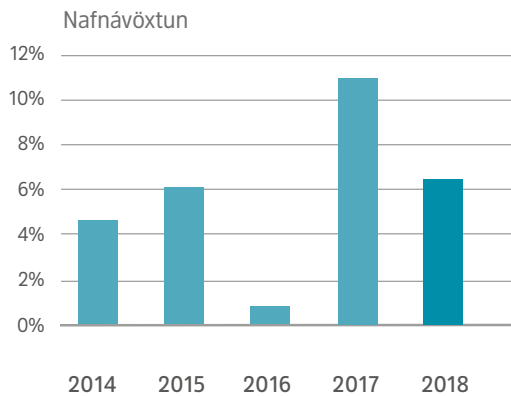
Heildarfjárhæð lífeyrisgreiðslna B deildar á árinu 2018 nam 2.562,5 m.kr. og skiptist heildarfjárhæðin þannig að 80,7% var greiddur ellilífeyrir eða samtals 2.066,2 m. kr., 4,3% örorkulífeyrir eða samtals 110,7 m.kr., 15,0% makalífeyrir eða samtals 385,6 m.kr. Meðalfjöldi lífeyrisþega B deildarinnar á árinu 2018 var 1.686.

Ávöxtun ársins

Nafnávöxtun B deildar var 4,7% og hrein raunávöxtun var um 1,4%. Fjárfestingastefna B deildar gerði ráð fyrir 3,5% raunávöxtun á árinu. Fimm ára meðaltal hreinnar raunávöxtunar var 3,9%. Framlag ávöxtunar má að stórum hluta rekja til lækkunar á ávöxtunarkröfu verðtryggðra ríkisskuldabréfa sem skilaði talsverðum gengishagnaði á árinu. Nánari umfjöllun um þróun á mörkuðum á árinu má finna á bls. 9.

Kaup og sala ársins í B deild

Viðskipti ársins í B deild námu 619 m.kr. á árinu 2018 samanborið við 431 m.kr. árið áður. Sjóðurinn bætti mest við eignasafn sitt í sértryggðum skuldabréfum, skuldabréfum sveitarfélaga og peningamarkaðssjóðum. Hér má sjá samandregin verðbréfiðskipti ársins fyrir B deild (í m.kr.):

Skuldabréf og peningamarkaðsinnlán	B deild
Ríkisskuldabréf	-56
Fasteignaveðtryggð skuldabréf	0
Skuldabréf sveitarfélaga	258
Sértryggð skuldabréf	442
Skuldabréf og víxlar lánastofnana	0
Skuldabréf fyrirtækja	0
Peningamarkaðssjóðir	392
Hlutabréf og fagfjárfestasjóðir	
Innlend hlutabréf	-263
Innlendir fagfjárfestasjóðir	-3
Erlend hlutabréf	-151
Erlendir fagfjárfestasjóðir	0
Kaup og sala verðbréfa nettó á árinu 2018	619

Verðbréfaeign í árslok

Eignir í B deild hækkuðu á milli ára vegna samruna Lífeyrissjóðs starfsmanna Kópavogsbæjar við deildina. Fjárfestingaeignir B deildar námu 13,5 ma.kr. í árslok 2018 samanborið við 8,8 ma.kr. í árslok 2017. Stærsti hluti eignasafns sjóðsins er í innlendum skuldabréfum og innlánnum eða 76% um áramót. Þar af voru ríkistryggð skuldabréf 46%. Innlend og erlend hlutabréf og fagfjárfestasjóðir voru í árslok 16% af eignasafni B deildar. Nánari skiptingu á eignasafni B deildar má sjá sundurliðaða eftir eignaflokkum í töflu hér fyrir neðan sem sýnir eignastöðu í árslok 2018 og fjárfestingarstefnu fyrir árið 2018.

Sundurliðun á eignasafni B deildar eftir eignaflokkum í árslok 2018 og stefnu 2018.

	Eignaflokkar	Brú B 31.12.2018	Stefna 2018	Vikmörk
A.a	Ríkisvixlar og skuldabréf	46%	48%	40-60%
A.b	Fasteignaveðtryggð skuldabréf	4%	5%	2-10%
B.a	Skuldabréf sveitarfélaga	6%	3%	1-10%
B.b	Innlán	7%	1%	0-10%
B.c	Sértryggð skuldabréf	6%	4%	1-10%
C.a	Skuldabréf og vixlar lánastofnana og váttryggingafélaga, að undanskildum víkjandi skuldabréfum	0%	1%	0-3%
C.b.a	Hlutdeildarskírteini og hlutir í UCITS - skuldabréf	0%	0%	0-5%
C.b.b	Hlutdeildarskírteini og hlutir í UCITS - hlutabréf	8%	12%	0-20%
D.a	Skuldabréf og peningamarkaðsskjöl félaga og víkjandi skuldabréf lánastofnana og váttryggingafélaga	6%	6%	0-10%
D.b	Skuldabréf og peningamarkaðsskjöl annarra sjóða um sameiginlega fjárfestingu	0%	1%	0-5%
E.a	Hlutabréf félaga	8%	12%	0-15%
E.b.a	Hlutdeildarskírteini og hlutir annarra sjóða um sameiginlega fjárfestingu - fagfjárfestasjóðir	1%	0%	0-5%
E.b.b	Hlutdeildarskírteini og hlutir annarra sjóða um sameiginlega fjárfestingu - fjárfestingasjóðir	8%	7%	0-10%
E.c	Fasteignir	0%	0%	0-10%
F.a	Afleiður	0%	0%	0-10%
F.b	Aðrir fjármálagerningar, þó ekki afleiður	0%	0%	0-10%
	Samtals:	100%	100%	

Fjárfestingarstefna B deildar 2019

Fjárfestingastefnan fyrir B deildina er sem fyrr varkár en markmiðið er að ekki reyni frekar á bakábyrgð sveitarfélaganna. Við ákvörðun um samsetningu eigna í fjárfestingarstefnu sjóðsins er litið til núverandi ávöxtunar og stefnu eignaflokka, væntanlegrar útgáfu og skráningar sem og annarra þátta sem kunna að hafa áhrif á fjárfestingarumhverfi og möguleika sjóðsins til ávöxtunar á komandi ári. Markaðsverðmæti eignaflokka getur sveiflast nokkuð og er víkmörkum ætlað að koma til móts við það auk þess að gefa svigrúm til þess að stýra eignum eftir markaðsaðstæðum. Í fjárfestingastefnu deildarinnar er nú tekið tillit til eigna Lífeyrissjóðs starfsmanna Kópavogs en sá sjóður sameinaðist inn í B deild 1. janúar 2018.

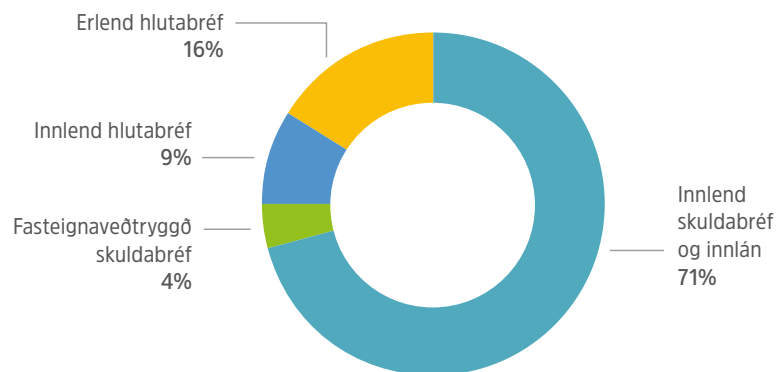
Samandregna eignastöðu B deildar í árslok 2018 ásamt fjárfestingarstefnu 2019 má sjá í töflu hér fyrir neðan. Fjárfestingarstefnan er jafnframt sýnd á skífuriti.

Fjárfestingarstefna B deildar

Samandregnir eignaflokkar	Staða 31.12.2018	Stefna 2019
Skuldabréf og innlán	84%	75%
Innlend skuldabréf og innlán (Aa, Ba, Bb, bc, Ca, Cba, Da, Db, Ebb)	76%	71%
Erlend skuldabréf og innlán (Aa, Bb, Cba, Da)	3%	0%
Fasteignaveðtryggð skuldabréf (Ab)	4%	4%
Hlutabréf og fagfjárfestasjóðir	16%	25%
Innlend hlutabréf (Cbb, Ea)	7%	9%
Innlendir fagfjárfestasjóðir (Eba)	1%	0%
Erlend hlutabréf (Cbb, Ea)	9%	16%
Erlendir fagfjárfestasjóðir (Eba)	0%	0%
Samtals:	100%	100%

* Í svigum eru tilteknir samandregnir eignaflokkar

** Aa, Bb, Cba, Cbb, Da, Ea og Eba ná bæði til innlendra og erlendra eigna

Markmið og viðmið um ávöxtun og áhættu

Samkvæmt gefnum forsendum um ávöxtun verðbréfaflokka er vænt raunávöxtun sjóðsins fyrir árið 2019 um 3,8% en markmið sjóðsins er að ná a.m.k. 3,5% raunávöxtun til lengri tíma. Miðað við þær forsendur, sem sýndar eru í töflunni hér fyrir neðan er áhætta (staðalfrávik ávöxtunar) fjárfestingarstefnunnar um 4,5%. Miðað er við að áhætta eignasafns lífeyrissjóðsins sé sambærileg og áhætta fjárfestingarstefnunnar en það fer þó eftir markaðsaðstæðum á hverjum tíma.

Viðmiðunarvísitölur og vænt ávöxtun fyrir hvern eignaflokk í B deild

	Markmið 2019	Vænt ávöxtun	Staðalfrávik ávöxtunar	Viðmiðunarvísitala
Lausafé	6%	4,2%	1,1%	OMCI3MNI
Ríkisbréf/sveitarfélög VT	48%	6,4%	9,5%	GAMMAVTIND
Ríkisbréf/sveitarfélög ÓVT	4%	6,4%	6,8%	GAMMAÓVTIND
Sértryggð skuldabréf	6%	6,0%	1,5%	GAMMASÉRIND
Skuldabréf fyrirtækja	7%	6,0%	2,2%	GAMMACORPIND
Hlutabréf, erlend	16%	8,3%	14,0%	MSCI ACWI
Hlutabréf, innlend	8%	10,1%	14,1%	OMIXIGI
Veðtryggð skuldabréf	5%	6,5%	2,9%	OMIXI1YNI + ÁLAG
Meðaltal	100%	7,1%	4,5%	
Verðbólga		3%		
Vænt raunávöxtun		3,8%		

Fjárfestingarstefnu Brúar lífeyrissjóðs 2019 í heild má sjá á heimasíðu sjóðsins: lifbru.is

Áhættustýring

Stjórn ber ábyrgð á að virk áhættustýring sé til staðar. Stjórnin hefur mótað og sett áhættustefnu, áhættustýringarstefnu og skilgreint áhættuvilja. Á grundvelli áhættustefnu felur stjórn framkvæmdastjóra og sviðsstjóra áhættustýringar umsjón með áhættueftirliti en framkvæmd stefnunnar dreifist á starfsmenn eftir ábyrgðarsviði. Áhættustefnur og yfirlýsing um áhættuvilja var yfirfarin á árinu 2018 og var uppfærð stefna samþykkt í stjórn þann 22. maí 2018.

Stefnuskjöl sjóðsins byggja á lögum nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða og reglugerð 590/2017 um eftirlitskerfi með áhættu lífeyrissjóða.

Áhættueftirlit er að stærstum hluta framkvæmt með skilgreindum og tímasettum eftirlitsaðgerðum, virku innra eftirliti og reglubundnu áhættumati. Aðferð sjóðsins við mat á áhættu byggir m.a. á alþjóðlegum ISO/IEC stöðlum sem aðlagaðir hafa verið að starfsemi sjóðsins. Staðlarnir ná yfir uppbyggingu og skilgreiningar á lykilhugtökum áhættustýringar og upplýsingaöryggi. Í áhættustýringarstefnu eru skilgreindir fimm meginflokkar áhættu þ.e. fjárhagsáhætta (markaðsáhætta), mótaðilaáhætta, lífeyrstryggingaráhætta, lausafjárahætta og rekstraráhætta. Í hverjum meginflokki áhættu eru skilgreindir undirflokkar.

Frekari upplýsingar um áhættustýringu og einstaka áhættuþætti í starfsemi sjóðsins er að finna í skýringu 48-53 í ársreikningi þar sem fjallað er um hverja áhættu fyrir sig og hver áhrif hennar er á hreina eign til greiðslu lífeyris annars vegar og á tryggingafræðilega stöðu hins vegar.

Stjórnarháttayfirlýsing 2018

Brúar lífeyrissjóðs starfsmanna sveitarfélaga

Stjórn og stjórnendur Brúar lífeyrissjóðs hafa sett sér það markmið að hafa góða stjórnarhætti að leiðarljósi. Með stjórnarháttayfirlýsingu þessari er verið að uppfylla þær kröfur sem fram koma í 51. gr. reglna um ársreikninga lífeyrissjóða nr. 335/2015. Við mótun stjórnarháttanna hefur stjórn sjóðsins stuðst við leiðbeiningar sem fram koma í leiðbeiningum um stjórnarhætti fyrirtækja sem gefnar voru út af Viðskiptaráði Íslands, Nasdaq Iceland og Samtökum atvinnulífsins á árinu 2015. Sjóðurinn vikur þó að hluta frá leiðbeiningunum einkum þar sem efnistöð eiga ekki við um lífeyrissjóði, til að mynda atriði sem varða hluthafafundi og hluthafa.

Hlutverk Brúar lífeyrissjóðs

Brú lífeyrissjóður starfar á grundvelli laga um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða nr. 129/1997 og samþykktu sjóðsins. Sjóðurinn var stofnaður 28. júlí 1998 með samningi á milli BHM, BSRB og Kennarasambands Íslands (KÍ) fyrir hönd hlutaðeigandi stéttarfélaga annars vegar og hins vegar Sambands íslenskra sveitarfélaga. Sjóðurinn er með þrjár deildir sem eru;

- **A deild:** Kjarasamningsbundin aðild starfsmanna sveitarfélaga sem eru í BSRB, BHM og KÍ
Þann 22. desember 2017 voru samþykkt á Alþingi lög nr. 127/2017 um breytingu á lögum nr. 1/1997 um Lífeyrissjóð starfsmanna ríkisins sem hafa áhrif á A deild Brúar lífeyrissjóð. Samkvæmt lögnum er frá 1. júní 2017 tekið upp breytt réttindakerfi þar sem sjóðfélagar ávinna sér réttindi í aldurstengdu réttindakerfi og lífeyristökualdur verður miðaður við 67 ára aldur. Núverandi sjóðfélögum er, að uppfylltum ákveðnum skilyrðum, áfram tryggð óbreytt jöfn réttindaávinnsla og óbreyttur 65 ára lífeyristökualdur. Til að tryggja óbreytt réttindi og til að mæta halla á stöðu sjóðsins þann 31. maí 2017 greiða launagreiðendur framlög í jafnvægisjóð sem er ætlað að koma áfallinni stöðu A deildar í jafnvægi, framlög í lífeyrisaukasjóð til að mæta breytingu á réttindaöflun sjóðsfélaga og framlög í varúðarsjóð sem er ætlað til að styðja við lífeyrisaukasjóðinn.
- **V deild:** Deild sem er öllum opin.
- **B deild:** Réttindasöfn lokaðra lífeyrissjóða sveitarfélaga sem sameinuðust í eina deild þann 1. júlí 2013:
 - Eftirlaunasjóður starfsmanna Hafnarfjarðarkaupstaðar
 - Lífeyrissjóður Akraneskaupstaðar
 - Lífeyrissjóður Neskaupstaðar
 - Lífeyrissjóður starfsmanna Húsavíkurkaupstaðar
 - Lífeyrissjóður starfsmanna Vestmannaeyjarkaupstaðar
 - Eftirlaunasjóður Reykjanesbæjar sameinaðist B deild þann 1. janúar 2017.
 - Lífeyrissjóður starfsmanna Kópavogsbæjar inn í B deild þann 1. janúar 2018.

Hlutverk Brúar lífeyrissjóðs er er að tryggja sjóðfélögum, eftirlifandi mökum þeirra og börnum lífeyri eftir þeim reglum sem fram koma í samþykktum sjóðsins. Í samþykktum kemur m.a. fram að sjóðurinn leggi áherslu á ellilífeyrisréttindi og áskilji sér heimild til að verja þau réttindi umfram önnur við endurskoðun á réttindaákvæðum samþykktu sjóðsins.

Stjórnarhættir

Brú lífeyrissjóður leitast við að viðhalda góðum stjórnarháttum og fylgja framangreindum leiðbeiningum um stjórnarhætti. Stjórnin hefur sett sér starfsreglur þar sem hlutverk hennar er skilgreint. Í reglunum er fjallað um verksvið stjórnar, boðun stjórnarfunda, reglur um fundarsköp, vanhæfisástæður, hagsmunatengsl og fleira. Starfsreglur stjórnar eru aðgengilegar á vefsíðu sjóðsins.

Frávik frá leiðbeiningum um stjórnarhætti

Í leiðbeiningunum er hvatt til þess að stjórn skipi starfskjaranefnd til að setja sjóðnum starfskjarastefnu og semja við framkvæmdastjóra og aðra starfsmenn, um laun og önnur starfskjör. Stjórn sjóðsins ákvað að setja ekki á fót sérstaka starfskjaranefnd í ljósi þess að einungis tuttugu og sex starfsmenn starfa hjá sjóðnum.

Þá hvetja leiðbeiningarnar til þess að tilnefningarnefnd sé kosin á aðalfundi en hún á ekki við hjá sjóðnum.

Stjórnarháttayfirlýsing

Lög, reglur og tilmæli

Brú lífeyrissjóður er eftirlitsskyldur aðili sbr. lög nr. 87/1998 um opinbert eftirlit með fjármálastarfsemi. Lög, reglur og tilmæli sem varða starfsemi lífeyrissjóða er hægt að nálgast á heimasíðu Fjármálaeftirlitsins (FME), www.fme.is.

Innri reglur og stefnur Brúar lífeyrissjóðs eru m.a. eftirfarandi:

- Starfsreglur stjórnar
- Siðareglur
- Verklagsreglur um hæfi lykilstarfsmanna
- Reglur um viðskipti stjórnarmanna og starfsmanna með fjármálagerninga
- Starfsreglur endurskoðunarnefndar
- Fjárfestingastefna
- Hluthafastefna
- Stefna um siðferðisviðmið í fjárfestingum
- Áhættustefna
- Persónuverndarstefna
- Stefna um áhættuvilja
- Stefna um upplýsingaöryggi
- Útvistunarstefna
- Stefna í upplýsingatækni
- Starfskjarastefna

Áhættustýring og innra eftirlit

Áhættustýring

Stjórn hefur sett sjóðnum áhættustefnu með það að markmiði að auka öryggi í rekstri sjóðsins. Stefnan grundvallast á lagafyrirmælum, leiðbeinandi reglum FME, og stöðlum. Áhættustýring hefur mótað eftirlitskerfi þar sem áhættur í starfsemi sjóðsins eru greindar, metnar og vaktaðar. Áhersla er lögð á góða yfirsýn stjórnar og stjórnenda yfir helstu áhættuþætti í rekstri sjóðsins og að starfsmenn sjóðsins hafi þekkingu á hlutverki sínu hvað það varðar og taki virkan þátt í því.

Sviðsstjóri áhættustýringar er ábyrgðarmaður með framkvæmd og eftirfylgni með áhættustefnu og áhættustýringu sjóðsins og heyrir hann beint undir framkvæmdastjóra. Til að tryggja honum aukið sjálfstæði í starfi hefur hann beinan og milliliðalausan aðgang að stjórn og endurskoðunarnefnd.

Nánari upplýsingar um áhættustýringu er að finna í ársskýrslu og skýringum í ársreikningi.

Innra eftirlit.

Innra eftirlit sjóðsins er skipulagt með það að markmiði að sjóðurinn nái settum markmiðum í starfsemi sinni með kerfisbundnum og öguðum vinnubrögðum ásamt því að fylgjast með að lögum og reglum sé framfylgt. Innra endurskoðun yfirfer árlega virkni innra eftirlits sjóðsins. Að framkvæmd innra eftirlits koma allir starfsmenn sjóðsins með einum eða öðrum hætti. Innra eftirlit sjóðsins byggir meðal annars á verkferlum, starfslýsingum, skýrsluskilum, upplýsingagjöf, aðgreining starfa og aðgangsstýringum.

Stjórnarháttayfirlýsing

Stjórnskipulag Brúar lífeyrissjóðs

Skipurit sjóðsins var breytt í upphafi árs 2018 en þá voru lánamál flutt undir eignastýringu sjóðsins enda sjóðfélagalán hluti af fjárfestingaeign sjóðsins.

Stjórn

Stjórnin ber ábyrgð á starfsemi sjóðsins og sér til þess að skipulag hans og starfsemi sé jafnan í samræmi við ákvæði laga, reglugerða og samþykka sjóðsins. Stjórnin tekur stefnumarkandi ákvarðanir er varða hag og starfsemi sjóðsins. Hún mótar og ber ábyrgð á skipulagi og virkni innra eftirlits. Stjórn semur við sjálfstætt starfandi eftirlitsaðila til að annast innri endurskoðun. Jafnframt ræður hún löggiltan endurskoðanda eða endurskoðunarfélag til að annast ytri endurskoðun sem og tryggingastærðfræðing til að sjá um tryggingafræðilega athugun.

Endurskoðunarnefnd

Samkvæmt ákvæðum laga um ársreikninga skulu einingar sem tengdar eru almannahagsmunum eins og lífeyrissjóðir starfrækja endurskoðunarnefnd. Stjórn skipar endurskoðunarnefnd sem heyrir beint undir stjórn. Upplýsingar um nefndina eru á vef sjóðsins.

Hlutverk endurskoðunarnefndar er eftirfarandi:

- Eftirlit með vinnuferli við gerð reikningsskila
- Eftirlit með endurskoðun ársreiknings
- Eftirlit með fyrirkomulagi og virkni innra eftirlits og áhættustýringu
- Mat á óhæði og eftirlit með störfum endurskoðanda
- Leggja fram tillögu um val á innri og ytri endurskoðanda.

Endurskoðun

Ársreikningar sjóðsins eru endurskoðaðir og áritaðir af löggiltum endurskoðanda. Innri endurskoðun er í höndum sjálfstætt starfandi endurskoðanda. Endurskoðun sjóðsins og innri endurskoðun eru í höndum aðskilinna endurskoðunarfyrtækja. Endurskoðunarnefnd sjóðsins gerir tillögu um val á bæði innri og ytri endurskoðanda.

Stjórnarháttayfirlýsing

Skipan stjórnar og stjórnarmenn

Samkvæmt samþykktum sjóðsins er stjórnin skipuð sex stjórnarmönnum og jafnmörgum varamönnum. Samband íslenskra sveitarfélaga skipar þrjá stjórnarmenn, BSRB skipar tvo og Bandalag háskólamanna skipar einn. Skipunartími stjórnarmanna er fjögur ár og kýs stjórnin formann úr sínum hópi til tveggja ára í senn. Í lok árs 2018 var skipuð ný stjórn sem hóf störf í byrjun árs 2019. Aðalmenn í stjórn sjóðsins á árinu 2018 voru þau Garðar Hilmarsson formaður stjórnar, Kristbjörg Stephensen varaformaður, Benedikt Valsson, Elín Björg Jónsdóttir, Salome A. Þórisdóttir og Sigurbergur Ármannsson.

Í endurskoðunarnefnd á árinu 2018 voru þau Karl Björnsson, formaður, Elín Björg Jónsdóttir og Stefán Aðalsteinnsson.

Sjálfsmat stjórnar.

Stjórn gerði sjálfsmat á árinu 2017 en þar sem vitað var að ný stjórn yrðu skipuð á árinu 2018 var ákveðið að fresta því til ársins 2019.

Fjöldi funda og mæting.

Á árinu 2018 voru haldnir 18 stjórnarfundir. Upplýsingar um fundarsókn einstakra stjórnarmanna koma fram í eftirfarandi upplýsingum um hvern og einn stjórnarmann.

Á árinu 2018 fundaði endurskoðunarnefnd 8 sinnum.

Stjórnarmenn:

Garðar Hilmarsson, formaður stjórnar

Garðar hefur setið í stjórn sjóðsins frá árinu 2006. Hann var formaður Starfsmannafélags Reykjavíkurborgar frá 2006 fram til janúar 2019 en þá var félagið sameinað SFR stéttarfélagi í almannajónustu en Garðar er varaformaður sameinaðs félags. Garðar sat 18 stjórnarfundir á árinu 2018.

Kristbjörg Stephensen, varaformaður stjórnar.

Kristbjörg sat í stjórn sjóðsins frá árinu 2006 til 2018. Kristbjörg starfaði sem borgarlögmaður frá árinu 2007 til 2017 en frá júní 2017 hefur hún verið dómari í Landsrétti. Kristbjörg sat 11 stjórnarfundir á árinu 2018.

Elín Björg Jónsdóttir

Elín Björg sat í stjórn sjóðsins frá stofnun hans eða 1998 til 2018. Hún var formaður BSRB frá 2009 -2018. Elín sat 17 stjórnarfundir á árinu 2018.

Benedikt Þór Valsson

Benedikt hefur setið í stjórn sjóðsins frá 2014. Hann hefur starfað sem hagfræðingur hjá Sambandi íslenskra sveitarfélaga frá árinu 2009. Benedikt sat 18 stjórnarfundir á árinu 2018.

Salóme Þórisdóttir

Salóme sat í stjórn sjóðsins frá 2010 til 2018. Hún hefur starfað sem ráðgjafi á sviði starfsendurhæfingar hjá Virk og er nú sérfræðingur í Velferðarráðuneytinu. Salóme sat 16 stjórnarfundir á árinu 2018.

Sigurbergur Ármannsson

Sigurbergur sat í stjórn sjóðsins frá 2014 til 2018. Hann hefur gengt stöðu fjármálastjóra Vestmannaeyjabæjar frá árinu 2008. Sigurbergur sat 17 stjórnarfundir á árinu 2018.

Birgir Björn Sigurjónsson

Birgir Björn var varamaður í stjórn sjóðsins frá 2006 til 2018. Hann hefur gengt stöðu fjármálastjóra Reykjavíkurborgar frá árinu 2008. Birgir Björn sat 3 stjórnarfundir á árinu 2018.

Framkvæmdastjóri annast daglegan rekstur sjóðsins og fer í því efni eftir ákvæðum laga nr. 129/1997, reglugerðum sem settar eru samkvæmt þeim og samþykktum sjóðsins og þeirri stefnu og fyrirmælum sem stjórn sjóðsins hefur gefið. Framkvæmdastjóri fer með atkvæði sjóðsins á fundum hlutafélaga sem sjóðurinn á hluti í, nema stjórn ákveði annað í einstökum tilvikum. Framkvæmdastjóri sjóðsins er Gerður Guðjónsdóttir.

Sviðsstjóri réttinda- og lögfræðisviðs er Þóra Jónsdóttir. Sviðið sér um skráningu og innheimtu iðgjalda, réttindaumsýslu, úrskurði lífeyris og lífeyrisgreiðslur. Þóra er skilgreind sem lykilstarfsmaður.

Sviðsstjóri áhættustýringar er Ingi K. Pálsson. Áhættustýringarvið greinir og metur áhættu og gerir aðgerðaáætlun ef áhætta mælist út fyrir skilgreind. Ingi er skilgreindur sem lykilstarfsmaður.

Sviðsstjóri fjármálasviðs er Pálína Margrét Hafsteinsdóttir. Fjármálasviðið sér um bókhald, fjármál, reikningsskil og upplýsingatækni sjóðsins. Pálína er skilgreind sem lykilstarfsmaður.

Sviðsstjóri eignastýringar er Svandís Rún Ríkarðsdóttir. Sviðið ber ábyrgð á daglegum rekstri eignastýringar, tekur þátt í mótun fjárfestingarstefnu, samskipti við eignastýringaraðila, eftirlit með fjárfestingum og skýrslugerð og sjóðfélagalánum. Svandís er skilgreind sem lykilstarfsmaður.

Stjórn Brúar lífeyrissjóðs

Reykjavík, 18. mars 2019

Skýrsla og áritun stjórnar og framkvæmdastjóra

Starfsemi sjóðsins

Brú lífeyrissjóður starfsmanna sveitarfélaga starfar samkvæmt lögum nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða, samþykktum sem settar hafa verið um starfsemi sjóðsins og öðrum reglum sem um lífeyrissjóði gilda.

Sjóðurinn er sameignarsjóður og starfar í þremur deildum, A deild, V deild og B deild. B deild skiptist í sjö réttindasöfn þ.e., Lífeyrissjóður Akraneskaupstaðar (LA), Eftirlaunasjóður starfsmanna Hafnarfjarðarkaupstaðar (Esh), Lífeyrissjóður starfsmanna Húsavíkkaupstaðar (Lsh), Lífeyrissjóður Neskaupsstaðar (LN), Lífeyrissjóður starfsmanna Vestmannaeyjabæjar (LV), Eftirlaunasjóður Reykjanesbæjar (ER) og Lífeyrissjóður starfsmanna Kópavogsbæjar (LSK).

Sjóðurinn annast jafnframt rekstur Lífeyrissjóðs starfsmanna Reykjavíkurborgar.

Lífeyrissjóður starfsmanna Kópavogsbæjar sameinast B deild

Stjórn sjóðsins og stjórn Lífeyrissjóðs starfsmanna Kópavogsbæjar (LSK) samþykktu á árinu að sameina LSK við B deild Brúar frá og með 1. janúar 2018. Það felur í sér að eignasafn B deildar Brúar og eignasafn LSK voru sameinuð í eitt safn. Yfirtekin hrein eign LSK til greiðslu lífeyris var við sameininguna 4.552 m.kr. Skuldbindingum hvers réttindasafns í B deild er haldið aðgreindum auk þess sem að réttindi og réttindaávinnsla sjóðfélaga helst óbreytt. Sjá frekari umfjöllun og áhrif af sameiningunni á B deild Brúar í skýringu 46-47 ásamt upplýsingum í deildaskiptu yfirliti yfir öll réttindasöfn B deildar.

Sjóðfélagar og iðgjöld

Sjóðfélagar, þ.e. einstaklingar sem eiga réttindi í sjóðnum óháð því hvort þeir hafa greitt iðgjald á árinu eða þegið lífeyri, voru 100.922 í árslok 2018, samanborið við 95.360 í upphafi árs.

Alls greiddu að meðaltali 17.692 einstaklingar iðgjöld til sjóðsins (2017: 16.665) og skiptust þeir milli sjóðsdeilda sem hér segir:

Fjöldi	A deild	V deild	B deild	Samtals
2018	12.892	4.583	217	17.692
2017	12.062	4.439	164	16.665
Breyting	+6,9%	+3,2%	+32,0%	+6,2%

Iðgjöld án aukaframlaga námu 12.811 m.kr. á árinu 2018 (2017: 11.530 m.kr.). Þau skiptust milli sjóðsdeilda sem hér segir:

í m.kr.	A deild	V deild	B deild	Samtals
2018	9.780	2.878	153	12.811
2017	8.808	2.609	113	11.530
Breyting	+11,0%	+10,3%	+35,8%	+11,1%

Iðgjöld samtals námu 14.547 m.kr. á árinu 2018 (2017: 50.373 m.kr.). Þau skiptust milli sjóðsdeilda sem hér segir:

í m.kr.	A deild	V deild	B deild	Samtals
2018	9.885	2.926	1.736	14.547
2017	45.045	2.626	2.703	50.373
Breyting	-78,1%	+11,4%	-35,8%	-71,1%

Upplýsingar um fjölda sjóðfélaga og iðgjöld fyrir hvert réttindasafn í B deild má finna í deildaskiptu yfirliti reikningsins.

Lífeyrisþegar og lífeyrisgreiðslur

Að meðaltali fengu 7.136 einstaklingar greiddan lífeyri frá samtryggingadeildum sjóðsins á árinu 2018 (2017: 6.512) og skiptust þeir milli sjóðsdeilda sem hér segir:

Fjöldi	A deild	V deild	B deild	Samtals
2018	4.306	1.144	1.686	7.136
2017	4.087	1.125	1.300	6.512
Breyting	+5,3%	+1,7%	+29,7%	+9,6%

Greiddur lífeyrir nam 5.672 m.kr. á árinu 2018 (2017: 4.517 m.kr.). Hann skiptist milli sjóðsdeilda sem hér segir:

í m.kr.	A deild	V deild	B deild	Samtals
2018	2.859	248	2.564	5.672
2017	2.478	202	1.837	4.517
Breyting	+15,4%	+22,7%	+39,6%	+25,6%

Upplýsingar um fjölda lífeyrisþega og lífeyrisgreiðslur fyrir hvert réttindasafn í B deild má finna í deildaskiptu yfirliti reikningsins.

Skýrsla og áritun stjórnar og framkvæmdastjóra

Fjárfestingatekjur og rekstrarkostnaður

Hreinar fjárfestingatekjur námu 12.906 m.kr. á árinu 2018 (2017: 12.639 m.kr.). Rekstrarkostnaður sjóðsins, þ.e. skrifstofu- og stjórnunar-kostnaður, nam 512 m.kr. (2017: 426 m.kr.), sem jafngildir 0,2% af meðalstöðu eigna (2017: 0,3%).

Meðalfjöldi stöðugilda á árinu var 25,7 (2017: 19,9). Launagreiðslur voru alls 308 m.kr. (2017: 241 m.kr.) og launatengd gjöld 77,8 m.kr. (2017: 96,7 m.kr.). Orlofsskuldbinding var 25,1 m.kr. í árslok 2018 (2017: 24,7 m.kr.).

Heildareignir og hrein eign til greiðslu lífeyris

Heildareignir sjóðsins námu 216.996 m.kr. í árslok 2018 (2017: 193.253 m.kr.) og skiptust milli sjóðsdeilda sem hér segir:

í m.kr.	A deild	V deild	B deild	Samtals
2018	171.830	30.565	14.602	216.996
2017	156.710	26.469	14.625	197.804
Breyting	+9,6%	+15,5%	-0,2%	+9,7%

Hrein eign til greiðslu lífeyris nam 216.386 m.kr. í árslok 2018 (2017: 190.559 m.kr.) og skiptist milli sjóðsdeilda sem hér segir:

í m.kr.	A deild	V deild	B deild	Samtals
2018	171.484	30.503	14.399	216.386
2017	154.462	26.090	10.007	190.559
Breyting	+11,0%	+16,9%	+43,9%	+13,6%

Upplýsingar um heildareignir og hreina eign til greiðslu lífeyris fyrir hvert réttindasafn í B deild má finna í deildaskiptu yfirliti reikningsins.

Ávöxtun

Nafnávöxtun á árinu 2018 var 6,2% (2017: 7,9%) sem samsvarar 2,9% raunávöxtun (2017: 6,0%). Meðalraunávöxtun síðustu 5 ára var 4,5% og meðalraunávöxtun síðustu 10 ára var 3,7%. Nafnávöxtun skiptist á milli sjóðsdeilda sem hér segir:

Nafnávöxtun	A deild	V deild	B deild	Samtals
2018	6,3%	6,3%	4,7%	6,2%
2017	8,0%	8,0%	6,1%	7,9%

Raunávöxtun skiptist á milli sjóðsdeilda sem hér segir:

Raunávöxtun	A deild	V deild	B deild	Samtals
2018	3,0%	3,0%	1,4%	2,9%
2017	6,1%	6,1%	4,3%	6,0%

Vísitala neysliverðs hækkaði úr 446,0 í 460,5 eða um 3,3% á árinu 2018.

Tryggingafræðileg úttekt

Félag íslenskra tryggingastærðfræðinga lauk á árinu 2018 við gerð nýs reiknigrundvallar fyrir mat lífeyrisskuldbindinga. Athugun á reynslu sjóðanna var unnin í samvinnu við Landssamtök lífeyrissjóða á grundvelli gagna frá öllum íslenskum lífeyrissjóðum. Fyrri reikni-grundvöllur sem var frá árinu 2002 byggði eingöngu á gögnum frá hluta lífeyrissjóða landsins

Lífslíkur eru því nú í fyrsta sinn metnar eftir reynslu þeirra sem réttindi eiga í lífeyrissjóðum en fram til þessa hefur verið miðað við lífslíkur allra Íslendinga óháð því hvort þeir eigi réttindi í lífeyrissjóðum eða ekki. Þá eru lífslíkur öryrkja og annarra sjóðfélaga mismunandi og er nú tekið tillit til þess í útreikningum á tryggingafræðilegri stöðu. Þessar nýju forsendur sýna skuldbindingar sjóðsins af meiri nákvæmni en áður.

Útreikningurinn er bæði aðlagður að sjóðfélagahópi hvers lífeyrissjóðs og að reynslu sjóðsins í nýgengi örorku. Fyrir Brú leiddi nýtt mat í ljós hærra örorkutiðni í A og V deild en áður hafði verið sem hækkaði mat á örorkuskuldbindingum sem og eftirlaunaskuldbindingum. Í B deild er nýgengi örorku lægra en í eldri forsendum sem lækkaði mat á örorkuskuldbindingum en mat á eftirlaunaskuldbindingum hækkaði.

Tryggingafræðileg úttekt er gerð sérstaklega fyrir hverja deild sjóðsins og undirliggjandi réttindasöfn. Við úttektina er miðað við að raunávöxtun eigna verði 3,5% á komandi árum. Nánari upplýsingar um tryggingafræðilega stöðu er að finna í sérstöku yfirliti fyrir hverja deild og réttindasafn fyrir sig og í skýringu 40.

Skýrsla og áritun stjórnar og framkvæmdastjóra

Heildarskuldbinding og hlutfall heildareigna umfram heildarskuldbindingu skiptist á milli sjóðsdeilda sem hér segir:

Í m.kr.	A deild		V deild		B deild	
2018	-15.144	-4,9%	-860	-1,2%	-12.555	-21,7%
2017	-2.955	-1,1%	1.713	+2,7%	-11.204	-26,4%

Tryggingafræðileg úttekt á lífeyrisaukasjóði A deildar

Við breytingu á A deild var innheimt framlag í lífeyrisaukasjóð frá launagreiðendum en lífeyrisaukasjóð er ætlað að standa undir jafnri ávinnslu réttinda. Sjóðurinn er hluti af hreinni eign A deildar og ávaxtast með sama hætti og aðrar eignir deildarinnar.

Til grundvallar færslum úr lífeyrisaukasjóði er árlega reiknuð breyting á skuldbindingu miðað við jöfn réttindi annars vegar og breyting á skuldbindingu miðað við aldursháð réttindi hins vegar. Mismunurinn þar á milli er framlag ársins. Á árinu 2018 hækka þær færslur verulega vegna breytinga á töflum um lífslíkur og örorku.

Framangreindar breytingar á reiknigrundvelli fyrir tryggingafræðilega úttekt hafa einnig afar neikvæði áhrif á tryggingafræðilega stöðu lífeyrisaukasjóðsins. Í upphafi þegar lífeyrisaukasjóðurinn var reiknaður var hvorki gert ráð fyrir breytingum á töflum um lífslíkur eða örorku né launahækkunum í framtíðinni. Stjórnendur og tryggingastærðfræðingur sjóðsins bentu á þessa vankanta í reikniverki lífeyrisaukasjóðsins í aðdraganda lagabreytinganna. Nánari upplýsingar eru í skýringu 42.

Stjórnarhættir

Stjórn og stjórnendur lífeyrissjóðsins hafa sett sér það markmið að hafa góða stjórnarhætti að leiðarljósi. Sjóðurinn hefur sett sér starfsreglur í samræmi við 51. gr. reglna um ársreikninga lífeyrissjóða nr. 335/2015. Við mótun stjórnarhátta hefur stjórn sjóðsins stuðst við leiðbeiningar sem fram koma í leiðbeiningum um stjórnarhætti fyrirtækja sem gefnar voru út af Viðskiptaráði Íslands, Nasdaq Iceland og Samtökum atvinnulífsins á árinu 2015.

Sjóðurinn fylgir leiðbeiningunum í meginatriðum en vikur þó að hluta frá þeim, einkum þar sem efnistöð eiga ekki við um lífeyrissjóði, til að mynda atriði sem varða hluthafafundi og hluthafa.

Stjórn ber ábyrgð á starfsemi sjóðsins og sér til þess að skipulag hans og starfsemi sé jafnan í samræmi við ákvæði laga, reglugerða og samþykkt sjóðsins. Stjórn skipar þriggja manna endurskoðunarnefnd sem heyrir beint undir stjórn en samkvæmt ákvæðum laga um ársreikninga skulu einingar tengdar almannahagsmunum eins og lífeyrissjóðir starfrækja endurskoðunarnefnd. Frekari upplýsingar um stjórn, einstaka stjórnarmenn og stjórnarhætti er að finna í sérstakri yfirlýsingu stjórnar sem er birt á heimasíðu sjóðsins.

Áhættustýring

Stjórn sjóðsins hefur skipað áhættunefnd sem er undirnefnd stjórnar. Hlutverk hennar er að vera til stuðnings fyrir stjórn við að sinna verkefnum sem stjórn er falin. Áhættunefnd er ætlað m.a. að vera ráðgefandi við mótun áhættustefnu og meta fyrirkomulag og virkni hennar.

Áhættustefna og áhættuvilji sjóðsins var yfirfarin á árinu 2018 og var uppfærð stefna samþykkt af stjórn þann 22. maí 2018. Tilgangur með áhættustefnu er að auka öryggi í rekstri sjóðsins þannig að áhætta er metin, fyrir ákvörðunartöku eftir því sem eðlilegt er hverju sinni. Stefnan byggir á skilgreiningu á áhættustýringu sem felst í leiðum til að greina, fylgjast með og takmarka áhættu í rekstri sjóðsins.

Áhætta í starfsemi er skilgreind til samræmis við lög nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða og reglugerð nr. 590/2017 um eftirlitskerfi með áhættu lífeyrissjóða, sem öll þau atvik sem auka marktækt líkurnar á því að réttindi sjóðfélaga skerðist til skemmri eða lengri tíma. Nær þessi áhætta bæði til atvika sem lúta að eignum og skuldbindingum sjóðsins sem og rekstrarlegum þáttum. Nánar er fjallað um áhættustýringu sjóðsins í skýringum 48-53.

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf

Lífeyrissjóðir teljast til eininga tengdum almannahagsmunum eins og hugtakið er skilgreint í lögum um ársreikninga nr. 3/2006, með síðari breytingum. Með breytingum á þeim lögum, sem tóku gildi í júní 2016, bættist m.a. ný grein við lög um ársreikninga, sem varðar ófjárhagslega upplýsingagjöf í reikningssskilum félaga sem teljast einingar tengdar almannahagsmunum.

Brú fylgir ákvæði í gr. 66. d liðar í lögum um ársreikninga þar sem fram kemur að í yfirliti með skýrslu stjórnar skuli, fylgja upplýsingar sem nauðsynlegar eru til að leggja mat á þróun, umfang, stöðu og áhrif sjóðsins í tengslum við umhverfis- félags- og starfsmannamál. Þá skal gerð grein fyrir stefnu sjóðsins í mannréttindamálum og hvernig sjóðurinn spornar við spillingar- og mútumálum. Ef sjóðurinn hefur ekki stefnu samkvæmt ákvæðinu skal gera skýra og rökstudda grein fyrir því í yfirlitinu.

Meginhlutverk Brúar er samkvæmt lögum og reglum að taka á móti iðgjöldum sjóðfélaga, ávaxta þau og greiða út lífeyrir vegna elli-, örorku og fráfalls sjóðfélaga. Í samþykktum sjóðsins kemur fram að áhersla er lögð á ellilífeyrisréttindi og er heimild til að verja þau réttindi umfram önnur.

Skýrsla og áritun stjórnar og framkvæmdastjóra

Ábyrgar fjárfestingar

Fjárfestingarstarfsemi og ávöxtun eigna er hluti af starfsemi sjóðsins en heildareignir sjóðsins voru um 217 ma.kr. í árslok. Fjárfestinga-
stefna sjóðsins byggir á samþykktri fjárfestingarstefnu.

Iceland SIF

Brú er meðal stofnaðila að Iceland SIF sem er sjálfstæður umræðuvettvangur fyrir ábyrgar og sjálfbærar fjárfestingar. Samtökin voru
stofnuð 13. nóvember 2017 en megin tilgangur samtakanna er að efla þekkingu fjárfesta á aðferðarfræði sjálfbærra og ábyrga
fjárfestinga og stuðla að aukinni umræðu um ábyrgar og sjálfbærar fjárfestingar. Sjóðurinn er virkur þátttakandi í starfi samtakanna en
starf samtakanna hefur jákvæð áhrif á fjármagnsmarkaðinn í heild.

Hluthafastefna

Brú er langtímafjárfestir og hluthafastefna sjóðsins endurspeglar áherslur sjóðsins um góða og ábyrga stjórnarhætti. Sjóðurinn hefur
sett sér viðmið um nýtingu atkvæðisréttar og birtir á heimasíðu sinni upplýsingar um ráðstöfun atkvæða í félögum sem skráð eru í
Kauphöll Íslands.

Stefna um siðferðisleg viðmið í fjárfestingum

Markmið stefnunnar er að setja fram siðferðisleg viðmið fyrir fjárfestingar sjóðsins. Sjóðurinn leggur áherslu á að fjárfestingar hans
uppfylli kröfur um samfélagslega ábyrgð og sjálfbærni. Sjóðurinn vill sýna ábyrgð gagnvart umhverfinu og samfélaginu sem getur stutt
við gagnkvæman ávinning fjárfesta og samfélagsins.

Sjóðurinn ávaxtar fjármuni sjóðfélaga með heildarhagsmunum þeirra að leiðarljósi og leggur áherslu á faglega nálgun við fjárfestinga-
ákvæðanir sínar. Sjóðurinn lítur til viðmiða Sameinuðu þjóðanna um ábyrgar fjárfestingar (UN PRI, Principal on Responsible Investment)
en þau taka mið af samfélagslegum þáttum, umhverfissjónarmiðum og stjórnarháttum við ákvarðanatöku um fjárfestingar.

Við stýringu eigna er horft til langtímasjónarmiða og fjárfestingar eru valdar út frá arðsemi og væntingum um ávöxtun. Mat á stjórnar-
háttum, umhverfismálum og samfélagslegum áhrifum er mikilvægur hluti af greiningarvinnu sjóðsins á fjárfestingarkostum sem og
eftirfylgni með fjárfestingum hans.

Umhverfis- og félagsmál

Samfélagslegt gildi sjóðsins er geta hans til að sinna hlutverki sínu, það er að taka á móti iðgjöldum, geyma og ávaxta þessa fjármuni
með öruggum og góðum hætti og greiða út lífeyrir vegna elli, örorku og fráfalls sjóðfélaga.

Rekstur skrifstofu

Í daglegum rekstri sjóðsins er lögð áhersla á umhverfismál. Til að auðvelda endurvinnslu er sorp flokkað og mikill árangur hefur náðst
á undanförunum árum að draga úr notkun á pappír með rafrænum umsóknum og skjölun gagna. Markvisst hefur verið unnið að því að
gera umsóknarferla um lífeyrir og lán, rafræna og hvetja starfsfólk til að draga úr útprentun pappírs. Þá er unnið er að því að setja upp
rafhleðslustöð á lóð sjóðsins.

Hér má sjá notkun sjóðsins á rafmagni, vatni, gagnaeyðingu og pappírskauptum sl. 3 ár en á sama tíma hefur meðalfjöldi stöðugilda hækkað
úr 16,0 á árinu 2016 í 25,7 á árinu 2018.

Tegund	Eining	2018	2017	2016
Rafmagn skrifstofa	kWh	26.100	26.057	26.604
Rafmagn húsfélag	kWh	20.841	20.514	21.266
Heitt vatn	m ³	3.450	2.728	1.044
Kalt vatn	m ³	1.414	1.337	2.083
Gagnaeyðing	kíló	770	660	660
Pappírskaupt	kíló	34	30	45

Mannauðsmál

Brú leggur ríka áherslu á góðan starfsanda, hvetjandi vinnuumhverfi og fyrirmyndar starfsaðstöðu. Áhersla á heilsuefningu er skýr en
sjóðurinn styrkir starfsfólk til heilsuræktar, tekur þátt í vinnustaðakeppni Lífshlaupsins, auk þess sem að árlega er boðið upp á heilsufars-
mælingu og flensuspauptu.

Jafnlaunavottun

Vinnu við bróun jafnlaunakerfis sem liggur til grundvallar jafnlaunavottunar er að mestu lokið, einungis er beðið eftir að vottunaraðili
ljúki sinni vinnu. Innleiðing jafnlaunakerfis er liður í að tryggja gæði í starfsemi sjóðsins, efla starfsánægju og hollustu starfsfólks,
uppfylla samfélagslega ábyrgð og stuðla áfram að góðum stjórnarháttum.

Skýrsla og áritun stjórnar og framkvæmdastjóra

Starfsmannastefna

Í starfsmannastefnu er lögð áhersla á liðsheild og góðan starfsanda með því að ráða hæft og traust starfsfólk. Lögð er áhersla á að taka vel á móti nýjum starfsmönnum, starfsþróun og endurmenntun starfsmanna, jafnvægi sé milli vinnu og einkalífs, heilsurækt, trúnaður sé viðhafður og jafnrétti. Það er markmið sjóðsins að allir starfsmenn njóti sömu virðingar og hafi jöfn tækifæri til launa, umbunar, starfsþjálfunar og aðstöðu. Einelti, fordómar og kynferðisleg áreitni er ekki liðin.

Mannréttinda-, spillingar- og mútumál

Siðareglur

Í siðareglum sjóðsins er að finna aðgerðir til að koma í veg fyrir hagsmunaárekstra stjórnar- og starfsmanna við sjóðinn og sporna við spillingar- og mútumálum. Gjafir eru ekki þegnar né greiðsla annarra á kostnaði vegna stjórnar og starfsmanna, ef það gefur tilefni til að draga trúverðugleika sjóðsins í efa eða gefur ástæðu til að ætla að það hafi áhrif á ákvarðanir.

Peningabvætti

Sjóðurinn hefur sett sér reglur á grundvelli laga nr. 64/2006 um aðgerðir gegn peningabvætti og fjármögnun hryðjuverka og leiðbeinandi tilmæla FME nr. 3/2011 um aðgerðir gegn peningabvætti og fjármögnun hryðjuverka. Með reglunum leitast sjóðurinn við að koma í veg fyrir að rekstur og starfsemi sjóðsins verði notaður til að þvætta fjármuni eða til fjármögnunar hryðjuverka. Árlega skilar ábyrgðarmaður aðgerða gegn peningabvætti skýrslu til stjórnar sjóðsins.

Þróun sjóðsins og framtíðarhorfur

Hlutverk sjóðsins verður sem fyrr að greiða lífeyri og ávaxta eignir innan ramma laga og fjárfestingarstefnu í þeim tilgangi að standa undir lífeyrisskuldbindingum. Óbein ábyrgð launagreiðenda er ekki lengur til staðar nema fyrir þá sjóðfélaga sem byrjaðir voru á lífeyri fyrir 1. júní 2017 og þeirra sem verða 60 ára á sama tíma en réttindi þeirra eru ekki skert eða aukin þó svo til skerðingar eða réttindaaukningar komi hjá öðrum sjóðfélögum. Miðað við þróun fjármagnsmarkaða á undan förnum misserum verður það mikil áskorun fyrir sjóðinn að ná 3,5% raunávöxtun á eignir sínar til lengri tíma.

Atburðir eftir lok reikningsárs

Frá lokum reikningsárs fram að áritunardegi hafa ekki orðið neindir óhagstæðir atburðir sem hafa haft verulega þýðingu á fjárhagslega stöðu sjóðsins.

Áhrif óvissu í ytra starfsumhverfi

Miklar breytingar í landslagi stjórnmála geta haft mikil áhrif bæði á fjármagnsmarkaði og löggjöf sem varðar sjóðinn sem erfitt er að sjá fyrir.

Stjórn og framkvæmdastjóri Brúar lífeyrissjóðs starfsmanna sveitarfélaga staðfesta hér með ársreikning þennan með undirskrift sinni.

Reykjavík, 30. apríl 2019

Benedikt Þór Valsson, formaður stjórnar

Garðar Hilmarsson, varaformaður stjórnar

Halldóra Káradóttir, stjórnarmaður

Sonja Ýr Þorbergsdóttir, stjórnarmaður

Auður Kjartansdóttir, stjórnarmaður

Þorkell Heiðarsson, stjórnarmaður

Gerður Guðjónsdóttir, framkvæmdastjóri

Áritun óháðs endurskoðanda

Til stjórnar og sjóðfélaga Brúar lífeyrissjóðs starfsmanna sveitarfélaga

Álit

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi ársreikning Brúar lífeyrissjóðs starfsmanna sveitarfélaga fyrir árið 2018. Ársreikningurinn hefur að geyma skýrslu stjórnar og áritun stjórnar og framkvæmdastjóra, yfirlit yfir breytingar á hreinni eign til greiðslu lífeyris, efnahagsreikning, sjóðstreymi, yfirlit um tryggingafræðilega stöðu, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir, skýringar, kennitölur og deildaskipt yfirlit.

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu lífeyrissjóðsins á árinu 2018, efnahag hans 31. desember 2018, breytingu á handbæru fé á árinu 2018 og tryggingafræðilegri stöðu 31. desember 2018, í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða og að skýrsla stjórnar hafi að geyma þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða komi þær ekki fram annars staðar í ársreikningnum.

Grundvöllur álits

Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Ábyrgð okkar samkvæmt stöðlunum er nánar útskýrð í kaflanum um ábyrgð endurskoðenda. Við erum óháð lífeyrissjóðnum samkvæmt ákvæðum síðareglna sem gilda um endurskoðendur á Íslandi og varða endurskoðun okkar á ársreikningi lífeyrissjóðsins. Við uppfyllum jafnframt aðrar kröfur um starf okkar sem endurskoðendur í samræmi við ákvæði síðareglna.

Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Aðrar upplýsingar

Stjórn og framkvæmdastjóri bera ábyrgð á öðrum upplýsingum. Aðrar upplýsingar eru ársskýrsla að undanskildum ársreikningi og áritun okkar á hann. Ársskýrsla liggur ekki fyrir við áritun okkar á ársreikninginn en við búumst við að fá hana afhenta til yfirferðar áður en hún verður gefin út. Álit okkar á ársreikningnum nær ekki til annarra upplýsinga og við staðfestum þær ekki á neinn hátt. Í tengslum við endurskoðun okkar á ársreikningi sjóðsins ber okkur að lesa aðrar upplýsingar í ársskýrslu þegar þær liggja fyrir og meta hvort þær eru í verulegu ósamræmi við ársreikninginn eða aðra þekkingu sem við höfum aflað okkur við endurskoðunina eða virðast verulega rangar. Ef við, á grundvelli vinnu okkar, ályktum að verulegar rangfærslur séu í öðrum upplýsingum ber okkur að skýra frá því.

Ábyrgð stjórnar og framkvæmdastjóra á ársreikningnum

Stjórn og framkvæmdastjóri eru ábyrg fyrir gerð og framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða. Stjórn og framkvæmdastjóri eru einnig ábyrg fyrir því innra eftirliti sem nauðsynlegt er að sé til staðar varðandi gerð og framsetningu ársreikningsins, þannig að hann sé án verulegra annmarka hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð ársreikningsins ber stjórnendum lífeyrissjóðsins að meta hæfi hans til áframhaldandi starfsemi. Stjórnendum ber að semja ársreikning lífeyrissjóðsins á þeirri forsendu að um áframhaldandi starfsemi sé að ræða, nema stjórnendur ætli að leysa lífeyrissjóðinn upp eða hætta rekstri hans, eða hafi ekki raunhæft val um annað en að hætta starfsemi lífeyrissjóðsins. Stjórnendum lífeyrissjóðsins ber að setja fram viðeigandi skýringar varðandi hæfi hans til áframhaldandi starfsemi ef við á og hvers vegna stjórnendur beita forsendunni um áframhaldandi starfsemi við gerð og framsetningu ársreikningsins.

Stjórn og endurskoðunarnefnd skulu hafa eftirlit með gerð og framsetningu ársreikningsins.

Ábyrgð endurskoðenda á endurskoðun ársreikningsins

Markmið okkar er að afla nægjanlegrar vissu um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka og gefa út áritun með álit okkar. Nægjanleg vissu er mikil vissu en ekki trygging þess að endurskoðun, sem framkvæmd er í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla, muni ávallt leiða í ljós alla verulega annmarka séu þeir til staðar. Annmarkar geta stafað af sviksemi eða mistökum og eru metnir verulegir ef þeir, einir og sér eða samanlagðir, gætu haft áhrif á fjárhagslegar ákvarðanir notenda sem grundvallaðar eru á ársreikningnum.

Endurskoðun í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla byggir á faglegu mati og faglegri tortryggni. Við framkvæmum einnig eftirfarandi:

- Greinum og metum áhættuna af verulegum annmörkum, vegna sviksemi eða mistaka, og skipuleggjum endurskoðunaraðgerðir til að mæta þessari áhættu og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi grunnur fyrir álit okkar. Áhættan af því að greina ekki verulega annmarka sem stafa af sviksemi er meiri en áhættan af annmörkum vegna mistaka, þar sem sviksemi getur stafað af fölsun, misvísandi framsetningu ársreiknings, að mikilvægum atriðum sé viljandi sleppt, samanteknum ráðum eða að innra eftirlit sé sniðgengið.
- Öflum skilnings á innra eftirliti sem er viðeigandi fyrir endurskoðun okkar í þeim tilgangi að hanna endurskoðunaraðgerðir, en ekki til þess að gefa álit á virkni innra eftirlits sjóðsins.

Áritun óháðs endurskoðanda

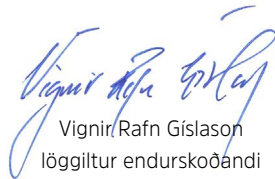
- Metum hvort val stjórnenda á reikningsskilaaðferðum sé viðeigandi og hvort matsaðferðir þeirra séu raunhæfar. Einnig skoðum við hvort tengdar skýringar séu við hæfi.
- Ályktum um notkun stjórnenda á forsendunni um áframhaldandi starfsemi og metum á grundvelli endurskoðunarinnar hvort verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi eða hvort aðstæður séu til staðar sem gætu valdið verulegum efasemdum um rekstrarhæfi. Ef við teljum að veruleg óvissa ríki, ber okkur að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum í ársreikningnum um óvissuna og ef þær upplýsingar eru ekki nægjanlegar að okkar mati, víkjum við frá fyrirvaralausum álitum. Niðurstaða okkar byggir á þeim endurskoðunargögnum sem við höfum aflað fram að dagsetningu áritunar okkar. Engu að síður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni leitt til þess að lífeyrissjóðurinn verði ekki lengur rekstrarhæfur.
- Metum framsetningu, gerð og innihald ársreikningsins í heild, að meðtöldum skýringum og hvort hann grundvallast á fyrirliggjandi færslum og atburðum og gefi glögga mynd samanber álit okkar.

Við upplýsum stjórn og endurskoðunarnefnd meðal annars um áætlað umfang og tímasetningu endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem upp geta komið í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka í innra eftirliti ef við á.

Við höfum lýst því yfir við stjórn og endurskoðunarnefnd að við uppfyllum nauðsynleg siðferðis- og óhæðisskilyrði og við munum láta þeim í té allar upplýsingar um hugsanleg tengsl og önnur atriði sem gætu haft áhrif á óhæði okkar og trúnað.

Reykjavík, 30. apríl 2019

PricewaterhouseCoopers ehf.

Vignir Rafn Gíslason
löggiltur endurskoðandi

Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris árið 2018

	Skýring	2018	2017
Iðgjöld	6		
Iðgjöld sjóðfélaga		3.432.879	3.076.377
Iðgjöld launagreiðenda		9.379.694	8.452.922
Réttindaflutningur og endurgreiðslur		(1.638)	847
		12.810.935	11.530.147
Sérstök aukaframlög	23, 42	1.736.049	38.843.001
Iðgjöld samtals		14.546.985	50.373.148
Lífeyrir			
Heildarfjárhæð lífeyris	24	(5.584.127)	(4.422.674)
Framlag til starfsendurhæfingarsjóðs		(81.227)	(86.422)
Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris		(6.227)	(7.664)
Lífeyrir samtals		(5.671.581)	(4.516.760)
Hreinar fjárfestingatekjur	7		
Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	25–26	2.215.103	3.456.337
Hreinar tekjur af skuldabréfum	27	9.810.206	8.083.157
Vaxtatekjur af bundnum bankainnstæðum		291.796	66.709
Aðrar fjárfestingatekjur:			
Vaxtatekjur af handbæru fé		643.125	32.468
Vaxtatekjur af iðgjöldum og öðrum kröfum		5.310	1.062.774
Ýmsar fjárfestingatekjur	28	0	16.966
Fjárfestingagjöld	8, 29	(59.669)	(79.789)
Hreinar fjárfestingatekjur samtals		12.905.872	12.638.622
Rekstrarkostnaður	9		
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	30	(511.793)	(425.726)
Rekstrarkostnaður samtals		(511.793)	(425.726)
Aðrar tekjur og gjöld			
Aðrar tekjur		6.054	0
Aðrar tekjur og gjöld samtals		6.054	0
Breyting á hreinni eign til greiðslu lífeyris		21.275.537	58.069.285
Hrein eign frá fyrra ári		190.559.141	128.475.036
Sameining við Eftirlaunasjóð Reykjanesbæjar		0	4.014.821
Sameining við Lífeyrissjóð starfsmanna Kópavogsbæjar	46–47	4.551.677	0
Hrein eign til greiðslu lífeyris í lok árs		216.386.355	190.559.141

Efnahagsreikningur 31. desember 2018

Eignir	Skýring	31.12.2018	31.12.2017
Fjárfestingar			
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	12, 26, 33	53.233.920	48.048.535
Skuldabréf	13, 34	152.239.521	107.655.670
Bundnar bankainnstæður	14	7.136.315	1.448.811
Fjárfestingar samtals		212.609.755	157.153.017
Kröfur	17		
Kröfur á launagreiðendur		1.101.770	911.496
Aðrar kröfur		300.159	21.959.541
Kröfur samtals	36	1.401.929	22.871.037
Ýmsar eignir			
Óefnislegar eignir	18, 37	149.260	146.177
Varanlegir rekstrarfjármunir	19, 38	142.957	104.110
Handbært fé	20	2.692.208	12.978.268
Ýmsar eignir samtals		2.984.425	13.228.555
Eignir samtals		216.996.109	193.252.610
Skuldir			
Áfallinn kostnaður og fyrirframinnheimtar tekjur		26.180	33.628
Aðrar skuldir	39	583.574	2.659.841
Skuldir samtals		609.754	2.693.469
Hrein eign til greiðslu lífeyris		216.386.355	190.559.141
Skuldbindingar utan efnahags	43		
Áhættustýring	48-53		

Sjóðstreymi ársins 2018

	<u>Skýring</u>	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Inngreiðslur			
lögjöld		14.356.711	31.680.744
Innborgaðar vaxtatekjur af handbæru fé og krófum		648.429	1.112.208
Aðrar inngreiðslur		<u>20.336.163</u>	<u>1.995.175</u>
Inngreiðslur samtals		35.341.304	34.788.126
Útgreiðslur			
Lífeyrir		(5.671.581)	(4.516.760)
Rekstrarkostnaður		(511.793)	(425.726)
Fjárfesting í rekstrarfjármunum		(41.930)	(136.981)
Aðrar útgreiðslur		<u>(814.111)</u>	<u>(2.744.299)</u>
Útgreiðslur samtals		(7.039.414)	(7.823.766)
Nýtt ráðstöfunarfé til fjárfestinga		28.301.890	26.964.360
Fjárfestingahreyfingar			
Innborgaðar tekjur af eignarhl. í félögum og sjóðum		419.244	298.713
Keyptir eignarhlutir í félögum og sjóðum		(31.780.920)	(19.370.197)
Seldir eignarhlutir í félögum og sjóðum		28.391.394	14.082.522
Afborganir höfuðstóls og vaxta skuldabréfa		14.847.058	11.728.196
Keypt skuldabréf		(49.677.119)	(26.668.884)
Seld skuldabréf		56.418	1.729.279
Bundin innlán		(5.395.701)	(852.687)
Seldar aðrar fjárfestingar		<u>0</u>	<u>45.500</u>
Fjárfestingahreyfingar nettó		(43.139.627)	(19.007.558)
(Lækkun)/hækkun á handbæru fé		(14.837.737)	7.956.803
Handbært fé í upphafi árs		12.978.268	1.006.644
Sameining við Eftirlaunasjóð Reykjanesbæjar		0	4.014.821
Sameining við Lífeyrissjóð starfsmanna Kópavogsbæjar		4.551.677	0
Handbært fé í lok árs		<u>2.692.208</u>	<u>12.978.268</u>

Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu 31. desember 2018

A deild

	Skýring	Áfallið	31.12.2018 Framtíðar	Samtals
Eignir				
Hrein eign til greiðslu lífeyris		171.484.147		171.484.147
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		(7.121.460)		(7.121.460)
Mismunur á bókfærðu verði og matsverði skráðra hlutabréfa ..		(155.090)		(155.090)
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar		(2.129.419)	(4.497.526)	(6.626.945)
Núvirði framtíðariðgjalda			133.630.983	133.630.983
Eignir samtals		162.078.178	129.133.456	291.211.634
Skuldbindingar				
Ellilífeyrir		125.771.522	139.381.154	265.152.675
Örorkulífeyrir		11.274.482	18.391.339	29.665.821
Makalífeyrir		4.051.806	4.716.697	8.768.503
Barnalífeyrir		281.881	2.486.544	2.768.424
Skuldbindingar samtals		141.379.690	164.975.734	306.355.424
Eignir umfram skuldbindingar	40	20.698.488	(35.842.278)	(15.143.790)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2018		14,6%	-21,7%	-4,9%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2018		21,5%	-20,4%	-1,1%

	Skýring	Áfallið	31.12.2017 Framtíðar	Samtals
Eignir				
Hrein eign til greiðslu lífeyris		154.462.384		154.462.384
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		(4.265.525)		(4.265.525)
Mismunur á bókfærðu verði og matsverði skráðra hlutabréfa ..		(319.764)		(319.764)
Núvirði framtíðarfjárfestingarkostnaðar		(613.700)		(613.700)
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar		(1.510.333)	(3.225.967)	(4.736.300)
Núvirði framtíðariðgjalda			116.889.875	116.889.875
Eignir samtals		147.753.062	113.663.908	261.416.970
Skuldbindingar				
Ellilífeyrir		107.980.718	123.745.673	231.726.392
Örorkulífeyrir		9.622.300	12.352.389	21.974.688
Makalífeyrir		3.690.198	4.797.606	8.487.804
Barnalífeyrir		285.225	1.897.504	2.182.729
Skuldbindingar samtals		121.578.441	142.793.172	264.371.613
Eignir umfram skuldbindingar	40	26.174.622	(29.129.264)	(2.954.642)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2017		21,5%	-20,4%	-1,1%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2017		-8,9%	-17,4%	-13,3%

Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu 31. desember 2018

V deild

	Skýring	Áfallið	31.12.2018 Framtíðar	Samtals
Eignir				
Hrein eign til greiðslu lífeyris		30.503.059		30.503.059
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		(1.266.743)		(1.266.743)
Mismunur á bókfærðu verði og matsverði skráðra hlutabréfa ..		(27.587)		(27.587)
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar		(271.920)	(851.193)	(1.123.113)
Núvirði framtíðariðgjalda			44.589.866	44.589.866
Eignir samtals		28.936.810	43.738.672	72.675.482
Skuldbindingar				
Ellilífeyrir		24.395.030	37.615.835	62.010.865
Örorkulífeyrir		3.658.044	6.036.018	9.694.062
Makalífeyrir		476.844	751.379	1.228.223
Barnalífeyrir		69.757	532.864	602.622
Skuldbindingar samtals		28.599.675	44.936.096	73.535.772
Eignir umfram skuldbindingar	40	337.135	(1.197.424)	(860.290)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2018		1,2%	-2,7%	-1,2%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2018		3,8%	2,0%	2,7%

	Skýring	Áfallið	31.12.2017 Framtíðar	Samtals
Eignir				
Hrein eign til greiðslu lífeyris		26.089.617		26.089.617
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		(720.473)		(720.473)
Mismunur á bókfærðu verði og matsverði skráðra hlutabréfa ..		(54.010)		(54.010)
Núvirði framtíðarfjárfestingarkostnaðar		(107.389)		(107.389)
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar		(184.476)	(626.671)	(811.147)
Núvirði framtíðariðgjalda			41.675.031	41.675.031
Eignir samtals		25.023.271	41.048.360	66.071.630
Skuldbindingar				
Ellilífeyrir		20.447.855	33.890.849	54.338.704
Örorkulífeyrir		3.176.703	5.096.059	8.272.762
Makalífeyrir		420.992	805.447	1.226.439
Barnalífeyrir		69.121	451.186	520.307
Skuldbindingar samtals		24.114.671	40.243.541	64.358.213
Eignir umfram skuldbindingar	40	908.599	804.818	1.713.418
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2017		3,8%	2,0%	2,7%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2017		3,7%	3,3%	3,4%

Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu 31. desember 2018

B deild

	Skýring	Áfallið	31.12.2018 Framtíðar	Samtals
Eignir				
Hrein eign til greiðslu lífeyris		14.399.149		14.399.149
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		(841.433)		(841.433)
Mismunur á bókfærðu verði og matsverði skráðra hlutabréfa ..		(19.228)		(19.228)
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar		(1.796.400)	(107.863)	(1.904.263)
Núvirði framtíðariðgjalda			938.850	938.850
Hluti launagreiðenda í lífeyrisgreiðslum			32.731.187	32.731.187
Eignir samtals		11.742.087	33.562.175	45.304.262
Skuldbindingar				
Ellilífeyrir		46.431.561	2.027.870	48.459.431
Örorkulífeyrir		672.587	13.543	686.131
Makalífeyrir		8.324.487	385.750	8.710.238
Barnalífeyrir		2.069	1.346	3.415
Skuldbindingar samtals		55.430.704	2.428.510	57.859.214
Eignir umfram skuldbindingar	40	(43.688.616)	31.133.665	(12.554.951)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2018		-78,8%	1282,0%	-21,7%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2018		-81,2%	1171,1%	-26,4%
Ef ekki er tekið tillit til framlags launagreiðanda vegna lífeyrisgreiðslna verður staðan eftirfarandi:				
Eignir umfram skuldbindingar		(43.688.616)	(1.597.522)	(45.286.138)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2018		-78,8%	-65,8%	-78,3%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2018		-81,2%	-67,2%	-80,6%

Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu 31. desember 2017

B deild

	Skýring	Áfallið	31.12.2017 Framtíðar	Samtals
Eignir				
Hrein eign til greiðslu lífeyris		10.007.139		10.007.139
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		(468.818)		(468.818)
Mismunur á bókfærðu verði og matsverði skráðra hlutabréfa ..		(28.204)		(28.204)
Núvirði framtíðarfjárfestingarkostnaðar		(207.975)		(207.975)
Núvirði framtíðarrekrarkostnaðar		(1.693.851)	(103.140)	(1.796.992)
Núvirði framtíðariðgjalda			711.718	711.718
Hluti launagreiðenda í lífeyrisgreiðslum			22.999.982	22.999.982
Eignir samtals		7.608.291	23.608.560	31.216.852
Skuldbindingar				
Ellilífeyrir		33.571.357	1.363.761	34.935.118
Örorkulífeyrir		669.767	14.199	683.967
Makalífeyrir		6.321.948	477.892	6.799.840
Barnalífeyrir			1.501	1.501
Skuldbindingar samtals		40.563.073	1.857.354	42.420.427
Eignir umfram skuldbindingar	40	(32.954.781)	21.751.206	(11.203.575)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2017		-81,2%	1171,1%	-26,4%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2017		-89,6%	1012,9%	-25,8%
Ef ekki er tekið tillit til framlags launagreiðanda vegna lífeyrisgreiðslna verður staðan eftirfarandi:				
Eignir umfram skuldbindingar		(32.954.781)	(1.248.776)	(34.203.558)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2017		-81,2%	-67,2%	-80,6%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2017		-89,6%	-67,6%	-88,3%

Skýringar

Starfsemi

1. Almennt

Brú lífeyrissjóður starfsmanna sveitarfélaga (Brú eða sjóðurinn) var stofnaður 28. júlí 1998 með samningi BHM, BSRB og KÍ fyrir hönd hlutaðeigandi aðildarfélag og Sambands íslenskra sveitarfélaga fyrir hönd sveitarfélaga landsins. Samningurinn fól einnig í sér kjarasamning milli þessara félaga þar sem samið var um skylduaðild félagsmanna þeirra að Brú.

Aðsetur sjóðsins er að Sigtúni 42, 105 Reykjavík. Ársreikningurinn var samþykktur á stjórnarfundum þann 30. apríl 2019.

2. Sjóðfélagar

Sjóðurinn starfar samkvæmt lögum nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða og hefur til þess starfsleyfi sem gefið var út 8. desember 1998. Sjóðurinn rekur þrjár samtryggingardeildir, A, V og B.

A deild

Fram til 1. júní 2017 veitti A deild sjóðfélögum föst skilgreind réttindi og var ávinnsla sjóðfélaga óháð aldri þeirra. Löggjald var 16% og greiddi sjóðfélagi 4% og launagreiðandi 12%. Í samræmi við lög nr. 127/2019 breyttist ávinnsla deildarinnar frá 1. júní 2017 í aldurstengda réttindaávinnslu. Frá þeim tíma lækkaði einnig móttframlag launagreiðanda í 11,5%. Sjá nánari umfjöllun í skýringu 41 og 42.

Miðað er við að taka ellilífeyris hefjist við 67 ára aldur en getur hafist fyrr, þó eigi fyrr en við 60 ára aldur gegn skerðingu. Sömuleiðis getur sjóðfélagi frestað töku lífeyris og fær þá álag á áunninn réttindi.

V deild

Ávinnsla réttinda í V deild er og hefur verið aldurstengd. Deildin er opin þeim sem fá laun eða þóknunir frá sveitarfélögum eða stofnunum þeirra og þeim sem ekki hafa skylduaðild að öðrum lífeyrissjóð. Löggjald ræðst af kjara- og ráðningarsamningi. Lágmarksiðgjald er 12% og greiðir sjóðfélagi 4% og launagreiðandi 8%. Móttframlag launagreiðanda starfsmanna aðildarfélag sjóðsins er 11,5% samkvæmt kjarasamningi. Réttindi sjóðfélaga ráðast af iðgjöldum, ávöxtun þeirra og aldri við innborgun. Deildin veitir rétt til elli-, örorku-, maka- og barnalífeyris. Miðað er við að taka ellilífeyris hefjist við 67 ára aldur en getur hafist fyrr, þó eigi fyrr en við 60 ára aldur gegn skerðingu. Sömuleiðis getur sjóðfélagi frestað töku lífeyris og fær þá álag á áunninn réttindi.

B deild

B deild hefur verið starfrækt frá 1. júlí 2013 með sameiningu fimm lífeyrissjóða, þ.e. Lífeyrissjóður Akraneskaupstaðar (LA), Eftirlaunasjóður starfsmanna Hafnarfjarðarkaupstaðar (EsH), Lífeyrissjóður starfsmanna Húsavíkurkaupstaðar (LsH), Lífeyrissjóður Neskaupsstaðar (LN) og Lífeyrissjóður starfsmanna Vestmannaeyjabæjar (LV). Þann 1. janúar 2017 bættist Eftirlaunasjóður Reykjanesbæjar (ER) við deildina og Lífeyrissjóður starfsmanna Kópavogsbæjar (LSK) frá og með 1. janúar 2018. Sjóðum þessum var lokað fyrir nýjum sjóðfélögum þann 1. júlí 1998 með lögum nr. 129/1997 og koma þar af leiðandi engir nýir sjóðfélagar í B deild.

Réttindi og réttindaávinnsla sjóðfélaga er óbreytt eftir sameiningu, skuldbindingum hvers launagreiðanda er haldið aðgreindum og sérstök tryggingafræðileg athugun gerð á hverju þessara réttindasafna. Bakábyrgð viðkomandi sveitarfélaga er óbreytt, en eignasöfn sjóðanna voru sameinuð í eitt sameiginlegt eignasafn og gilda sérstök ákvæði í samþykktum útreikninga á hlutdeild hvers réttindasafns.

Sjóðir þessir veita svokölluð hlutfallsréttindi, þ.e. ávinnsla réttinda miðað við fullt starf í heilt ár nemur 2% af loka dagvinnulaunum í starfi.

Reikningsskilaaðferðir

3. Grundvöllur reikningsskilanna

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög nr. 3/2006 um ársreikninga, lög nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða og reglur Fjármálaeftirlitsins nr. 335/2015 um ársreikninga lífeyrissjóða. Ársreikningurinn er gerður í íslenskum krónum, sem er bæði starfsrækslu- og framsetningargjaldmiðill lífeyrissjóðsins. Fjárhæðir eru birtar í þúsundum króna nema annað sé tilgreint sérstaklega.

4. Skipting deilda

A og V deildum sjóðsins er stýrt eins og um eina deild væri að ræða og hafa þær sameiginlega fjárfestingastefnu og eignastýringu. B deild hefur eitt eignasafn og eina fjárfestingastefnu en haldið er utan um hvert réttindasafn fyrir sig. Við gerð ársreikningsins er réttindasöfnum skipt á undirdeildir miðað við hreina eign í ársbyrjun, innborguð iðgjöld og greiddan lífeyri á árinu.

5. Mat og ákvarðanir

Gerð ársreiknings krefst þess að stjórnendur taki ákvarðanir, meti og gefi sér forsendur sem hafa áhrif á beitingu reikningsskilaaðferða og birtar fjárhæðir eigna, skulda, tekna og gjalda. Endanlegt verðmat eigna kann að verða frábrugðið þessu mati.

Mat og forsendur eru endurskoðaðar reglulega og eru áhrifin af breytingum færð á því tímabili sem breyting er gerð.

Stjórnendur hafa gefið sér forsendur um og lagt reikningshaldslegt mat á eftirfarandi liði sem hafa veruleg áhrif á ársreikning sjóðsins:

- Gangvirði óskráðra fjárfestinga.
- Tryggingafræðileg staða, sjá yfirlit yfir tryggingafræðilega stöðu og skýringu 40.

Skýringar

6. Iðgjöld

Iðgjöld eru færð til tekna þegar skilgreinar hafa borist sjóðnum, óháð því hvort þau eru greidd eða ekki. Ógreidd iðgjöld í árslok eru færð til eignar sem krafa á launagreiðendur. Sérstök aukaframlög er hlutdeild launagreiðenda sem eru innheimt samkvæmt samþykktum sjóðsins. Framlag ríkisins til jöfnunar á örorkubyrði er hluti af tryggingargjaldi vegna launa og rennur til lækkunar og jöfnunar á örorkubyrði lífeyrissjóðanna.

7. Hreinar fjárfestingatekjur

Undir hreinar fjárfestingatekjur færast allar fjárfestingatekjur að frádregnum öllum fjárfestingagjöldum.

Viðskipti í erlendum myntum eru umreiknuð yfir í íslenskar krónur á gengi viðskiptadags. Gengismunur sem myndast við greiðslu og innheimtu krafna er færður í rekstrarreikning sem og áfallinn gengismunur á eignir í árslok.

a) Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum

Þessi liður samanstendur af tekjum af fjárfestingum sjóðsins í hlutabréfum og hlutdeildarskírteinum, að frádregnum gjöldum vegna slíkra fjárfestinga annarra en gjalda sem skýrt er frá í skýringu 29 um fjárfestingargjöld. Undir þennan lið falla arðgreiðslur, söluhagnaður og sölutap sem og breytingar á gangvirði. Arðstekjur eru tekjufærðar þegar ákvörðun aðalfundar um arðgreiðslu í viðkomandi félögum liggur fyrir. Í skýringu 26 má sjá hreinar fjárfestingatekjur af 20 stærstu fjárfestingum sjóðsins í félögum og sjóðum.

b) Hreinar tekjur af skuldabréfum

Þessi liður samanstendur af tekjum af fjárfestingum sjóðsins í skuldabréfum, að frádregnum gjöldum vegna slíkra fjárfestinga annarra en gjalda sem skýrt er frá í skýringu 29 um fjárfestingargjöld. Hér eru færðar vaxtatekjur, verðbætur og lántökuþóknar af skuldabréfum, hagnaður og tap af sölu skuldabréfa, breytingar á gangvirði til hækkunar og lækkunar og hliðstæðar tekjur og gjöld. Hér undir er einnig færð varúðarniðurfærsla skuldabréfa vegna tapshættu sem er fyrir hendi á reikningsskiladegi.

c) Aðrar fjárfestingatekjur

Undir liðinn ýmsar fjárfestingatekjur falla m.a. vaxtatekjur af handbæru fé og tekjur af fullnustueignum lífeyrissjóðsins.

d) Fjárfestingagjöld

Fjárfestingagjöld samanstanda aðallega af gjöldum og þóknunum til fjármálafyrirtækja og sjóða vegna umsýslu og stjórnunar á fjárfestingum sjóðsins.

8. Þóknarir til fjármálafyrirtækja

Þóknarir til fjármálafyrirtækja skiptast í beinar þóknarir, sem greiddar eru samkvæmt samningum eða gjaldskrá, og óbeinar þóknarir sem koma fram í gengismun í viðskiptum eða vaxtatekjum.

Beinar þóknarir skiptast í:

- Eignastýringarþóknarir, sem almennt reiknast sem hlutfall af eignum í stýringu og eru mismunandi milli þjónustuaðila.
- Vörsluþóknarir, sem almennt reiknast af virði eignasafns hverju sinni og eru mismunandi milli vörsluaðila.
- Viðskiptaþóknarir vegna beinna viðskipta, sem almennt reiknast sem hlutfall af viðskiptum hverju sinni.

9. Rekstrarkostnaður

Allur skrifstofu- og stjórnunarkostnaður lífeyrissjóðsins fellur undir rekstrarkostnað, þ.m.t. launakostnaður starfsmanna sjóðsins. Kostnaðurinn er færður til gjalda þegar hann fellur til.

10. Fjárfestingar

Fjárfestingar eru fjármálagerningar samkvæmt skilgreiningu laga um verðbréfavíðskipti nr. 108/2007. Fjárfestingar sjóðsins samanstanda af eignarhlutum í félögum og sjóðum, skuldabréfum, bundnum bankainnistæðum og öðrum fjárfestingum.

Stjórnendur ákvarða flokkun fjárfestinga þegar þær eru færðar í upphafi og endurmeta þessa flokkun á hverjum reikningsskiladegi.

Nánari umfjöllun um reikningsskilaaðferðir sem snúa að fjárfestingum er að finna í skýringum 11-16.

11. Matsaðferðir fjárfestinga

Fjármálagerningar, aðrir en útlán og skuldabréf sem haldin eru til gjalddaga, eru metnir á gangvirði í samræmi við settar reikningsskilareglur. Útlán og skuldabréfaeign sem stjórnendur ætla að halda til gjalddaga eru færð á afskrifuðu kostnaðarverði miðað við upphaflega ávöxtunarkröfu og aðferð virkra vaxta.

Gangvirði fjármálagerninga sem skráðir eru á skipulegum verðbréfamarkaði er markaðsverð í árslok en gangvirði annarra fjárfestinga (óskráðra) í þessum flokki byggist á verðmatsaðferðum sem lýst er í skýringu 45. Í þeirri skýringu eru jafnframt upplýsingar um stigskiptingu gangvirðis samkvæmt verðmatsaðferðum.

12. Eignarhlutir í félögum og sjóðum

Eignarhlutir í félögum og sjóðum eru hlutabréf og hlutdeildarskírteini verðbréfasjóða. Þessi flokkur fjárfestinga er færður á gangvirði.

13. Skuldabréf

Undir liðinn skuldabréf eru færð öll skuldabréf, bæði verðbréf sem eru á afskrifuðu kostnaðarverði og gangvirði. Undir þennan flokk falla jafnframt útlán. Skuldabréf og útlán eru færð með áföllnum vöxtum, verðbótum og gengismun í árslok. Verðbætur miðast við viðeigandi vísitöl næsta mánaðar eftir lok reikningsárs. Í skýringu 34 er gerð nánari grein fyrir skiptingu skuldabréfa eftir reikningshaldslegri meðhöndlun.

Skýringar

14. Bundnar bankainnstæður

Undir bundnar bankainnstæður eru færð innlán í bönkum og sparisjóðum sem bundin eru til lengri tíma en þriggja mánaða en sjóðurinn horfir á þessar bankainnstæður sem fjárfestingu en ekki sem handbært fé.

15. Aðrar fjárfestingar

Undir aðrar fjárfestingar eru færðar allar fjárfestingar sem ekki falla undir liði sem taldir eru upp hér að ofan. Hér eru meðal annars færðar húseignir og lóðir sem tekin voru yfir til fullnustu greiðslu. Í skýringu er gerð nánari grein fyrir skiptingu og breytingu á þessum lið.

16. Niðurfærsla skuldabréfa og útlána

Við mat á útlánum og skuldabréfum sem færð eru á afskrifuðu kostnaðarverði er tekið tillit til þeirrar tapsáhættu sem kann að vera fyrir hendi á reikningsskiladegi í samræmi við settar reikningsskilareglur. Varúðarframlög vegna tapsáhættunnar eru færð á niðurfærslureikning sem dreginn er frá stöðu skuldabréfa og útlána til sjóðfélaga í árslok.

17. Kröfur

Kröfur eru færðar á gangvirði við upphaflega skráningu í bókhald. Á hverjum reikningsskiladegi eru kröfur metnar með hliðsjón af tapsáhættu og færð í afskriftarrekning samkvæmt niðurstöðu slíks mats. Afskriftin er dregin frá viðkomandi lið í efnahagsreikningi og gjaldfærð undir önnur gjöld í yfirliti um breyting á hreinni eign til greiðslu lífeyris.

18. Óefnislegar eignir

Óefnislegar eignir eru rekstrarfjármunir sem ekki er hægt að leggja hönd á t.d. hugbúnaður. Óefnislegar eignir eru færðir á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum. Afskriftir eru reiknaðar sem fastur árlegur hundraðshluti af kostnaðarverði og greinast sem hér segir:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Hugbúnaður	20,0%	20,0%

19. Varanlegir rekstrarfjármunir

Varanlegir rekstrarfjármunir eru rekstrarfjármunir og efnislegar eignir, t.d. fasteignir og innbú, sem sjóðurinn notar fyrir eigin starfsemi. Varanlegir rekstrarfjármunir eru færðir á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum. Afskriftir eru reiknaðar sem fastur árlegur hundraðshluti af kostnaðarverði og greinast sem hér segir:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Fasteign	2,0%	2,0%
Tölvubúnaður	25,0%	25,0%

20. Handbært fé

Handbært fé samanstendur af óbundnum bankainnstæðum í íslenskum krónum og erlendum gjaldmiðlum. Handbært fé og jafngildi þess eru færð í efnahagsreikning á kostnaðarverði.

21. Skuldir

Skuldir eru færðar á nafnverði að teknu tilliti til gengismunar.

22. Erlendir gjaldmiðlar

Eignir og skuldir í erlendra mynt eru umreiknaðar í íslenskar krónur miðað við opinbert gengi Seðlabanka Íslands í árslok. Notað er kaupgengi fyrir eignir og sölugengi fyrir skuldir. Útreikningur á flökti tekur tillit til kaupgengis Seðlabanka Íslands.

Mynt	Kaupgengi		Sölugengi		Meðalgengi		Ársflökt	
	<u>31.12.2018</u>	<u>31.12.2017</u>	<u>31.12.2018</u>	<u>31.12.2017</u>	<u>2018</u>	<u>2017</u>	<u>2018</u>	<u>2017</u>
USD	116,05	104,17	116,61	104,67	108,38	106,78	11,1%	13,8%
EUR	132,86	124,70	133,60	125,40	127,73	120,54	8,4%	12,9%
GBP	147,97	140,64	148,69	141,32	144,35	137,45	10,4%	14,1%
DKK	17,79	16,75	17,89	16,85	17,14	16,20	8,4%	12,9%

Skýringar

Sundurliðanir

23. Sérstök aukaframlög

Sérstök aukaframlög sundurliðast sem hér segir:

	2018	2017
Framlag í jafnvægisjóð (A deild)	(10.649)	9.671.705
Framlag í lífeyrisaukasjóð (A deild)	(53.165)	26.454.194
Framlag í lífeyrisaukasjóð - Samtímagreitt 4,5% með iðgjöldum	72.901	27.870
Hlutdeild launagreiðenda í greiddum lífeyri (B deild)	1.455.933	985.376
Samtímagreiðslur (B deild)	23.386	25.310
Framlag ríkis til jöfnunar örorkubyrði	160.644	113.904
Greitt inn á skuldbindingar (B deild)	87.000	1.564.642
	1.736.049	38.843.001

24. Lífeyrir

Lífeyrir sundurliðast sem hér segir:

	2018	2017
Ellilífeyrir	4.048.365	3.075.274
Örorkulífeyrir	1.015.406	949.295
Makalífeyrir	451.626	324.357
Barnalífeyrir	68.730	73.748
	5.584.127	4.422.674

25. Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum

Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum sundurliðast sem hér segir:

Hlutabréf	Arður	Áhrif gjaldmiðla	Gangvirðis- breytingar	Hreinar tekjur	
				2018	2017
Skráð félög	276.273	52.071	(1.039.650)	(711.307)	272.644
Óskráð félög	427.120	0	(92.686)	334.434	396.793
Framtakssjóðir	841.512	844.638	378.589	2.064.740	753.206
	1.544.904	896.709	(753.747)	1.687.867	1.422.642
Hlutdeildarskírteini	Arður	Áhrif gjaldmiðla	Gangvirðis- breytingar	Hreinar tekjur	
Hlutabréfasjóðir	15.165	1.581.522	(1.471.108)	125.578	1.865.509
Skuldabréfasjóðir	0	0	40.995	40.995	44.882
Peningamarkaðssjóðir	0	5.852	354.811	360.664	122.431
Varúðarniðurfærsla	0	0	0	0	871
	15.165	1.587.374	(1.075.302)	527.236	2.033.694
Samtals eignarhlutir í félögum og sjóðum	1.560.069	2.484.083	(1.829.049)	2.215.103	3.456.337

Skýringar

26. Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum

Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum sundurliðast sem hér segir:

	Verðbréfa- gerð	Bókfært verð 31.12.2018	Árður	Áhrif gjaldmiðla	Gangvirdis- breytingar	Hreinar tekjur	
						2018	2017
BlackRock Private Op. Fund III	Framtakssj.	5.032.284	173.517	465.036	636.814	1.275.367	256.213
Goldman Sachs Liq. Reserves Fund	PM sjóður	3.753.365	0	0	0	0	0
JPM Liq. USD Treasury CNAV Fund	PM sjóður	3.753.365	0	0	0	0	0
Marel hf.	Hlutabréf	3.082.006	49.055	0	476.183	525.238	819.626
iShares Core S&P 500 UCITS	Hlutabréfasj.	1.981.358	0	172.654	(195.872)	(23.218)	114.074
iShares MSCI USA ETF USD	Hlutabréfasj.	1.725.683	0	187.574	(106.633)	80.941	189.968
Vanguard - US Opportunities Fund	Hlutabréfasj.	1.603.928	0	139.316	(208.321)	(69.005)	137.505
ROBECO BP US PREMIUM EQ-IUSD	Hlutabréfasj.	1.509.889	0	257.976	(228.677)	29.299	111.240
IS Lausafjársefn	PM sjóður	1.455.498	0	0	77.219	77.219	12.589
Landsbréf - Veltubréf	PM sjóður	1.440.100	0	0	63.615	63.615	860
Skammtímasjóður ÍV	PM sjóður	1.192.102	0	0	62.804	62.804	23.511
MFS MER-EUROPEAN VALUE-I1	Hlutabréfasj.	1.176.199	0	105.879	(26.118)	79.761	179.933
LPE II B	Framtakssj.	1.089.671	124.355	54.228	76.538	255.121	215.762
MORGAN ST-US GROWTH FD-Z	Hlutabréfasj.	1.037.150	0	129.339	(95.119)	34.221	171.346
WELL STRAT EUR EQ-S EUR AC	Hlutabréfasj.	1.028.657	0	101.446	(103.959)	(2.513)	139.872
Icelandair Group hf	Hlutabréf	1.017.600	25.826	0	(1.018.362)	(992.537)	(1.081.608)
Global Emerging Market Equity Fund	Hlutabréfasj.	954.834	0	112.839	(147.436)	(34.597)	152.923
iShares MSCI Japan UCITS	Hlutabréfasj.	937.413	12.482	137.847	(190.515)	(40.185)	113.418
Reitir fasteignafélag hf.	Hlutabréf	886.763	18.490	0	(151.787)	(133.297)	(61.599)
Vátryggingafélag Íslands hf.	Hlutabréf	880.423	58.853	0	(187.652)	(128.798)	262.758
Aðrar eignir		17.695.632	1.097.490	619.948	(561.772)	1.155.667	1.697.947
		53.233.920	1.560.069	2.484.083	(1.829.049)	2.215.103	3.456.337

27. Hreinar tekjur af skuldabréfum

Hreinar tekjur af skuldabréfum sundurliðast sem hér segir:

	Gangvirdis- breyting	Áhrif gjaldmiðla	Breyting á niðurfærslu	Hreinar tekjur	
				2018	2017
Skuldabréf færð á gangvirdi					
Skuldabréf með ríkisábyrgð	3.198.954	0	0	3.198.954	4.044.403
Skuldabréf sveitarfélaga	749.632	0	0	749.632	568.726
Skuldabréf lánastofnana	1.976.594	0	0	1.976.594	1.028.501
	5.925.179	0	0	5.925.179	5.641.630
Skuldabréf sem haldið er til gjalddaga					
Skuldabréf með ríkisábyrgð	307.459	85.259	0	392.718	157.729
Skuldabréf sveitarfélaga	617.619	0	0	617.619	262.443
Skuldabréf lánastofnana	158.248	0	0	158.248	167.391
Skuldabréf fyrirtækja	1.345.267	49.706	2.094	1.397.067	1.210.217
Útlán til sjóðfélaga	980.731	0	(8.066)	972.665	455.696
Önnur útlán	346.769	0	(59)	346.711	188.053
	3.756.093	134.965	(6.031)	3.885.027	2.441.528
Samtals skuldabréf	9.681.273	134.965	(6.031)	9.810.206	8.083.157

Breyting á niðurfærslu skuldabréfa sundurliðast sem hér segir:

	2018	2018
Staða í ársbyrjun	306.123	339.397
Yfirtekið við sameiningu LSK í B deild	37.476	0
Afskrifað á árinu	0	(4.302)
Áður varúðarfærð skuldabréf færð út	(35.336)	(60.067)
Breyting á niðurfærslu	6.031	31.095
Staða í árslok	314.295	306.123

Skýringar

28. Ýmsar fjárfestingatekjur

Ýmsar fjárfestingatekjur sundurliðast sem hér segir:

	2018	2017
Tekjur vegna fullnustueigna	0	800
Söluhagnaður af fullnustueignum	0	16.166
	0	16.966

29. Fjárfestingagjöld

Fjárfestingagjöld sundurliðast sem hér segir:

	A deild	V deild	B deild	2018	2017
Fjársýslubóknun	14.871	2.579	0	17.451	32.769
Vörslubóknun	29.533	5.123	2.846	37.502	37.883
Kaup- og sölubóknarir vegna verðbréfavíðskipta	3.066	532	346	3.944	8.336
Gjöld vegna fullnustueigna	0	0	0	0	1.149
Önnur fjárfestingagjöld	658	114	0	772	(349)
	48.129	8.348	3.192	59.669	79.789

Óbeinar bóknarir eru ekki sérgreindar í reikningum sjóðsins heldur koma fram í ávöxtun undirliggjandi eigna. Óbeinar bóknarir eru áætluð fjárhæð sem byggir á upplýsingum um viðvarandi gjöld sjóða (Ongoing cost) og árangurstengdar bóknarir þegar við á. Áætluð fjárhæð þeirra er sem hér segir:

Fjárhæð	A deild	V deild	B deild	2018	2017
Innlendir verðbréfasjóðir	0	0	4	4	6.114
Innlendir fjárfestingasjóðir	18.863	3.272	1.759	23.895	33.050
Innlendir fagfjárfestingasjóðir	102.518	17.782	3.133	123.432	118.783
Erlendir verðbréfasjóðir	91.851	15.932	10.128	117.911	134.360
Erlendir fagfjárfestingasjóðir	185.264	32.134	0	217.398	93.122
	398.496	69.120	15.024	482.640	385.429
Hlutfall af meðaleign	A deild	V deild	B deild	2018	2017
Innlendir verðbréfasjóðir	0,0%	0,0%	0,5%	0,5%	0,9%
Innlendir fjárfestingasjóðir	0,3%	0,3%	0,2%	0,3%	0,6%
Innlendir fagfjárfestingasjóðir	1,4%	1,4%	2,2%	1,4%	1,6%
Erlendir verðbréfasjóðir	0,8%	0,8%	0,8%	0,8%	1,1%
Erlendir fagfjárfestingasjóðir	2,7%	2,7%	0,0%	2,7%	1,4%
	1,2%	1,2%	0,7%	1,2%	1,2%
Samtals beinar og óbeinar bóknarir til fjármálafyrirtækja	445.967	77.354	18.216	541.536	464.418

30. Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður

Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður sundurliðast sem hér segir:

	2018	2017
Laun og launatengd gjöld	386.046	337.342
Annar rekstrarkostnaður	125.747	88.383
	511.793	425.726
Meðalfjöldi stöðugilda á árinu	25,7	19,9
Fjöldi stöðugilda í árslok	25,4	23,1

Skýringar

31. Laun stjórnar, endurskoðunarnefndar og stjórnenda

Laun stjórnar, endurskoðunarnefndar og stjórnenda sundurliðast sem hér segir:

Stjórn	2018	2017
Benedikt Þór Valsson, formaður stjórnar	1.531	1.427
Garðar Hilmarsson, fyrrum formaður stjórnar	3.063	2.854
Kristbjörg Stephensen, fyrrum formaður stjórnar	1.838	1.713
Elin Björg Jónsdóttir	1.610	1.427
Salóme Anna Þórisdóttir	1.531	1.427
Sigurbergur Ármannsson	1.531	1.427
Birgir Björn Sigurjónsson	128	0
Gunnlaugur A. Júlíusson, formaður stjórnar LSK	673	0
Ása Richardsdóttir, stjórnarmaður LSK	337	0
Helga Elinborg Jónsdóttir, stjórnarmaður LSK	337	0
Jón Júlíusson, stjórnarmaður LSK	337	0
Kristinn Sverrisson, stjórnarmaður LSK	337	0
Karl Einarsson, stjórnarmaður LSK	67	0
Kjartan Már Kjartansson, formaður stjórnar ER	0	876
Ásdís María Óskarsdóttir, stjórnarmaður ER	0	588
Guðný Bachmann Jóelsdóttir, stjórnarmaður ER	0	588
	13.318	12.328
Endurskoðunarnefnd	2018	2017
Karl Björnsson, formaður endurskoðunarnefndar	574	450
Elin Björg Jónsdóttir	255	200
Stefán Aðalsteinsson	255	200
Ingólfur Arnarsson, formaður endurskoðunarnefndar LSK	173	0
Gunnsteinn Sigurðsson, endurskoðunarnefnd LSK	43	0
Helga Elinborg Jónsdóttir, endurskoðunarnefnd LSK	43	0
Guðný Bachmann Jóelsdóttir, formaður endurskoðunarnefndar Eftirlaunasjóðs Reykjanesbæjar	0	396
Sólveig Einarisdóttir, endurskoðunarnefnd Eftirlaunasjóðs Reykjanesbæjar	0	264
Gunnar Þórarinnsson, endurskoðunarnefnd Eftirlaunasjóðs Reykjanesbæjar	0	242
	1.344	1.752
Framkvæmdastjóri og sviðsstjórar	2018	2017
Gerður Guðjónsdóttir, framkvæmdastjóri	25.885	23.389
Greta J. Sigurðardóttir, framkvæmdastjóri Eftirlaunasjóðs Reykjanesbæjar	0	8.079
Sviðsstjóri eignastýringarsviðs	19.238	14.848
Sviðsstjóri réttinda- og lögfræðisviðs (auk nefndarlauna frá Landssamtökum lífeyrissjóða)	18.896	16.413
Sviðsstjóri fjármálasviðs	21.002	17.146
Sviðsstjóri áhættustýringar	19.689	16.003
	104.710	95.878

32. Þóknarir til endurskoðenda og tryggingastærðfræðings

Þóknarir til endurskoðenda og tryggingastærðfræðings sundurliðast sem hér segir:

Ytri endurskoðendur	Brú	LSK	2018	2017
Endurskoðun ársreiknings	9.223	1.923	11.145	12.132
Önnur þjónusta	1.849	0	1.849	6.552
	11.071	1.923	12.994	18.685
Innri endurskoðendur	Brú	LSK	2018	2017
Innri endurskoðun	4.265	452	4.717	5.156
	4.265	452	4.717	5.156
Tryggingastærðfræðingur	Brú	LSK	2018	2017
Tryggingafræðileg athugun	8.299	1.373	9.673	9.228
Önnur þjónusta	642	0	642	2.875
	8.941	1.373	10.314	12.103

Skýringar

33. Eignarhlutir í félögum og sjóðum

Eignarhlutir í félögum og sjóðum sundurliðast sem hér segir:

Hlutabréf	Innlend		Erlend		31.12.2018		Innlend		Erlend		31.12.2017	
Skráð félög	9.583.633	1.001.932	10.585.565	9.114.610	827.780	9.942.390						
Óskráð félög	3.688.971	0	3.688.971	4.522.696	0	4.522.696						
Framtakssjóðir	1.611.268	8.348.232	9.959.500	1.408.805	6.058.668	7.467.473						
	14.883.871	9.350.164	24.234.036	15.046.111	6.886.448	21.932.559						
Hlutdeildarskírteini	Innlend	Erlend	31.12.2018	Innlend	Erlend	31.12.2017						
Hlutabréfasjóðir	0	15.845.933	15.845.933	3.184.676	14.515.737	17.700.413						
Skuldabréfasjóðir	583.970	0	583.970	542.702	0	542.702						
Peningamarkaðssjóðir	5.046.737	7.523.245	12.569.981	7.818.242	54.621	7.872.863						
	5.630.707	23.369.178	28.999.885	11.545.619	14.570.357	26.115.977						
Eignarhlutir í félögum og sjóðum samtals	20.514.578	32.719.342	53.233.920	26.591.730	21.456.805	48.048.535						

Eignarhlutur í einstökum hlutafélögum er undir 2% af útgefnu hlutafé og bókfært verð undir 5% af hreinni eign til greiðslu lífeyris nema í eftirfarandi tilvikum:

	Eignarhlutur	Skráð/óskráð	Kostnaðar- verð	Bókfært verð	
				31.12.2018	31.12.2017
Skráð félög					
Vátryggingafélag Íslands hf.	4,01%	Skráð	793.531	880.423	1.014.650
Skeljungur hf.	2,65%	Skráð	442.726	454.410	361.573
Sjóvá-Almennar tryggingar hf.	2,63%	Skráð	560.379	583.374	572.833
Síminn hf.	2,11%	Skráð	736.727	801.102	603.464
Icelandair Group hf.	1,92%	Skráð	1.991.672	1.017.600	2.105.543
Aðrar eignir undir 2% af útgefnu hlutafé				6.848.657	5.284.327
				10.585.565	9.942.390
Óskráð félög					
Landsbréf - Veðskuldabréfasjóður	11,45%	Óskráð	788.756	824.411	675.896
Íslensk Verðbréf hf.	9,99%	Óskráð	453.915	42.756	58.964
105 Miðborg slhf.	8,75%	Óskráð	192.500	192.198	0
Innviðir fjárfestingar slhf.	7,58%	Óskráð	25.000	22.069	24.493
MF 1 slhf.	7,50%	Óskráð	275.095	324.535	163.863
Alda Credit Fund slhf.	6,60%	Óskráð	99.972	120.700	114.110
SÍA II GP hf.	5,57%	Óskráð	223	223	223
SÍA II slhf.	5,57%	Óskráð	138.427	229.749	417.659
FAST 1 slhf.	4,94%	Óskráð	195	160.796	431.606
Horn III slhf.	4,31%	Óskráð	408.430	315.716	260.737
Akur Fjárfestingar slhf.	4,14%	Óskráð	291.186	208.825	222.801
SÍA III GP hf.	4,01%	Óskráð	160	147	0
SÍA III slhf.	4,00%	Óskráð	228.569	229.687	75.879
Crowberry Capital slhf.	3,75%	Óskráð	22.457	16.933	6.188
Horn II slhf.	3,69%	Óskráð	129.490	384.585	388.528
Bakkastakkur slhf.	3,68%	Óskráð	101.370	94.384	92.258
SF V slhf. - Festi hf.	3,46%	Óskráð	17.341	55.054	807.400
SF VI slhf. - Verne Global	3,25%	Óskráð	200.512	142.717	166.602
Framtakssjóður Íslands GP	2,76%	Óskráð	200	200	200
Framtakssjóður Íslands slhf.	2,76%	Óskráð	215.585	138.851	451.216
Fí Fasteignafélag slhf.	2,52%	Óskráð	28.821	96.551	96.459
Frumtak 2 slhf.	2,03%	Óskráð	71.911	78.191	56.014
Aðrar eignir undir 2% af útgefnu hlutafé				9.692	11.602
				3.688.971	4.522.696

Skýringar

	Eignarhlutur	Skráð/óskráð	Kostnaðarverð	Bókfært verð	
				31.12.2018	31.12.2017
Framtakssjóðir					
LPE II	13,63%	Óskráð	366.665	386.832	542.614
BlackRock Private Opportunities Fund III	13,44%	Óskráð	4.011.336	5.032.284	3.463.094
Unicapital - Global Private Equity Fund	11,61%	Óskráð	150.704	164.268	300.895
International Private Equity Fund II	11,16%	Óskráð	80.633	86.519	159.025
LPE II B	9,30%	Óskráð	780.227	1.089.671	659.244
Alþjóða fasteignasjóðurinn	5,29%	Óskráð	24.118	20.668	63.616
Edda slhf. fagfjárfestisjóður	3,10%	Óskráð	57.742	96.746	114.809
Z Capital Partners III, L.P.	2,29%	Óskráð	96.611	141.629	70.441
Aðrar eignir undir 2% af útgefnu hlutafé				2.940.883	2.093.735
				9.959.500	7.467.473
Hlutabréfasjóðir					
CS - Global small & mid Cap Emerg. Markets Equity	8,52%	Skráð	733.788	819.293	802.343
CS (Lux) Global Emerging Market ILC Equity Fund IB	3,95%	Skráð	872.166	954.834	986.774
iShares MSCI USA ETF USD	3,00%	Skráð	1.383.226	1.725.683	1.636.864
Aðrar eignir undir 2% af útgefnu hlutafé				12.346.123	14.274.431
				15.845.933	17.700.413
Peningamarkaðssjóðir					
Skammtímasjóður ÍV	10,93%	Skráð	1.160.145	1.192.102	2.132.424
Landsbréf - Veltubréf	3,76%	Skráð	1.391.827	1.440.100	756.752
Júpiter - Lausafjársgjöldur	3,64%	Skráð	489.420	508.161	1.560.633
IS Lausafjársgjöldur	3,29%	Skráð	1.409.526	1.455.498	1.231.515
Aðrar eignir undir 2% af útgefnu hlutafé				7.974.120	2.191.539
				12.569.981	7.872.863

Kostnaðarverð er skilgreint sem meðal kaup- og söluverð eignarhluta. Í tilviki erlendra framtakssjóða sem hafa greitt meira til baka en hefur verið lagt fram er meðal kostnaðarverð skilgreint sem innri vextir IRR (Internal rate of return).

34. Skuldabréf

Skuldabréf sundurliðast sem hér segir:

Skuldabréf færð á gangvirði	Innlend		Erlend		31.12.2018		Innlend		Erlend		31.12.2017	
Skuldabréf með ríkisábyrgð	49.094.360		0		49.094.360		41.093.957		0		41.093.957	
Skuldabréf sveitarfélaga	11.814.455		0		11.814.455		9.161.990		0		9.161.990	
Skuldabréf lánastofnana	28.552.567		0		28.552.567		15.828.355		0		15.828.355	
Skuldabréf færð á gangvirði samtals	89.461.381		0		89.461.381		66.084.302		0		66.084.302	
Skuldabréf sem haldið er til gjalddaga												
	Innlend		Erlend		31.12.2018		Innlend		Erlend		31.12.2017	
Skuldabréf með ríkisábyrgð	4.409.465		0		4.409.465		4.057.352		0		4.057.352	
Skuldabréf sveitarfélaga	11.833.929		0		11.833.929		6.579.541		0		6.579.541	
Skuldabréf lánastofnana	3.181.602		0		3.181.602		1.935.227		0		1.935.227	
Skuldabréf fyrirtækja	19.041.537		0		19.041.537		15.495.813		0		15.495.813	
Varúðarniðurfærsla	(272.831)		0		(272.831)		(272.785)		0		(272.785)	
	38.193.702		0		38.193.702		27.795.149		0		27.795.149	
Útlán til sjófélaga	20.317.161		0		20.317.161		9.600.096		0		9.600.096	
Önnur útlán	4.308.741		0		4.308.741		4.209.462		0		4.209.462	
Varúðarniðurfærsla	(41.464)		0		(41.464)		(33.339)		0		(33.339)	
	15.063.076		0		24.584.438		13.776.220		0		13.776.220	
Skuldabréf sem haldið er til gjalddaga samt.	62.778.140		0		62.778.140		41.571.369		0		41.571.369	
Áætlað gangvirði	54.437.507		0		54.437.507		41.815.416		0		41.815.416	
Skuldabréf samtals	152.239.521		0		152.239.521		107.655.670		0		107.655.670	

Skýringar

35. Skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum

Skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum sundurliðast sem hér segir:

	Mynt	Hlutfall		Bókfært verð	
		31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Íslensk króna	ISK	83,2%	83,8%	176.976.640	131.771.621
Bandaríkjadalur	USD	13,2%	11,1%	28.169.165	17.418.031
Evra	EUR	2,5%	3,8%	5.372.005	5.993.629
Sterlingspund	GBP	0,1%	0,1%	152.600	132.678
Dönsk króna	DKK	0,5%	0,6%	1.001.932	881.177
Aðrar myntir		0,4%	0,6%	937.413	955.881
		100,0%	100,0%	212.609.755	157.153.017

36. Kröfur

Kröfur sundurliðast sem hér segir:

	31.12.2018	31.12.2017
Ógreidd iðgjöld	1.101.770	911.496
Ógreidd framlög í jafnvægisjóð og lífeyrisaukasjóð	131.510	21.632.131
Annað	168.649	327.410
	1.401.929	22.871.037

37. Óefnislegar eignir

Óefnislegar eignir sundurliðast sem hér segir:

	Hugbúnaður	2018	2017
Kostnaðarverð í upphafi árs	163.143	163.143	6.510
Uppsafnaðar afskriftir	(16.965)	(16.965)	0
Bókfært verð í ársbyrjun	146.177	146.177	6.510
Keypt á árinu	39.680	39.680	156.633
Afskrift ársins	(36.596)	(36.596)	(16.965)
Bókfært verð í árslok	149.260	149.260	146.177

38. Varanlegir rekstrarfjármunir

Varanlegir rekstrarfjármunir sundurliðast sem hér segir:

	Fasteign	Tölvubúnaður	2018	2017
Kostnaðarverð í upphafi árs	134.335	0	134.335	134.335
Uppsafnaðar afskriftir	(30.225)	0	(30.225)	(27.539)
Bókfært verð í ársbyrjun	104.110	0	104.110	106.797
Keypt á árinu	38.716	3.872	42.587	0
Afskrift ársins	(3.267)	(473)	(3.740)	(2.687)
Bókfært verð í árslok	139.558	3.399	142.957	104.110

Fasteigna- og váttryggingamat varanlegra rekstrarfjármuna greinist sem hér segir:

	Fasteignamat		Váttryggingamat	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Fasteign	126.750	116.000	228.740	209.504
Tölvubúnaður			31.498	26.842
	126.750	116.000	260.238	236.346

39. Aðrar skuldir

Aðrar skuldir sundurliðast sem hér segir:

	31.12.2018	31.12.2017
Ógreidd verðbréfiðskipti	100.000	2.420.827
Annað	483.574	239.014
	583.574	2.659.841

Skýringar

40. Tryggingafræðileg staða

Tryggingafræðileg staða sjóðsins er reiknuð í samræmi við ákvæði 39. gr. laga nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrisjóða. Útreikningurinn er unninn af tryggingastærðfræðingi sem hefur til þess tilskilda staðfestingu frá Fjármálaeftirlitinu og starfar sjálfstætt utan sjóðsins.

Helstu forsendur útreikninga miðast við ákvæði IV kafla reglugerðar nr. 391/1998 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrisjóða. Þar kemur m.a. fram að meta skuli dánar- og lífslíkur miðað við nýjustu dánar- og eftirlífendatöflur útgefnar af Félagi íslenskra tryggingastærðfræðinga. Í reglugerðinni kemur einnig fram að við núvirðisútreikning væntanlegs lífeyris og framtíðariðgjalda skuli nota 3,5% vaxtaviðmiðun umfram vísitölu neysluverðs.

Félag íslenskra tryggingastærðfræðinga lauk á árinu 2018 við gerð nýs reiknigrundvallar fyrir mat lífeyrisskuldbindinga. Athugun á reynslu sjóðanna var unnin í samvinnu við Landssamtök lífeyrisjóða á grundvelli gagna frá öllum íslenskum lífeyrissjóðum. Fyrri reiknigrundvöllur sem var frá árinu 2002 byggði eingöngu á gögnum frá hluta lífeyrisjóða landsins.

Lífslíkur eru því nú í fyrsta sinn metnar eftir reynslu þeirra sem réttindi eiga í lífeyrissjóðum en fram til þessa hefur verið miðað við lífslíkur allra Íslendinga óháð því hvort þeir eigi réttindi í lífeyrissjóðum eða ekki. Þá eru lífslíkur öryrkja og annarra sjóðfélaga mismunandi og er nú tekið tillit til þess í útreikningum á tryggingafræðilegri stöðu. Þessar nýju forsendur sýna skuldbindingar sjóðsins af meiri nákvæmni en áður.

Útreikningurinn er bæði aðlagður að sjóðfélagahópi hvers lífeyrisjóðs og að reynslu sjóðsins í nýgengi örorku. Fyrir Brú leiddi nýtt mat í ljós hærra örorkutiðni í A og V deild en áður hafði verið sem hækkaði mat á örorkuskuldbindingum sem og eftirlaunaskuldbindingum. Í B deild er nýgengi örorku lægra en í eldri forsendum sem lækkaði mat á örorkuskuldbindingum en mat á eftirlaunaskuldbindingum hækkaði.

Eignir skv. tryggingafræðilegu uppgjöri	A deild		V deild		B deild	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Endurmetin eign í ársbyrjun	261.416.970	195.338.004	66.071.630	58.278.591	31.216.852	23.930.902
Endurmetin eign í árslok	291.211.634	261.416.970	72.675.482	66.071.630	45.304.262	31.216.852
Hækkun/lækkun endurmetinnar eignar á árinu	29.794.664	66.078.967	6.603.852	7.793.039	14.087.411	7.285.949
Heildarskuldbindingar						
Skuldbindingar í ársbyrjun	264.371.613	225.386.704	64.358.213	56.339.824	42.420.427	32.269.974
Skuldbindingar í árslok	306.355.424	264.371.613	73.535.772	64.358.213	57.859.214	42.420.427
Hækkun/lækkun skuldbindinga á árinu	41.983.811	38.984.908	9.177.559	8.018.389	15.438.787	10.150.453
Breyting á tryggingafræðilegri stöðu á árinu	(12.189.147)	27.094.058	(2.573.707)	(225.349)	(1.351.376)	(2.864.504)

Þróun áfallinna lífeyrisskuldbindinga var sem hér segir:

	A deild		V deild		B deild	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Áfallnar lífeyrisskuldbindingar í ársbyrjun	121.578.441	107.653.166	24.114.671	20.395.115	40.563.073	30.404.506
Skuldbinding ER í ársbyrjun					0	8.383.500
Skuldbinding LSK í ársbyrjun					12.189.907	0
Hækkun lífeyrisskuldb. v. vaxta og verðbóta	8.751.613	5.904.528	1.757.985	1.143.900	4.149.596	4.256.414
Hækkun áunninna réttinda v. iðgjalda ársins	10.834.390	9.862.839	2.779.147	2.519.500	352.710	289.115
Lækkun v. greidds lífeyris á árinu	(2.795.384)	(2.400.241)	(226.229)	(187.100)	(2.564.167)	(2.188.259)
Hækkun v. nýrra taflna um líf- og örorkulíkur	3.065.661	0	617.717	0	652.330	0
Hækkun/lækkun v. annarra breytinga	(55.030)	558.148	(443.616)	243.256	87.255	(582.204)
Áfallnar lífeyrisskuldbindingar í árslok	141.379.690	121.578.441	28.599.675	24.114.671	55.430.704	40.563.073

Skýringar

41. Viðmið um tryggingafræðilegt jafnvægi

Í 39. gr. laga nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða segir að hrein eign til greiðslu lífeyris skuli vera jafnhá núvirði væntanlegs lífeyris vegna þegar greiddra iðgjalda og framtíðariðgjalda. Leiði tryggingafræðileg athugun í ljós meira en 10% mun er hlutaðeigandi sjóð skylt að gera nauðsynlegar breytingar á samþykktum sjóðsins. Sama gildir ef munur hefur haldist meira en 5% samfellt í fimm ár.

Niðurstaða tryggingafræðilegrar athugunar í árslok 2018 sýnir að í A deild voru heildarskuldbindingar umfram eignir um 4,9%.

Með setningu laga nr. 127/2016 var lögum um Lífeyrissjóð starfsmanna ríkisins breytt og hafði sú lagabreyting einnig áhrif á A deild Brúar. Samþykktum sjóðsins var breytt og komu inn ný ákvæði um jafnvægisjóð, lífeyrisaukasjóð og varúðarsjóð. Launagreiðendum í A deild var skylt að greiða framlag í jafnvægisjóð en sá sjóður var nýttur til að koma áfallinni tryggingafræðilegri stöðu sjóðsins í jafnvægi miðað við 31. maí 2017. Nánari umfjöllun um jafnvægisjóð, lífeyrisaukasjóð og varúðarsjóð er að finna í skýringu 42.

Niðurstaða tryggingafræðilegrar athugunar í árslok 2018 sýnir að í V deild voru heildarskuldbindingar umfram eignir um 1,2%.

Lífeyrissjóðir sem njóta bakábyrgðar ríkis, sveitarfélaga og banka eru undanþegnar þessum kröfum samkvæmt 51. gr. laganna. Kröfurnar eiga því ekki við um B deild þar sem deildin nýtur bakábyrgðar viðkomandi sveitarfélaga.

42. Jafnvægisjóður, lífeyrisaukasjóður og varúðarsjóður A deildar

Þann 22. desember 2016 voru samþykkt á Alþingi lög nr. 127/2016 um breytingu á lögum nr. 1/1997 um Lífeyrissjóð starfsmanna ríkisins sem hafa áhrif á A deild Brúar lífeyrissjóð.

Samkvæmt lögnum er frá 1. júní 2017 tekið upp breytt réttindakerfi þar sem sjóðfélagar ávinna sér réttindi í aldurstengdu réttindakerfi og lífeyristökualdur verður miðaður við 67 ára aldur. Núverandi sjóðfélögum er, að uppfylltum ákveðnum skilyrðum, áfram tryggð óbreytt jöfn réttindaávinnsla og óbreyttur 65 ára lífeyristökualdur. Til að tryggja óbreytt réttindi og til að mæta halla á stöðu sjóðsins þann 31. maí 2017 greiða launagreiðendur framlag í jafnvægisjóð sem er ætlað að koma áfallinni stöðu A deildar í jafnvægi, framlag í lífeyrisaukasjóð til að mæta breytingu á réttindaöflun sjóðfélaga þ.e. mismuninn á jafnri réttindaávinnslu og aldurstengdri og framlag í varúðarsjóð sem er ætlað til að styðja við lífeyrisaukasjóðinn.

a) Jafnvægisjóður

Varúðarsjóður er það framlag sem er ætlað að tryggja óbreytt réttindi og til að mæta halla á stöðu sjóðsins þann 31. maí 2017. Því greiða launagreiðendur framlag í jafnvægisjóð sem er ætlað að koma áfallinni stöðu A deildar í jafnvægi.

Staða jafnvægisjóðs er sem hér segir:

	<u>31.12.2018</u>	<u>31.12.2017</u>
Greitt framlag	9.824.634	3.605.251
Ógreitt framlag	131.510	6.350.893
Bakfært framlag	(10.649)	0
Staða í árslok	9.945.496	9.956.144

b) Lífeyrisaukasjóður

Í samþykktum sjóðsins er gert ráð fyrir að sú fjárhæð sem lögð er fram í lífeyrisaukasjóð í upphafi verði haldið aðgreindri frá öðrum fjármunum sjóðsins og fært verður úr þeim sjóði árlega í almennar eignir deildarinnar þegar skuldbindingar vegna réttindaöflunar hafa stofnast. Tilgangurinn er að fylgjast með jafnvægi á milli eigna og skuldbindinga vegna lífeyrisréttinda og til að tryggja jafnræði á milli sjóðfélaga. Á hverju ári er því gerð tryggingafræðileg athugun á lífeyrisaukasjóðnum miðað við gildandi tryggingafræðilegar forsendur. Reiknað er út framlag úr lífeyrisaukanum með því að finna út muninn á jafnri ávinnslu og aldurstengdri ávinnslu sjóðfélaga sem er umfram verðmæti iðgjalda og frestun tóku lífeyris til 67 ára aldurs.

Launagreiðendur aðrir en sveitarfélög, stofnanir sveitarfélaga, fyrirtæki og aðrar rekstareiningar sem að hálfu eða meirihluta eru í eigu sveitarfélaga og eru reknar sem fjárhagslega sjálfstæðar einingar, sbr. 60. gr. sveitarstjórnarlaga nr. 138/2011, geta óskað eftir því að greiða framlag í lífeyrisaukasjóð með sérstöku iðgjaldi sem nemur nú 4,5%. Sérstakt iðgjald launagreiðenda skal endurskoða árlega í samræmi við niðurstöðu tryggingafræðilegrar athugunar. Stjórn skal taka ákvörðun um breytingu iðgjaldsins eigi síðar en 1. október fyrir komandi almanaksár.

Skýringar

Próun lífeyrisaukasjóðs er sem hér segir:

	2018	2017
Staða 31.05.2017	0	26.454.194
Staða í ársbyrjun	26.173.471	0
Bakfært framlag	(53.165)	0
Framlag í lífeyrisaukasjóð - Samtímagreitt 4,5% með iðgjöldum	72.901	27.870
Verðmæti viðbótariðgjalds	835.917	0
Ávöxtun ársins	1.649.550	778.002
Endurmat eigna skv. tryggingafræðilegri stöðu	(1.181.445)	(32.256)
Flutt úr sjóðnum á árinu	(1.887.026)	(1.054.339)
Staða í árslok	25.610.203	26.173.471

Próun heildarskuldbindingar lífeyrisaukasjóðs er sem hér segir:

	2018	2017
Staða 31.05.2017	0	26.454.194
Staða í ársbyrjun	27.155.241	0
Breyting á árinu m.a. vegna breyttra taflna um lífs- og örorkulíkur	6.195.832	274.663
Rekstrarkostnaður	515.382	426.383
Staða í árslok	33.866.455	27.155.241

Eignir umfram skuldbindingar

(8.256.252) **(981.770)**

Í hlutfalli af skuldbindingum

-24,4% -3,6%

Á árinu 2018 hækka færslur úr lífeyrisaukasjóðnum vegna breytinga á töflum um lífslíkur og örorku sem hefur neikvæð áhrif á tryggingafræðilega stöðu lífeyrisaukasjóðsins.

c) Varúðarsjóður

Varúðarsjóður er það framlag sem launagreiðendur A deildar leggja til á grundvelli 2. mgr. ákvæðis til bráðabirgða XVIII við lög nr. 129/1997. Varúðarsjóðnum er ætlað að standa til vara að baki lífeyrisaukasjóðnum, sbr. grein 7, ef eignir lífeyrisaukasjóðsins duga ekki til að hann geti staðið við hlutverk sitt.

Varúðarsjóður skal aðgreindur frá öðrum fjármunum sem A deild fer með og telst ekki með í reiknaðri hreinni eign til greiðslu lífeyris. Árlög ávöxtun varúðarsjóðs skal lögð við höfuðstól hans.

Samband íslenskra sveitarfélaga skipar þrjá fulltrúa og BSRB, Bandalag háskólanna og Kennarasamband Íslands skipa þrjá fulltrúa í matshóp sem yfirfer tryggingafræðilega stöðu og ákveður hvort skilyrði fyrir ráðstöfun fjármuna úr varúðarsjóði séu uppfyllt. Matshópur skal leggja mat á stöðu lífeyrisaukasjóðsins á eftirfarandi hátt:

- Sé tryggingafræðileg staða lífeyrisaukasjóðs samkvæmt árlegu mati neikvæð um 10% eða meira í fimm ár eða hafi hún haldist neikvæð um a.m.k. 5% samfellt í meira en tíu ár skal leggja höfuðstól varúðarsjóðsins í heild eða að hluta við eignir lífeyrisaukasjóðsins, í báðum tilvikum þar til að neikvæðu 5% viðmiði er náð, og fjármunirnir nýttir til að mæta skuldbindingum hans.

Að tuttugu árum liðnum frá stofnun varúðarsjóðs skal leggja höfuðstól hans í heild eða að hluta við eignir lífeyrisaukasjóðsins að því marki sem þörf er á til að tryggingafræðileg staða hans verði jákvæð um a.m.k. 2,5%. Það sem eftir kann að standa af höfuðstóli varúðarsjóðs skal endurgreiða launagreiðendum nema stjórn sjóðsins ásamt stofnaðilum hans, Sambandi íslenskra sveitarfélaga, BSRB, BHM og KÍ telji að sérstök rök séu fyrir því að ráðstafa eftirstöðvunum til lífeyrisaukasjóðsins eða A deildar.

Komi í ljós að varúðarsjóðurinn geti ekki staðið við hlutverk sitt, þ.e. ef eign sjóðsins dugir ekki til að stöðja þannig við lífeyrisaukasjóðinn að komist verði hjá skerðingu á greiðslum úr honum, skulu launagreiðendur taka upp viðræður við heildarsamtök opinberra starfsmanna um hvernig við því verði brugðist. Í þeim viðræðum skal lagt mat á hvort bær tryggingafræðilegu forsendur sem byggt er á við ákvörðun á framlagi í lífeyrisaukasjóð, svo sem forsendur varðandi útreikning á lífslíkum, hafi leitt til vanmats á fjárþörf sjóðsins. Verði það niðurstaðan skal brugðist við því þannig að markmið um jafn verðmæt réttindi sjóðfélaga séu tryggð.

Yfirlit um breytingu á hreinni eign varúðarsjóðs á árinu ásamt efnahagsreikningi í lok árs er sem hér segir:

	2018	2017
Iðgjöld		
Framlag í varúðarsjóð	(2.642)	2.928.524
Iðgjöld samtals	(2.642)	2.928.524
Hreinar fjárfestingatekjur		
Hreinar tekjur af skuldabréfum	8.732	0
Vaxtatekjur og verðbætur	162.303	86.126
Hreinar fjárfestingatekjur samtals	171.035	86.126
Breyting á hreinni eign	168.393	3.014.650
Hrein eign frá fyrra ári	3.014.650	0
Hrein eign í lok árs	3.183.043	3.014.650

Skýringar

Eignir		31.12.2018	31.12.2017
Fjárfestingar			
Skuldabréf		141.761	0
Fjárfestingar samtals		141.761	0
Kröfur			
Aðrar kröfur		210.343	1.919.410
Fjárfestingar samtals		210.343	1.919.410
Ýmsar eignir			
Handbært fé		2.830.939	1.095.241
Ýmsar eignir samtals		2.830.939	1.095.241
Hrein eign samtals		3.183.043	3.014.650

43. Óinnkallaðar skuldbindingar

Sjóðurinn hefur skuldbundið sig til þátttöku í innlendum og erlendum framtakssjóðum. Það er óvíst hvenær þessi loforð verða innkölluð og einnig hvort þau verða innkölluð að fullu. Óinnkallaðar skuldbindingar greinast sem hér segir:

Innlendir sjóðir	Mynt	31.12.2018		31.12.2017	
		Í mynt	Í ISK	Í mynt	Í ISK
105 Miðborg slhf.	ISK	157.500	157.500	0	0
Akur fjárfestingar slhf.	ISK	8.814	8.814	13.697	13.697
Crowberry Capital slhf.	ISK	127.543	127.543	143.813	143.813
Edda slhf. Fagfjárfestastjóður	ISK	0	0	36.092	36.092
Frumtak 2 slhf.	ISK	24.482	24.482	38.635	38.635
Horn III Landsbréf	ISK	108.570	108.570	163.333	163.333
Innviðir fjárfestingar	ISK	475.000	475.000	475.000	475.000
ÍV millilagsfjármögnun	ISK	0	0	153.005	153.005
Kjöfesta slhf.	ISK	4.294	4.294	0	0
SÍA III	ISK	261.310	261.310	412.445	412.445
Veðskuldabréfasjóður Landsbréfa	ISK	0	0	344.745	344.745
			1.167.513	1.780.765	

Erlendir sjóðir	Mynt	31.12.2018		31.12.2017	
		Í mynt	Í ISK	Í mynt	Í ISK
1315 Capital Fund II	USD	2.335	271.631	0	0
Access Capital Partners	EUR	553	73.676	553	68.959
Advent International GPE VIII-B	USD	1.053	122.495	1.646	171.464
AE Industrial Partners II	USD	3.000	348.990	0	0
Apax IX L.P.	USD	1.614	187.757	1.614	168.130
Berkshire Fund IX LP	USD	1.713	199.273	2.252	234.591
BlackRock Diversified Private Equity Programme IV	USD	750	87.248	950	98.962
BlackRock Private Opportunities Fund III	USD	4.610	536.281	11.110	1.157.329
Cinven VI	EUR	438	58.355	535	66.715
Crescent Capital Partners VI	USD	3.000	348.990	0	0
CVC Capital Partners VII LP	EUR	1.491	198.646	1.772	220.968
Doughty Hanson IV	GBP	418	62.002	0	0
K1 Special Opportunities Fund	USD	94	10.935	248	25.834
Kholberg	USD	1.903	221.376	2.382	248.133
Linden Capital Partners IV	USD	2.872	334.100	0	0
Livingbrigde 6 LP	GBP	1.294	191.939	1.774	249.495
LPE II Astraus	EUR	3.700	492.951	5.120	638.464
Nordic Capital Fund IX	EUR	3.100	413.013	0	0
One Capital Partners VII	USD	2.583	300.480	0	0
PAI Europe VII	EUR	2.500	333.075	0	0
Pinova Fund 2	EUR	1.360	181.193	2.066	257.630
Tailwind Capital Partners III	USD	2.686	312.462	0	0
Thoma Bravo Fund XII LP	USD	344	40.018	1.506	156.880
Z Capital Partners III LP	USD	2.180	253.599	2.523	262.821
			5.580.485	4.026.375	

Skýringar

44. Flokkun fjármálagerna

Fjármálagerningar sjóðsins sundurliðast sem hér segir:

	Fært á gangvirði	Útlán	Haldið til gjalddaga	31.12.2018	Gangvirði
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	53.233.920			53.233.920	53.233.920
Skuldabréf	89.461.381	24.584.438	38.193.702	152.239.521	143.898.888
Bundnar bankainnstæður	7.136.315			7.136.315	7.136.315
	149.831.616	24.584.438	38.193.702	212.609.755	204.269.123
	Fært á gangvirði	Útlán	Haldið til gjalddaga	31.12.2017	Gangvirði
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	48.048.535			48.048.535	48.048.535
Skuldabréf	66.084.302	13.776.220	27.795.149	107.655.670	107.899.718
Bundnar bankainnstæður	1.448.811			1.448.811	1.448.811
	115.581.649	13.776.220	27.795.149	157.153.017	157.397.065

45. Stigskipting gangvirðis fjáreigna

a) Skilgreiningar

Við mat á gangvirði fjáreigna er byggt á viðurkenndum verðmatsaðferðum. Matsaðferðum er skipt í þrjú stig sem endurspeglar áreiðanleika þeirra forsendna sem lagðar eru til grundvallar við ákvörðun gangvirðis.

Stig 1

Gangvirðismatið byggir á skráðum verðbréfum á virkum markaði fyrir samskonar eignir og skuldir.

Stig 2

Gangvirðismatið byggir ekki á skráðum verðum á virkum markaði (stig 1) heldur á upplýsingum sem eru sannreynanlegar fyrir eignina eða skuldina, annað hvort beint (t.d. verð) eða óbeint (t.d. afleiddar af verðum). Í stig 2 eru færðar fjárfestingar þar sem ekki er virkur markaður. Matið á eignunum ákvarðast af nýlegum viðskiptum ótengdra aðila eða kaupþilboðum frá ótengdum aðilum. Einnig er stuðst við gangvirði annarra sambærilegra fjáreigna.

Stig 3

Gangvirðismatið byggir á mikilvægum upplýsingum öðrum en markaðsupplýsingum. Við mat á fjárfestingum sem falla undir stig 3 eru notuð gögn eins og verðmat frá rekstraraðilum fjárfestinga- og fagfjárfestisjóða, söluréttur eða verðmat félagsins byggt á afkomu eða samanburði við sambærilegar fjáreignir.

Sjóðurinn leitast ávallt við að nota verðmatsaðferðir á lágsta mögulega stigi.

b) Flokkun fjáreigna sem færðar eru á gangvirði eftir stigi matsaðferðar

Gangvirði fjáreigna á gangvirði skiptist sem hér segir eftir stigi verðmatsaðferðar:

	31.12.2018	31.12.2017
Stig 1	135.599.176	99.865.045
Stig 2	583.970	3.726.435
Stig 3	13.648.470	11.990.169
	149.831.616	115.581.649

c) Þróun fjáreigna sem falla undir stig 3

Gangvirði fjáreigna á gangvirði skiptist sem hér segir eftir stigi verðmatsaðferðar:

	2018
Staða í ársbyrjun	11.990.169
Keypt á árinu	2.476.587
Selt á árinu/afborganir/endurgreiðslur	(3.285.624)
Vextir og matsbreytingar	2.467.338
Staða í árslok	13.648.470

Skýringar

Sameining Lífeyrissjóðs starfsmanna Kópavogsbæjar við B deild

46. Sameining við Lífeyrissjóð starfsmanna Kópavogsbæjar

Þann 27. nóvember 2017 undirritaði stjórn sjóðsins viljayfirlýsingu um sameiningu B deildar sjóðsins við Lífeyrissjóð starfsmanna Kópavogsbæjar (LSK) en sjóðurinn hafði áður verið í rekstrarumsjá Brúar. Sameiningin tók gildi frá og með 1. janúar 2018 og voru eignir LSK færðar inn í eignasafn B deildarinnar á bókfærðu verði 31. desember 2017. Stofnefnahagur B deildar eftir sameiningu sundurliðast sem hér segir:

Eignir	B deild 31.12.2017	LSK 31.12.2017	Sameinað 01.01.2018
Fjárfestingar			
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	2.466.624	1.093.583	3.560.206
Skuldabréf	6.158.370	3.317.351	9.475.721
Bundnar bankainnstæður	132.133	9.538	141.671
Fjárfestingar samtals	8.757.127	4.420.471	13.177.598
Kröfur			
Kröfur á launagreiðendur	5.462	4.812	10.273
Aðrar kröfur	183.286	65.050	248.336
Millireikningur	768.532	0	768.532
Kröfur samtals	957.279	69.862	1.027.141
Ýmsar eignir			
Handbært fé	359.047	86.611	445.658
Ýmsar eignir samtals	359.047	86.611	445.658
Eignir samtals	10.073.454	4.576.944	14.650.398
Skuldir			
Áfallinn kostnaður og fyrirframinnheimtar tekjur	0	1.681	1.681
Aðrar skuldir	66.315	23.585	89.900
Skuldir samtals	66.315	25.266	91.581
Hrein eign til greiðslu lífeyris	10.007.139	4.551.677	14.558.816

47. Ákvörðun skiptihlutfalls

Framkvæmt var mat á eignum og skuldbindingum B deildar og Lífeyrissjóðs starfsmanna Kópavogsbæjar (LSK) þann 1. janúar 2018. Matið leiddi ekki í ljós mismun milli bókfærðs verðs og markaðsvirðis og er bókfært verð eigna B deildar og LSK því lagt til grundvallar við ákvörðun á skiptihlutfalli heildareigna B deildar á árinu 2018. Reiknað skiptihlutfall er sem hér segir:

Hrein eign 1. janúar 2018 eftir endurmat	Upphæð	%
B deild fyrir sameiningu	10.007.139	68,74%
Lífeyrissjóður starfsmanna Kópavogsbæjar	4.551.677	31,26%
	14.558.816	100,00%

Skýringar

Áhættustýring

48. Áhættustýring og áhættuþættir í starfsemi

Stjórn lífeyrissjóðsins ber ábyrgð á að til staðar sé virkt áhættueftirlit með starfsemi sjóðsins. Hún hefur mótað og sett áhættustefnu og áhættustýringarstefnu og skilgreint áhættuvilja. Á grundvelli áhættustefna felur stjórn framkvæmdastjóra og sviðsstjóra áhættustýringar umsjón með áhættueftirliti en framkvæmd stefnunnar dreifist á starfsmenn eftir ábyrgðarsviði. Áhættustefna og áhættuvilji sjóðsins var yfirfarin á árinu 2018 og var uppfærð stefna samþykkt af stjórn þann 22. maí 2018.

Stefnuskipti sjóðsins byggja á lögum nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða og reglugerð 590/2017 um eftirlitskerfi með áhættu lífeyrissjóða.

Áhættueftirlit er að stærstum hluta framkvæmt með skilgreindum og tímasettum eftirlitsaðgerðum, virku innra eftirliti og reglubundnu áhættumati. Aðferð sjóðsins við mat á áhættu byggir m.a. á alþjóðlegum ISO/IEC stöðlum sem aðlagðir hafa verið að starfsemi sjóðsins. Staðlarnir ná yfir uppbyggingu og skilgreiningar á lykilhugtökum áhættustýringar og upplýsingaöryggi. Í áhættustýringarstefnu er áhætta í starfsemi sjóðsins og stjórnarskipulag áhættustýringar skilgreint, lýsing á aðferðafræði við áhættumat og skilgreining á ábyrgð/hlutverki einstakra eininga og starfsmanna sjóðsins í að meta, vakta og stýra áhættum.

Tilgangur með áhættustefnum og skilgreiningu á áhættuvilja stjórnar er að auka öryggi í rekstri hans. Í áhættustýringarstefnu eru skilgreindir fimm meginflokkar áhættu þ.e. fjárhagsáhætta (markaðsáhætta), mótaðilaáhætta, lífeyristryggingaráhætta, lausafjárahætta og rekstraráhætta. Í hverjum meginflokki áhættu eru skilgreindir undirflokkar.

49. Fjárhagsleg áhætta

Fjárhagsleg áhætta er hættan á fjárhagslegu tapi vegna breytinga á markaðsvirði eigna þ.e. breyting á vöxtum, gengi gjaldmiðla, virði verðbréfa eða öðrum þáttum sem ráðast af aðstæðum á markaði. Fjárhagslegri áhættu má skipta í nokkra flokka:

a) Vaxtaáhætta

Vaxtaáhætta er hættan á að breytingar á vöxtum og lögum vaxtaferils leiði til lækkunar á virði skuldabréfa og bar af leiðandi til hækkunar á skuldbindingum sem hlutfall af eignum. Ef vextir hækka lækkar verð skuldabréfa sem getur leitt til þess að sjóðurinn þurfi að innleysa gengistap við sölu sem keypt voru á lægri vöxtum. Lækkandi vaxtaumhverfi getur leitt til lækkunar á ávöxtunarkröfu við kaup nýrra skuldabréfa þegar skuldabréf í eigu sjóðsins eru á gjalddaga eða greidd upp fyrir lokagjalddaga.

Þ deild sjóðsins er lokuð þannig að iðgjöld fara lækkandi ár frá ári. Hækkun á lífeyrisbyrði er mætt með framlagi launagreiðanda og sölu eigna. Endurfjárfestingaráhættan er því takmörkuð en vaxtaáhætta er til staðar.

Hluti skuldabréfa sjóðsins er færður til bókar á gangvirði og hluti á upphaflegri ávöxtunarkröfu við kaup. Sá hluti sem færður er til bókar á gangvirði er næmur fyrir breytingum á ávöxtunarkröfu á markaði. Hér að neðan má sjá hvaða áhrif breytingar á ávöxtunarkröfu hefur á gangvirði skuldabréfa sem færð eru til bókar á gangvirði, hreina eign og tryggingafræðilega stöðu. Annars vegar er gert ráð fyrir að ávöxtunarkrafa verðtryggðra og óverðtryggðra markaðsskuldabréfa lækki um 100 punkta (-1%) og hins vegar að ávöxtunarkrafan hækki um 100 punkta (+1%).

Áhrif vaxtaáhættu á hreina eign til greiðslu lífeyris er sem hér segir:

	Skuldabréf færð á gangvirði			Skuldabréf færð á gangvirði		
	Verðtryggð	Óverðtryggð	31.12.2018	Verðtryggð	Óverðtryggð	31.12.2017
Áhrif á hreina eign til greiðslu lífeyris						
100 punkta lækkun ávöxtunarkröfu	6.347.510	881.356	7.228.866	6.015.355	825.497	6.840.852
100 punkta hækkun ávöxtunarkröfu	(5.516.057)	(814.256)	(6.330.313)	(5.201.575)	(760.382)	(5.961.957)
Hrein eign til greiðslu lífeyris eftir breytt gangvirði						
100 punkta lækkun ávöxtunarkröfu			223.615.222			197.399.992
100 punkta hækkun ávöxtunarkröfu			210.056.042			184.597.184

Áhrif vaxtaáhættu á tryggingafræðilega stöðu er sem hér segir:

Áhrif á tryggingafræðilega stöðu	A deild		V deild		B deild	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
100 punkta lækkun ávöxtunarkröfu						
Verðtryggð skuldabréf færð á gangvirði	1,6%	1,8%	1,2%	1,3%	0,7%	0,4%
Óverðtryggð skuldabréf færð á gangvirði	0,2%	0,3%	0,2%	0,2%	0,0%	0,0%
	1,8%	2,1%	1,4%	1,4%	0,7%	0,4%
100 punkta hækkun ávöxtunarkröfu						
Verðtryggð skuldabréf færð á gangvirði	-1,4%	-1,6%	-1,0%	-1,1%	-0,6%	-0,3%
Óverðtryggð skuldabréf færð á gangvirði	-0,2%	-0,2%	-0,2%	-0,2%	0,0%	0,0%
	-1,6%	-1,8%	-1,2%	-1,3%	-0,6%	-0,4%
Tryggingafræðileg staða (án framlags til launagreiðanda) eftir breytt gangvirði						
100 punkta lækkun ávöxtunarkröfu	-3,1%	1,0%	0,2%	4,1%	-77,6%	-80,2%
100 punkta hækkun ávöxtunarkröfu	-6,6%	-2,9%	-2,4%	1,4%	-78,9%	-81,0%

Hér er eingöngu tekið mið af breytingu á hreina eign til greiðslu lífeyris en undanskilin eru áhrif af endurmati verðbréfa. Í raun eru engin áhrif af vaxtaáhættu á tryggingafræðilega stöðu sjóðsins vegna þeirra forsendna sem notaðar eru við útreikning á verðmæti skuldabréfa í tryggingafræðilegri úttekt.

Skýringar

b) Uppgreiðsluáætta

Áhætta tengd uppgreiðslu skuldabréfa fyrir gjaldaga en hluti skuldabréfa sjóðsins er með uppgreiðsluheimild. Ef skuldabréf eru greidd upp fyrir lokagjaldaga þarf sjóðurinn hugsanlega að endurfjárfesta á lægri vöxtum.

c) Markaðsáætta

Markaðsáætta er hættan á fjárhagslegu tapi vegna verðbreytinga á fjármálagerningum sem skráðir eru á markaði eða hafa beina tengingu við skráð markaðsbréf. Fé í húfi þ.e. VaR (Value at Risk) er notað til að meta líkur á tilteknu tapi miðað við eignasafn sjóðsins og söguleg gögn. Staðalfrávik er notað til að meta flókt/sveiflur eignasafna og með því er unnt að skoða sviðsmyndir til að meta markaðsáætta.

Stór hluti eigna sjóðsins er í markaðsverðbréfum, bæði hlutabréfum og skuldabréfum. Markaðsverðbréf ásamt handbæru fé mynda stærsta hluta þeirra eigna sem ætlað er að standa á móti lífeyrisskuldbindingu sjóðsins. Fjárfestingar sjóðsins í markaðsverðbréfum eru að mestu leyti í skráðum eignum.

	Bókfært verð		Hlutfall af hreinni eign	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Innlend hlutabréf og hlutdeildarskírteini á gangvirði	20.514.578	26.591.730	9,5%	14,0%
Erlend hlutabréf og hlutdeildarskírteini á gangvirði	32.719.342	21.456.805	15,1%	11,3%
Innlend skuldabréf á gangvirði	89.461.381	66.084.302	41,3%	34,7%
	142.695.301	114.132.837	65,9%	59,9%

Áhrif markaðsáætta á hreina eign til greiðslu lífeyris er sem hér segir:

	Innlendir	Erlendir	31.12.2018	Innlendir	Erlendir	31.12.2017
Áhrif á hreina eign til greiðslu lífeyris						
5% lækkun gangvirðis	(5.498.798)	(1.635.967)	(7.134.765)	(4.633.802)	(1.072.840)	(5.706.642)
10% lækkun gangvirðis	(10.997.596)	(3.271.934)	(14.269.530)	(9.267.603)	(2.145.681)	(11.413.284)

Hrein eign til greiðslu lífeyris eftir breytt gangvirði

5% lækkun gangvirðis	209.251.590	184.852.499
10% lækkun gangvirðis	202.116.825	179.145.857

Áhrif markaðsáætta á tryggingafræðilega stöðu er sem hér segir:

Áhrif á tryggingafræðilega stöðu	A deild		V deild		B deild	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
5% lækkun gangvirðis						
Innlend eign	-1,4%	-1,4%	-1,0%	-1,0%	-0,8%	-0,7%
Erlend eign	-0,4%	-0,3%	-0,3%	-0,2%	-0,1%	-0,1%
	-1,8%	-1,7%	-1,4%	-1,2%	-0,9%	-0,8%
10% lækkun gangvirðis						
Innlend eign	-2,8%	-2,8%	-2,1%	-2,0%	-1,5%	-1,3%
Erlend eign	-0,9%	-0,7%	-0,6%	-0,5%	-0,2%	-0,2%
	-3,7%	-3,5%	-2,7%	-2,4%	-1,7%	-1,5%
Tryggingafræðileg staða (án framlags til launagreiðanda) eftir breytt gangvirði						
5% lækkun gangvirðis	-6,8%	-2,9%	-2,5%	1,5%	-79,1%	-81,4%
10% lækkun gangvirðis	-8,6%	-4,6%	-3,9%	0,2%	-80,0%	-82,2%

Áhrif 5,0% eða 10,0% hækkunar gangvirðis væru samsvarandi, en í gagnstæða átt, þ.e. til hækkunar á hreinni eign til greiðslu lífeyris og til bætingar á tryggingafræðilegri stöðu sjóðsins.

Skýringar

d) Gjaldmiðlaáhætta

Gjaldmiðlaáhætta sjóðsins felst í að sveiflur á gengi íslensku krónunnar annars vegar og erlendra myntkrossa hins vegar hafi neikvæð áhrif á eignastöðu sjóðsins. Fé í húfi þ.e. VaR (Value at Risk) er notað til að meta líkur á tilteknu tapi miðað við gjalddeyrisamsetningu eigna og söguleg gögn. Staðalfrávik er notað til að meta flökt/sveiflur eignasafna og með því er unnt að skoða sviðsmyndir til að meta gjaldmiðlaáhættu. Hægt er að stýra gjaldmiðlaáhættu með framvirkum samningum.

Stærsti hluti eigna og skulda sjóðsins er í íslenskum krónum. Í skýringu 22 er að finna upplýsingar um þróun gengis helstu gjaldmiðla í starfsemi sjóðsins.

	Mynt	Hrein eign			Hrein eign		
		Eignir	Skuldir	31.12.2018	Eignir	Skuldir	31.12.2017
Íslensk króna	ISK	177.741.040	609.754	177.131.286	167.871.214	2.693.469	165.177.745
Bandaríkjadalur	USD	28.612.877	0	28.612.877	17.418.031	0	17.418.031
Evra	EUR	8.417.103	0	8.417.103	5.993.629	0	5.993.629
Sterlingspund	GBP	218.607	0	218.607	132.678	0	132.678
Dönsk króna	DKK	1.069.070	0	1.069.070	881.177	0	881.177
Aðrar myntir		937.413	0	937.413	955.881	0	955.881
		216.996.109	609.754	216.386.355	193.252.610	2.693.469	190.559.141

Áhrif gjaldmiðlaáhættu á hreina eign til greiðslu lífeyris er sem hér segir:

	31.12.2018	31.12.2017
Áhrif á hreina eign til greiðslu lífeyris		
5% styrking íslensku krónunnar	(1.962.753)	(1.269.070)
10% styrking íslensku krónunnar	(3.925.507)	(2.538.140)
Hrein eign til greiðslu lífeyris eftir breytt gangvirði		
5% styrking íslensku krónunnar	214.423.602	189.290.071
10% styrking íslensku krónunnar	212.460.848	188.021.001

Áhrif gjaldmiðlaáhættu á tryggingafræðilega stöðu er sem hér segir:

	A deild		V deild		B deild	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Áhrif á tryggingafræðilega stöðu						
5% styrking íslensku krónunnar	-0,5%	-0,4%	-0,4%	-0,3%	-0,2%	-0,1%
10% styrking íslensku krónunnar	-1,0%	-0,8%	-0,7%	-0,5%	-0,3%	-0,3%
Tryggingafræðileg staða (án framlags til launagreiðanda) eftir breytt gangvirði						
5% styrking íslensku krónunnar	-5,5%	-1,5%	-1,5%	2,4%	-78,4%	-80,8%
10% styrking íslensku krónunnar	-6,0%	-1,9%	-1,9%	2,1%	-78,6%	-80,9%

Áhrif 5,0% eða 10,0% veikingar íslensku krónunnar væru samsvarandi, en í gagnstæða átt.

e) Ósamræmisáhætta

Ósamræmisáhætta vísar til ósamræmis í breytingum á annars vegar eignum sjóðsins og hins vegar á skuldbindingum hans. Ósamræmisáhætta hjá sjóðnum er mismunandi á milli deilda sjóðsins og endurspeglast m.a. í að:

- Eignir eru ekki verðtryggðar að fullu, sjá nánari umfjöllum um verðbólguáhættu hvers sjóðsdeildar í kafla um verðbólguáhættu.
- Lífeyrisskuldbindingar A og V deilda eru tryggðar með vísitölu neysluverðs.
- Lífeyrisskuldbindingar í B deild eru tryggðar með vísitölu lífeyrisskuldbindinga opinberra starfsmanna sem hefur hækkað mun meira en sem nemur hækkan vísitölu neysluverðs á árinu 2017 og 2018. Sjá töflu í kafla um verðbólguáhættu.

Álagspróf eða næmnipróf eru dæmigerð próf til að meta ósamræmið á milli eigna og skuldbindinga. Með prófunum er reynt að meta næmni eigna og skuldbindinga fyrir breytingum á vöxtum, verðbólgu og öðrum þáttum sem eru sameiginlegir eignum og skuldbindingum.

Skýringar

f) Verðbólguáhætta

Verðbólguáhætta er sú hætta að verðbólga valdi hækkun á lífeyrisskuldbindingum umfram raunávöxtun eigna. Verðbólguáhætta er viðvarandi í rekstri sjóðsins þar sem lífeyrisskuldbindingarnar eru að fullu verðtryggðar en eignasafnið er samansett annars vegar af verðtryggðum og hins vegar af óverðtryggðum eignum. Verðtryggðar eignir sjóðsins eftir sjóðsdeildum eru sem hér segir:

	Bókfært verð		Hlutfall af hreinni eign	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
A deild				
Skuldabréf með ábyrgð ríkisins	27.924.100	26.576.639	16,3%	17,2%
Útlán	12.358.874	10.298.165	7,2%	6,7%
Önnur skuldabréf	51.171.584	34.066.597	29,8%	22,1%
Verðtryggðar eignir	91.454.557	70.941.401	53,3%	45,9%
Áfallin lífeyrisskuldbinding	141.379.690	121.578.441	82,4%	78,7%
Verðtryggingarjöfnuður	(49.925.133)	(50.637.039)	-29,1%	-32,8%

	Bókfært verð		Hlutfall af hreinni eign	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
V deild				
Skuldabréf með ábyrgð ríkisins	4.967.051	4.488.953	16,3%	17,2%
Útlán	2.198.357	1.739.422	7,2%	6,7%
Önnur skuldabréf	9.102.240	5.754.051	29,8%	22,1%
Verðtryggðar eignir	16.267.648	11.982.425	53,3%	45,9%
Áfallin lífeyrisskuldbinding	28.599.675	24.114.671	93,8%	92,4%
Verðtryggingarjöfnuður	(12.332.027)	(12.132.246)	-40,4%	-46,5%

	Bókfært verð		Hlutfall af hreinni eign	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
B deild				
Skuldabréf með ábyrgð ríkisins	5.688.892	4.192.384	39,5%	41,9%
Útlán	547.309	373.688	3,8%	3,7%
Önnur skuldabréf	2.689.064	1.060.179	18,7%	10,6%
Verðtryggðar eignir	8.925.265	5.626.251	62,0%	56,2%
Áfallin lífeyrisskuldbinding	55.430.704	40.563.073	385,0%	405,3%
Verðtryggingarjöfnuður	(46.505.438)	(34.936.821)	-323,0%	-349,1%

	2018	2017
Þróun vísitalna á tímabilinu		
Vísitala neysliverðs	+3,3%	+1,7%
Vísitala lífeyrisskuldbindinga opinberra starfsmanna	+5,9%	+6,9%

g) Áhætta vegna eigna og skuldbindinga utan efnahagsreiknings

Áhætta felst í breytingum á undirliggjandi eignum eða skuldbindingum utan efnahags. Sem dæmi um slíkar eignir og skuldbindingar má nefna framvirka samninga, afleiðusamninga og skuldbindandi samninga um fjárfestingar. Ekki eru til staðar opnir og útistandandi framvirkir gjaldmiðlasamningar eða afleiður hjá sjóðnum. Sjóðurinn hefur skuldbundið sig til þátttöku í innlendum og erlendum framtakssjóðum. Nánar er fjallað um þær í skýringu 43.

Skýringar

50. Mótaðilaáhætta

Mótaðilaáhætta er hættan á fjárhagslegu tapi ef mótaðili í viðskiptum eða útgefandi fjármálagernings getur ekki staðið við skuldbindingu sína gagnvart sjóðnum eða uppfylli ekki ákvæði samnings. Mótaðilaáhætta er skipt í útlánaáhætta, samþjöppunaráhætta, landsáhætta, afhendingaráhætta og uppgjörsáhætta. Með greiningu á mótaðilaáhætta er leitast við að meta hættuna á því að gagnaðillar fjármálagernings standi ekki við skuldbindingar sínar.

a) Samþjöppunaráhætta

Hættan á lítilli dreifingu mótaðila lífeyrissjóðs.

b) Landsáhætta

Hættan á að fjárfestingar séu of tengdar einu landi eða landsvæði. Í árslok 2018 voru um 83% fjárfestingaeigna safnsins tengt Íslandi og íslenskri mynt.

c) Afhendingaráhætta

Hættan á að mótaðili afhendi ekki verðbréf í samræmi við ákvæði fjármálagernings.

d) Uppgjörsáhætta

Hættan á að mótaðili í viðskiptum, hvort heldur það er mótaðilinn sjálfur eða milligönguaðili, afhendi ekki fjármálagerning eða virði hans eins og um var samið. Sjóðurinn útbýr mánaðarlega vanskilaskýrslur til að fylgjast með stöðu vanskila á hverjum tíma.

e) Útlánaáhætta

Útlánaáhætta er sú áhætta að mótaðilar standi ekki skil á greiðslum af fjármálagerningum. Dæmi um slíka fjármálagerninga eru skuldabréf, víxlar, skuldaviðurkenningar og innlán. Útlánaáhætta er m.a. metin á grundvelli mats á láns hæfi stærstu útgafenda.

Þeir mótaðilar sjóðsins sem hafa opinbera láns hæfiseinkunn eru ríkissjóður, Arion banki hf., Íslandsbanki hf. og Landsbankinn hf. Ríkissjóður er með einkunnirnar A-3/A/A (Moody's/S&P/Fitch) þegar kemur að langtíma skuldbindingum í innlendri mynt. Í árslok var láns hæfiseinkunn Arion banka, Landsbanka Íslands og Íslandsbanka BBB+ frá Standard & Poor's á skuldbindingum til langs tíma.

Útlánaáhætta	Bókfært verð		Hlutfall af hreinni eign	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Skuldabréf með ábyrgð ríkissjóðs, láns hæfismat S&P A	53.503.824	45.151.309	24,7%	23,7%
Mótaðilar með láns hæfismat S&P, BBB+	31.734.169	11.874.946	14,7%	6,2%
Útlán	24.625.901	13.809.558	11,4%	7,2%
Önnur skuldabréf	42.689.921	37.125.981	19,7%	19,5%
Varúðarniðurfærsla skuldabréfa	(314.295)	(306.123)	-0,1%	-0,2%
<i>Láns hæfismat 31.12.2018</i>	152.239.521	107.655.670	70,4%	56,5%

Í skýringu 27 er fjallað um þróun varúðarniðurfærslu skuldabréfa, en hún jókst úr 306,1 m.kr. í 314,3 m.kr. á árinu 2018. Hluti skuldabréfa sem eru komin í 90 daga vanskil eða lengur hafa verið færð niður hjá sjóðnum.

Vanskil 90 daga eða lengur	Bókfært verð		Hlutfall af hreinni eign	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Útlán til sjóðfélaga	105.759	133.623	0,0%	0,1%
Önnur skuldabréf	272.831	272.785	0,1%	0,1%

51. Lífeyrstryggingaráhætta

Lífeyrstryggingaráhætta er hættan á því að sjóðurinn geti ekki staðið við lífeyrisskuldbindingar sínar. Helstu áhættuþættir fyrir sjóðsfélaga eru skerðingaráhætta, iðgjaldaáhætta, umhverfis- og lýðfræðileg áhætta. Til þess að meta lífeyrstryggingaráhætta er m.a. horft á hlutfall lífeyris á móti iðgjöldum, aldurssamsetningu sjóðfélaga og fleira.

a) Skerðingaráhætta

Hættan á að skuldbindingar hækki meira en eignir og skerða þurfi réttindi. Það kemur ekki til þessa hjá B deild sjóðsins þar sem hann nýtur ábyrgðar launagreiðanda sem þýðir að sjóðsfélagar verða ekki fyrir skerðingu á réttindum.

b) Iðgjaldaáhætta

Iðgjaldaáhætta í A og V deild sjóðsins er ekki metin mikil þar sem nýliðun í sjóðnum er töluverð. B deild sjóðsins er lokuð fyrir nýjum sjóðsfélögum þannig að virkum sjóðfélögum fækkar ár frá ári og iðgjöld lækka en á móti greiða launagreiðendur mánaðarlega aukaframlag sem er ákveðið hlutfall af greiddum lífeyri sem tryggingastærðfræðingur sjóðsins reiknar árlega.

c) Umhverfis- og lýðfræðileg áhætta

Hættan á neikvæðri þróun í ytra umhverfi, þ.a.m. félagslegrar og hagrænar breytingar sem auka á lífeyrisþyrði sjóðsins eða takmarki ávöxtun eignna. Þá er hættan á að lýðfræðilegar forsendur sem notaðar eru við mat á lífeyrisréttindum sjóðsins breytist á þann veg að skuldbindingar hækki umfram áætlanir.

Skýringar

d) Álagspróf

Áhættustýring sjóðsins framkvæmir álagspróf reglulega en markmið er að meta hvort tryggingafræðileg staða verði undir -10% miðað við mismunandi álagsþætti.

Samkvæmt 39. gr. laga nr. 129/1997 eiga þessi viðmið ekki við um sjóði sem njóta ábyrgðar launagreiðenda. Í lögnum segir að ef tryggingafræðileg athugun leiðir í ljós meira en 10% halla er hlutaðeigandi sjóði skylt að gera nauðsynlegar breytingar á samþykktum sínum. Sama gildir ef munur hefur haldist meira en 5% samfellt í fimm ár.

B deild sjóðsins nýtur ábyrgðar launagreiðenda og því eiga ofangreind viðmið ekki við um starfsemi þeirrar deildar.

e) Niðurstöður álagsprófs

A deild	Tryggingafræðileg staða		Áhrif þáttar	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Núverandi staða	-4,9%	-1,1%		
Tryggingafræðileg krafa lækkuð úr 3,5% í 3%	-13,8%	-10,2%	-8,9%	-9,1%
Líftöflur hliðrast um 2 ár	-10,7%	-6,7%	-5,8%	-5,5%
Örorkulíkur auknar um 10%	-6,4%	-1,8%	-1,5%	-0,7%
Vísitala neysliverðs hækkun ársins aukin um 0,5%	-5,1%	-1,2%	-0,1%	-0,1%
Gengisvísitala lækkar um 10%	-6,0%	-1,9%	-1,0%	-0,8%
Sjóðfélagalán lækka um 10%	-5,6%	-1,5%	-0,7%	-0,4%
Markaðsskuldabréf lækka um 10%	-7,2%	-3,1%	-2,3%	-2,0%
Erlend hlutabréf lækka um 10%	-5,8%	-1,8%	-0,9%	-0,6%
Innlend hlutabréf lækka um 10%	-5,4%	-1,9%	-0,5%	-0,8%

V deild	Tryggingafræðileg staða		Áhrif þáttar	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Núverandi staða	-1,2%	2,7%		
Tryggingafræðileg krafa lækkuð úr 3,5% í 3%	-11,9%	-8,8%	-10,7%	-11,5%
Líftöflur hliðrast um 2 ár	-6,5%	-3,1%	-5,3%	-5,7%
Örorkulíkur auknar um 10%	-2,1%	1,3%	-1,0%	-1,3%
Vísitala neysliverðs hækkun ársins aukin um 0,5%	-1,3%	2,6%	-0,1%	-0,1%
Gengisvísitala lækkar um 10%	-1,9%	2,1%	-0,8%	-0,5%
Sjóðfélagalán lækka um 10%	-1,7%	2,3%	-0,5%	-0,3%
Markaðsskuldabréf lækka um 10%	-2,9%	1,3%	-1,7%	-1,4%
Erlend hlutabréf lækka um 10%	-1,8%	2,2%	-0,6%	-0,5%
Innlend hlutabréf lækka um 10%	-1,5%	2,1%	-0,4%	-0,6%

B deild	Tryggingafræðileg staða		Áhrif þáttar	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Núverandi staða (án framlags launagreiðenda)	-78,3%	-80,6%		
Tryggingafræðileg krafa lækkuð úr 3,5% í 3%	-79,1%	-81,6%	-0,8%	-1,0%
Líftöflur hliðrast um 2 ár	-79,5%	-81,9%	-1,2%	-1,3%
Örorkulíkur auknar um 10%	-78,3%	-80,7%	0,0%	0,0%
Vísitala neysliverðs hækkun ársins aukin um 0,5%	-78,3%	-80,7%	0,0%	0,0%
Gengisvísitala lækkar um 10%	-78,6%	-80,9%	-0,3%	-0,3%
Sjóðfélagalán lækka um 10%	-78,4%	-80,7%	-0,1%	-0,1%
Markaðsskuldabréf lækka um 10%	-79,4%	-81,6%	-1,1%	-1,0%
Erlend hlutabréf lækka um 10%	-78,5%	-80,8%	-0,2%	-0,2%
Innlend hlutabréf lækka um 10%	-78,7%	-81,0%	-0,4%	-0,4%

Skýringar

52. Lausafjánhætta

Lausafjánhætta er hætta á því að sjóðurinn hafi ekki nægjanlegt laust fé til að standa við nauðsynlegar greiðslur t.d. til að greiða lífeyri, gera upp verðbréfiðskipti eða standa straum af rekstrarkostnaði. Skipta má lausafjánhættu í seljanleikaáættu og útstreymisáættu.

a) Seljanleikaáættu

Seljanleikahætta lýtur að áhættunni á því að ekki sé unnt að selja tiltekna fjármálagerninga innan tiltekins tíma, samkvæmt þörfum sjóðsins. Mánaðarlega eru útbúnar lausafjárspár sem sýna vænt fjárfæði næstu 12 mánuði.

Auðseljanlegar eignir sjóðsins sundurliðast sem hér segir:

	Bókfært verð		Hlutfall af hreinni eign	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Innlán	9.828.523	14.427.079	4,5%	7,6%
Skuldabréf með ríkisábyrgð	53.503.824	45.151.309	24,7%	23,7%
Skráð skuldabréf sveitarfélaga, lánastofnana og fyrirtækja	70.437.874	45.310.142	32,6%	23,8%
Innlend skráð hlutabréf	9.583.633	9.114.610	4,4%	4,8%
Erlend skráð hlutabréf	1.001.932	827.780	0,5%	0,4%
Innlendir verðbréfasjóðir (lög nr. 128/2011)	5.046.737	10.961.102	2,3%	5,8%
Erlendir verðbréfasjóðir (lög nr. 128/2011)	21.342.244	14.164.302	9,9%	7,4%
	170.744.768	139.956.324	78,9%	73,4%

b) Útstreymisáættu

Útstreymisáættu visar til hættunnar á því að ekki sé unnt að standa við greiðslur vegna lífeyrisskuldbindinga eða uppgjörs samninga, t.d. vegna verðbréfiðskipta.

Til að lágmarka útstreymisáættu er fylgst með útstreymi greidds lífeyris og innstreymi iðgjalda og afborgana/arðgreiðsna af verðbréfum. Ef hlutfall milli lífeyris og iðgjalda er minna en 100% þýðir það að það er meira innstreymi af iðgjöldum til sjóðsins heldur en sjóðurinn greiðir út lífeyri, þ.e. nettó innstreymi fjármagns til sjóðsins.

	2018	2017
Hlutfall lífeyris af iðgjöldum		
Lífeyrir	5.671.581	4.516.760
Iðgjöld	14.546.985	50.373.148
Lífeyrisbyrði	39,0%	9,0%
Hlutfall lífeyris af iðgjöldum án aukaframlaga		
Lífeyrir	5.584.127	4.422.674
Iðgjöld	12.810.935	11.530.147
Lífeyrisbyrði	43,6%	38,4%

Hlutfall lífeyris af iðgjöldum fyrir hverja sjóðsdeild fyrir sig má finna í yfirliti yfir kennitölur viðkomandi deildar og í deildaskiptu yfirliti.

53. Rekstraráættu

Rekstraráættu er hætta á tjóni vegna ófullnægjandi innri verkferla, mistaka eða svika starfsmanna, vanvirkra upplýsingakerfa eða vegna ytri atburða í rekstrarumhverfinu. Skipta má rekstraráættu m.a. í starfsmannaáættu, áhættu vegna svika, áhættu vegna upplýsingatækni, orðsporsáættu, lagalega áhættu, úrskurðaráættu lífeyris, skjalaáættu, áhættu vegna útvistunar og upplýsingaáættu.

Undir rekstraráættu flokkast jafnframt pólitísk áhætta, en hún er skilgreind sem áhætta af því að aðgerðir eða aðgerðarleysi stjórnvalda auki lífeyrisbyrði sjóðsins eða skerði eignir hans, auk annarra neikvæðra áhrifa sem óvissa um mögulegar stjórnvaldsaðgerðir kann að skapa. Undir þetta falla t.a.m. breytingar á lögum eða reglum um starfsemi eða túlkun þeirra sem valda verulegum breytingum á starfsemi.

Starfsemi lífeyrissjóðsins er flokkuð í eftirfarandi áhættumatsþætti: Stjórnunar- og stefnumótunaráættu, lífeyrstryggingaáættu, fjárhagsáættu og rekstraráættu. Hver áhættumatsþáttur er brotinn niður í verkþætti sem reglulega eru áhættumetnir. Til að draga úr rekstraráættu er unnið eftir verkferlum, vinnureglum og starfslýsingum og eftirlit haft með að þeim sé fylgt, ásamt öðrum reglum sem settar hafa verið um starfsemi sjóðsins.

Stjórn sjóðsins hefur sett sér samskipta- og starfsreglur auk siðareglna. Innri endurskoðandi tekur út innra eftirlit sjóðsins auk þess sem endurskoðunarnefnd hefur eftirlit með fyrirkomulagi og virkni eftirlitsins.

Kennitölur

Brú samtryggingadeildir (A+V+B)

	2018	2017	2016	2015	2014
a) Ávöxtun					
Nafnávöxtun	6,2%	7,9%	1,8%	10,3%	5,7%
Hrein raunávöxtun	2,9%	6,0%	-0,3%	8,1%	4,6%
Hrein raunávöxtun (5 ára meðaltal)	4,2%	4,5%	4,1%	4,9%	3,6%
Hrein raunávöxtun (10 ára meðaltal)	3,6%	2,0%	1,5%	2,2%	2,1%
Að teknu tilliti til matsbreytinga vegna upptöku reglna Fjármálaeftirlitsins nr. 335/2015 um ársreikninga lífeyrissjóða:					
Nafnávöxtun	6,2%	7,9%	1,8%	11,6%	
Hrein raunávöxtun	2,9%	6,0%	-0,3%	9,4%	
Hrein raunávöxtun (5 ára meðaltal)	4,5%	4,8%	4,4%	5,2%	
Hrein raunávöxtun (10 ára meðaltal)	3,7%	2,1%	1,6%	2,4%	
b) Skipting fjárfestinga eftir eignaflokkum					
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	18,3%	22,6%	22,1%	25,8%	22,7%
Óskráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	6,7%	8,0%	9,2%	10,2%	11,0%
Skráð skuldabréf	57,9%	57,1%	58,7%	49,7%	54,0%
Óskráð skuldabréf	13,7%	11,4%	9,5%	10,5%	9,4%
Bundnar bankainnstæður	3,4%	0,9%	0,4%	3,6%	2,8%
Aðrar fjárfestingar	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	0,1%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
c) Skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum					
Fjárfestingar í íslenskum krónum	83,2%	83,8%	84,5%	85,5%	85,4%
Fjárfestingar í erlendum myntum	16,8%	16,2%	15,5%	14,5%	14,6%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
d) Fjöldatölur					
Virkir sjóðfélagar, meðaltal árs	17.692	16.665	16.225	16.316	15.650
Sjóðfélagar í árslok	100.922	100.083	99.596	99.825	100.005
Lífeyrisþegar, meðaltal árs	7.136	6.512	5.500	4.805	4.248
Stóðugildi, meðaltal árs	25,7	19,9	16,0	15,0	13,0
e) Hlutfallsleg skipting lífeyris					
Ellilífeyrir	72,5%	69,5%	66,6%	64,9%	64,6%
Örorkulífeyrir	18,2%	21,5%	24,2%	25,6%	25,5%
Makalífeyrir	8,1%	7,3%	7,3%	7,4%	7,7%
Barnalífeyrir	1,2%	1,7%	1,8%	2,1%	2,2%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
f) Fjárhæðir á föstu verðlagi					
Iðgjöld alls	14.546.985	52.010.840	12.183.710	11.157.137	10.001.480
Lífeyrir alls	5.671.581	4.663.606	3.779.751	3.272.127	2.887.105
Hreinar fjárfestingatekjur alls	12.905.872	13.049.519	2.566.222	12.953.007	5.752.316
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður alls	511.793	439.567	309.597	299.510	239.807
Hækkun (lækkun) á hreinni eign	21.275.537	59.957.187	14.877.794	20.538.507	15.294.124
<i>Visitala neysluverðs 31.12.2018</i>					
g) Aðrar kennitölur					
Lífeyrisþyrði (lífeyrir/iðgjöld)	39,0%	9,0%	31,0%	29,3%	28,9%
Lífeyrisþyrði (lífeyrir/iðgjöld án aukaframlaga)	44,3%	39,2%	33,8%	31,8%	31,2%
Hreinar fjárfestingatekjur sem hlutfall af meðalstöðu eigna	6,3%	7,9%	2,0%	11,2%	5,8%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður alls					
Hlutfall af iðgjöldum	3,5%	0,8%	2,5%	2,7%	2,4%
Hlutfall af meðalstöðu eigna	0,2%	0,3%	0,2%	0,3%	0,2%

Kennitölur

A deild

	2018	2017	2016	2015	2014
a) Fjárhagsstaða samkvæmt tryggingafræðilegri úttekt					
Með framtíðar endurgreiðslu launagreiðenda á greiddum lífeyri:					
Hrein eign umfram heildarskuldbindingar	-4,9%	-1,1%	-13,3%	-9,9%	-12,3%
Hrein eign umfram áfallnar skuldbindingar	14,6%	21,5%	-8,9%	-3,3%	-8,1%
b) Ávöxtun					
Nafnávöxtun	6,3%	8,0%	1,8%	10,3%	5,7%
Hrein raunávöxtun	3,0%	6,1%	-0,3%	8,1%	4,6%
Hrein raunávöxtun (5 ára meðaltal)	4,3%	4,6%	4,2%	5,0%	3,6%
Hrein raunávöxtun (10 ára meðaltal)	3,6%	2,0%	1,5%	2,3%	2,2%
Að teknu tilliti til matsbreytinga vegna upptöku reglna Fjármálaeftirlitsins nr. 335/2015 um ársreikninga lífeyrissjóða:					
Nafnávöxtun	6,3%	8,0%	1,8%	11,5%	
Hrein raunávöxtun	3,0%	6,1%	-0,3%	9,4%	
Hrein raunávöxtun (5 ára meðaltal)	4,5%	4,9%	4,4%	5,2%	
Hrein raunávöxtun (10 ára meðaltal)	3,7%	2,1%	1,6%	2,4%	
c) Skipting fjárfestinga eftir eignaflokkum					
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	17,8%	22,4%	22,2%	26,1%	22,8%
Óskráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	7,1%	8,4%	9,6%	10,7%	11,4%
Skráð skuldabréf	57,2%	56,7%	58,3%	49,2%	53,6%
Óskráð skuldabréf	14,3%	11,7%	9,5%	10,4%	9,4%
Bundnar bankainnstæður	3,6%	0,9%	0,4%	3,6%	2,6%
Aðrar fjárfestingar	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	0,1%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
d) Skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum					
Fjárfestingar í íslenskum krónum	82,8%	83,7%	84,3%	85,2%	85,0%
Fjárfestingar í erlendum myntum	17,2%	16,3%	15,7%	14,8%	15,0%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
e) Fjöldatölur					
Virkir sjóðfélagar, meðaltal árs	12.892	12.062	11.491	11.333	10.657
Sjóðfélagar í árslok	60.410	57.155	54.151	51.485	49.040
Lífeyrisþegar, meðaltal árs	4.306	4.087	3.531	3.055	2.699
f) Hlutfallsleg skipting lífeyris					
Ellilífeyrir	67,9%	64,6%	62,4%	60,2%	59,3%
Örorkulífeyrir	27,9%	30,8%	32,8%	34,1%	34,5%
Makalífeyrir	2,3%	2,3%	2,4%	2,8%	2,9%
Barnalífeyrir	1,8%	2,4%	2,5%	2,9%	3,3%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
g) Fjárhæðir á föstu verðlagi					
Iðgjöld alls	9.885.435	46.509.365	8.564.787	7.779.391	6.936.933
Lífeyrir alls	2.859.470	2.558.736	2.193.838	1.924.709	1.678.792
Hreinar fjárfestingatekjur alls	10.326.274	10.426.060	2.048.826	10.547.565	4.606.918
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður alls	330.475	277.115	213.152	197.841	159.581
Hækkun (lækkun) á hreinni eign	17.021.763	54.099.574	8.206.624	15.928.118	11.801.651
<i>Viðtala neysluverðs 31.12.2018</i>					
h) Aðrar kennitölur					
Lífeyrisþyrði (lífeyrir/iðgjöld)	28,9%	5,5%	25,6%	24,7%	24,2%
Lífeyrisþyrði (lífeyrir/iðgjöld án aukaframlaga)	29,2%	28,1%	25,8%	24,9%	24,4%
Hreinar fjárfestingatekjur sem hlutfall af meðalstöðu eigna	6,3%	7,7%	2,0%	11,1%	5,8%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður alls					
Hlutfall af iðgjöldum	3,3%	0,6%	2,5%	2,5%	2,3%
Hlutfall af meðalstöðu eigna	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%

Kennitölur

V deild

	2018	2017	2016	2015	2014
a) Fjárhagsstaða samkvæmt tryggingafræðilegri úttekt					
Með framtíðar endurgreiðslu launagreiðenda á greiddum lífeyri:					
Hrein eign umfram heildarskuldbindingar	-1,2%	2,7%	3,4%	6,9%	4,7%
Hrein eign umfram áfallnar skuldbindingar	1,2%	3,8%	3,7%	8,7%	2,5%
b) Ávöxtun					
Nafnávöxtun	6,3%	8,0%	1,8%	10,3%	5,7%
Hrein raunávöxtun	3,0%	6,1%	-0,3%	8,1%	4,6%
Hrein raunávöxtun (5 ára meðaltal)	4,3%	4,6%	4,2%	5,0%	3,6%
Hrein raunávöxtun (10 ára meðaltal)	3,6%	2,0%	1,5%	2,3%	2,2%
Að teknu tilliti til matsbreytinga vegna upptöku reglna Fjármálaeftirlitsins nr. 335/2015 um ársreikninga lífeyrissjóða:					
Nafnávöxtun	6,3%	8,0%	1,8%	11,5%	
Hrein raunávöxtun	3,0%	6,1%	-0,3%	9,4%	
Hrein raunávöxtun (5 ára meðaltal)	4,5%	4,9%	4,4%	5,2%	
Hrein raunávöxtun (10 ára meðaltal)	3,7%	2,1%	1,6%	2,4%	
c) Skipting fjárfestinga eftir eignaflokkum					
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	17,8%	22,4%	22,2%	26,1%	22,8%
Óskráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	7,1%	8,4%	9,6%	10,7%	11,4%
Skráð skuldabréf	57,2%	56,7%	58,3%	49,2%	53,6%
Óskráð skuldabréf	14,3%	11,7%	9,5%	10,4%	9,4%
Bundnar bankainnstæður	3,6%	0,9%	0,4%	3,6%	2,6%
Aðrar fjárfestingar	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	0,1%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
d) Skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum					
Fjárfestingar í íslenskum krónum	82,8%	83,7%	84,3%	85,2%	85,0%
Fjárfestingar í erlendum myntum	17,2%	16,3%	15,7%	14,8%	15,0%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
e) Fjöldatölur					
Virkir sjóðfélagar, meðaltal árs	4.583	4.439	4.570	4.802	4.792
Sjóðfélagar í árslok	36.406	34.931	33.961	33.036	31.880
Lífeyrisþegar, meðaltal árs	1.144	1.125	979	817	626
f) Hlutfallsleg skipting lífeyris					
Ellilífeyrir	36,6%	34,8%	32,9%	31,3%	37,2%
Örorkulífeyrir	54,7%	55,9%	58,3%	58,9%	53,9%
Makalífeyrir	1,0%	0,9%	1,0%	1,1%	0,9%
Barnalífeyrir	7,7%	8,5%	7,8%	8,8%	8,0%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
g) Fjárhæðir á föstu verðlagi					
Iðgjöld alls	2.925.859	2.711.111	2.616.723	2.493.147	2.279.044
Lífeyrir alls	247.944	208.602	168.685	145.060	122.373
Hreinar fjárfestingatekjur alls	1.791.117	1.943.631	418.744	1.762.700	840.950
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður alls	55.590	47.814	35.710	34.620	27.904
Hækkun (lækkun) á hreinni eign	4.413.442	4.398.326	2.831.072	4.352.454	3.367.722
<i>Vísitala neysluverðs 31.12.2018</i>					
h) Aðrar kennitölur					
Lífeyrisbyrði (lífeyrir/iðgjöld)	8,5%	7,7%	6,4%	5,8%	5,4%
Lífeyrisbyrði (lífeyrir/iðgjöld án aukaframlaga)	8,6%	7,7%	6,5%	5,9%	5,4%
Hreinar fjárfestingatekjur sem hlutfall af meðalstöðu eigna	6,3%	7,7%	2,0%	11,1%	5,8%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður alls					
Hlutfall af iðgjöldum	1,9%	1,8%	1,4%	1,4%	1,2%
Hlutfall af meðalstöðu eigna	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%

Kennitölur

B deild

	2018	2017	2016	2015	2014
a) Fjárhagsstaða samkvæmt tryggingafræðilegri úttekt					
Með framtíðar endurgreiðslu launagreiðenda á greiddum lífeyri:					
Hrein eign umfram heildarskuldbindingar	-21,7%	-26,4%	-25,8%	-23,5%	-22,1%
Hrein eign umfram áfallnar skuldbindingar	-78,8%	-81,2%	-89,6%	-87,1%	-84,4%
Án framtíðar endurgreiðslu launagreiðenda á greiddum lífeyri:					
Hrein eign umfram heildarskuldbindingar	-78,3%	-80,6%	-88,3%	-85,7%	-82,8%
b) Ávöxtun					
Nafnávöxtun	4,7%	6,1%	0,8%	11,0%	6,5%
Hrein raunávöxtun	1,4%	4,3%	-1,3%	8,8%	5,4%
Hrein raunávöxtun (5 ára meðaltal)	3,7%	3,7%			
Að teknu tilliti til matsbreytinga vegna upptöku reglna Fjármálaeftirlitsins nr. 335/2015 um ársreikninga lífeyrissjóða:					
Nafnávöxtun	4,7%	6,1%	0,8%		
Hrein raunávöxtun	1,4%	4,3%	-1,3%		
Hrein raunávöxtun (5 ára meðaltal)	3,9%	3,9%			
c) Skipting fjárfestinga eftir eignaflokkum					
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	25,7%	26,3%	18,6%	19,9%	20,0%
Óskráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	0,6%	1,9%	0,1%	0,2%	3,3%
Skráð skuldabréf	68,0%	63,5%	71,4%	63,0%	60,5%
Óskráð skuldabréf	5,7%	6,8%	9,4%	13,3%	9,9%
Bundnar bankainnstæður	0,0%	1,5%	0,4%	3,6%	6,3%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
d) Skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum					
Fjárfestingar í íslenskum krónum	89,5%	87,1%	91,9%	92,7%	93,1%
Fjárfestingar í erlendum myntum	10,5%	12,9%	8,1%	7,3%	6,9%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
e) Fjöldatölur					
Virkir sjóðfélagar, meðaltal árs	217	164	164	181	201
Sjóðfélagar í árslok	4.106	3.274	3.048	3.115	3.165
Lífeyrisþegar, meðaltal árs	1.686	1.300	990	933	923
f) Hlutfallsleg skipting lífeyris					
Ellilífeyrir	80,6%	79,6%	77,0%	76,1%	75,2%
Örorkulífeyrir	4,3%	5,8%	7,4%	8,7%	9,2%
Makalífeyrir	15,0%	14,6%	15,6%	15,1%	15,5%
Barnalífeyrir	0,0%	0,0%	0,1%	0,1%	0,1%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
g) Fjárhæðir á föstu verðlagi					
Iðgjöld alls	1.735.691	2.790.365	1.002.201	884.599	785.503
Lífeyrir alls	2.564.167	1.896.268	1.417.228	1.202.358	1.085.940
Hreinar fjárfestingatekjur alls	788.481	679.828	98.651	642.743	304.448
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður alls	125.727	114.637	60.736	67.048	52.322
Hækkun (lækkun) á hreinni eign	(159.668)	1.459.287	3.840.099	257.936	124.751
<i>Viðtala neysluverðs 31.12.2018</i>					
h) Aðrar kennitölur					
Lífeyrisbyrði (lífeyrir/iðgjöld)	147,7%	68,0%	141,4%	135,9%	138,2%
Lífeyrisbyrði (lífeyrir/iðgjöld án aukaframlaga)	1677,2%	1631,7%	1461,4%	1251,9%	1042,2%
Hreinar fjárfestingatekjur sem hlutfall af meðalstöðu eigna	5,4%	6,8%	2,0%	12,3%	5,9%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður alls					
Hlutfall af iðgjöldum	7,2%	4,1%	6,1%	7,6%	6,7%
Hlutfall af meðalstöðu eigna	0,9%	1,2%	1,2%	1,3%	1,0%

Deildaskipt yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris árið 2018

Brú samtryggingadeildir (A+V+B)

	Skýring	A deild	V deild	B deild	2018	2017
Iðgjöld	6					
Iðgjöld sjóðfélaga		2.522.131	863.720	47.028	3.432.879	3.076.377
Iðgjöld launagreiðenda		7.253.011	2.015.744	110.939	9.379.694	8.452.922
Réttindaflutningur og endurgreiðslur		4.909	(1.461)	(5.086)	(1.638)	847
		<u>9.780.051</u>	<u>2.878.003</u>	<u>152.881</u>	<u>12.810.935</u>	<u>11.530.147</u>
Sérstök aukaframlög	23, 42	105.384	47.856	1.582.810	1.736.049	38.843.001
Iðgjöld samtals		9.885.435	2.925.859	1.735.691	14.546.985	50.373.148
Lífeyrir						
Heildarfjárhæð lífeyris	24	(2.795.384)	(226.229)	(2.562.514)	(5.584.127)	(4.422.674)
Framlag til starfsendurhæfingarsjóðs		(59.037)	(20.656)	(1.534)	(81.227)	(86.422)
Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris		(5.049)	(1.059)	(119)	(6.227)	(7.664)
Lífeyrir samtals		(2.859.470)	(247.944)	(2.564.167)	(5.671.581)	(4.516.760)
Hreinar fjárfestingatekjur	7					
Hreinar tekjur af eignarhl. í félögum og sjóðum ..	25-26	1.854.681	321.699	38.723	2.215.103	3.456.337
Hreinar tekjur af skuldabréfum	27	7.753.280	1.344.825	712.101	9.810.206	8.083.157
Vaxtatekjur af bundnum bankainnstæðum		248.665	43.132	0	291.796	66.709
Aðrar fjárfestingatekjur:						
Vaxtatekjur af handbæru fé		515.752	89.458	37.915	643.125	32.468
Vaxtatekjur af iðgjöldum og öðrum kröfum ..		2.024	351	2.934	5.310	1.062.774
Ýmsar fjárfestingatekjur	28	0	0	0	0	16.966
Fjárfestingagjöld	8, 29	(48.129)	(8.348)	(3.192)	(59.669)	(79.789)
Hreinar fjárfestingatekjur samtals		10.326.274	1.791.117	788.481	12.905.872	12.638.622
Rekstrarkostnaður	9					
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	30	(330.475)	(55.590)	(125.727)	(511.793)	(425.726)
Rekstrarkostnaður samtals		(330.475)	(55.590)	(125.727)	(511.793)	(425.726)
Aðrar tekjur og gjöld						
Aðrar tekjur		0	0	6.054	6.054	0
Aðrar tekjur og gjöld samtals		0	0	6.054	6.054	0
Breyting á hreinni eign til greiðslu lífeyris		17.021.763	4.413.442	(159.668)	21.275.537	58.069.285
Hrein eign frá fyrra ári		154.462.384	26.089.617	10.007.139	190.559.141	128.475.036
Sameining við Eftirlaunasjóð Reykjanesbæjar ..					0	4.014.821
Sameining við Lífeyrissjóð starfsm. Kópavogsb. .	46-47			4.551.677	4.551.677	0
Hrein eign til greiðslu lífeyris í lok árs		171.484.147	30.503.059	14.399.149	216.386.355	190.559.141

Deildaskiptur efnahagsreikningur 31. desember 2018

Brú samtryggingadeildir (A+V+B)

Eignir	Skýring	A deild	V deild	B deild	31.12.2018	31.12.2017
Fjárfestingar						
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	12, 26, 33	42.190.015	7.504.627	3.539.278	53.233.920	48.048.535
Skuldabréf	13, 34	120.833.509	21.493.483	9.912.529	152.239.521	107.655.670
Bundnar bankainnstæður	14	6.058.625	1.077.689	0	7.136.315	1.448.811
Fjárfestingar samtals		169.082.150	30.075.799	13.451.807	212.609.755	157.153.017
Kröfur						
Kröfur á launagreiðendur	17	896.792	159.519	45.459	1.101.770	911.496
Aðrar kröfur		145.918	25.955	128.286	300.159	21.959.541
Millireikningur		(11.962)	(2.128)	14.090	0	0
Kröfur samtals	36	1.030.748	183.346	187.834	1.401.929	22.871.037
Ýmsar eignir						
Óefnislegar eignir	18, 37	126.720	22.541	0	149.260	146.177
Varanlegir rekstrarfjármunir	19, 38	121.368	21.589	0	142.957	104.110
Handbært fé	20	1.468.694	261.247	962.268	2.692.208	12.978.268
Ýmsar eignir samtals		1.716.782	305.376	962.268	2.984.425	13.228.555
Eignir samtals		171.829.680	30.564.521	14.601.908	216.996.109	193.252.610
Skuldir						
Áfallinn kostnaður og fyrirframinnheimtar tekjur		22.227	3.954	0	26.180	33.628
Aðrar skuldir	39	323.305	57.509	202.760	583.574	2.659.841
Skuldir samtals		345.532	61.462	202.760	609.754	2.693.469
Hrein eign til greiðslu lífeyris		171.484.147	30.503.059	14.399.149	216.386.355	190.559.141
Skuldbindingar utan efnahags	43					
Áhættustýring	48-53					

Deildaskipt sjóðstreymi ársins 2018

Brú samtryggingadeildir (A+V+B)

Skýring	A deild	V deild	B deild	2018	2017
Inngreiðslur					
Iðgjöld	9.763.756	2.897.261	1.695.694	14.356.711	31.680.744
Innborgaðar vaxtatekjur af handbæru fé og kröfum ..	517.777	89.810	40.843	648.429	1.112.208
Aðrar inngreiðslur	16.581.686	2.802.536	951.941	20.336.163	1.995.175
Inngreiðslur samtals	26.863.219	5.789.607	2.688.478	35.341.304	34.788.126
Útgreiðslur					
Lífeyrir	(2.859.470)	(247.944)	(2.564.167)	(5.671.581)	(4.516.760)
Rekstrarkostnaður	(330.475)	(55.590)	(125.727)	(511.793)	(425.726)
Fjárfesting í rekstrarfjárumnum	(33.967)	(7.963)	0	(41.930)	(136.981)
Aðrar útgreiðslur	(693.646)	(117.273)	(3.192)	(814.111)	(2.744.299)
Útgreiðslur samtals	(3.917.559)	(428.769)	(2.693.086)	(7.039.414)	(7.823.766)
Nýtt ráðstöfunarfé til fjárfestinga	22.945.660	5.360.838	(4.608)	28.301.890	26.964.360
Fjárfestingahreyfingar					
Innborgaðar tekjur af eignarhl. í félögum og sjóðum ..	1.559.283	(80.669)	(1.059.370)	419.244	298.713
Keyptir eignarhlutir í félögum og sjóðum	(25.621.902)	(4.557.543)	(1.601.475)	(31.780.920)	(19.370.197)
Seldir eignarhlutir í félögum og sjóðum	22.722.648	4.041.833	1.626.914	28.391.394	14.082.522
Afborganir höfuðstóls og vaxta skuldabréfa	15.331.267	1.913.822	(2.398.031)	14.847.058	11.728.196
Keypt skuldabréf	(41.580.473)	(7.396.203)	(700.443)	(49.677.119)	(26.668.884)
Seld skuldabréf	0	0	56.418	56.418	1.729.279
Bundin innlán	(4.683.541)	(844.299)	132.139	(5.395.701)	(852.687)
Seldar aðrar fjárfestingar	0	0	0	0	45.500
Fjárfestingahreyfingar nettó	(32.272.719)	(6.923.058)	(3.943.849)	(43.139.627)	(19.007.558)
(Lækkun)/hækkun á handbæru fé	(9.327.060)	(1.562.220)	(3.948.457)	(14.837.737)	7.956.803
Handbært fé í upphafi árs	10.795.754	1.823.467	359.047	12.978.268	1.006.644
Sameining við Eftirlaunasjóð Reykjanesbæjar				0	4.014.821
Sameining við Lífeyrissjóð starfsm. Kópavogsbæjar ...			4.551.677	4.551.677	0
Handbært fé í lok árs	1.468.694	261.247	962.268	2.692.208	12.978.268

Deildaskipt yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris árið 2018

B deild	LA	Esh	Lsh	LN	LV	ER	LSK	2018	2017
Iðgjöld									
Iðgjöld sjófélaga	2.941	15.081	740	1.657	3.838	4.864	17.907	47.028	33.242
Iðgjöld launagreiðenda	11.303	38.707	3.516	3.314	8.729	9.574	35.797	110.939	79.342
Réttindafutningur og endurgreiðslur	0	0	(5.086)	0	0	0	0	(5.086)	(27)
	14.243	53.788	(830)	4.971	12.568	14.438	53.703	152.881	112.557
Sérstök aukaframlög	287.106	447.679	111.420	76.411	163.622	159.643	336.929	1.582.810	2.589.946
Iðgjöld samtals	301.349	501.467	110.590	81.382	176.190	174.081	390.633	1.735.691	2.702.503
Lífeyrir									
Heildarfjárhæð lífeyris	(381.840)	(663.582)	(165.255)	(143.335)	(233.420)	(405.689)	(569.393)	(2.562.514)	(1.835.319)
Framlag til starfsendurhæfingarsjóðs	(143)	(521)	(57)	(58)	(111)	(132)	(510)	(1.534)	(1.193)
Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris	0	(70)	0	0	(20)	0	(29)	(119)	(47)
Lífeyrir samtals	(381.983)	(664.173)	(165.312)	(143.393)	(233.551)	(405.821)	(569.933)	(2.564.167)	(1.836.559)
Hreinar fjárfestingatekjur									
Hreinar tekjur af eignarhl. í félögum og sjóðum ..	5.667	6.063	1.862	1.042	1.059	10.802	12.229	38.723	139.381
Hreinar tekjur af skuldabréfum	104.210	111.497	34.245	19.166	19.472	198.635	224.876	712.101	516.406
Vaxtatekjur af bundnum bankainnstæðum	0	0	0	0	0	0	0	0	4.578
Aðrar fjárfestingatekjur:									
Vaxtatekjur af handbæru fé	5.548	5.936	1.823	1.020	1.037	10.576	11.973	37.915	3.953
Vaxtatekjur af iðgjöldum og öðrum kröfum ..	971	1.142	54	17	288	232	230	2.934	120
Fjárfestingagjöld	(467)	(500)	(154)	(86)	(87)	(890)	(1.008)	(3.192)	(6.017)
Hreinar fjárfestingatekjur samtals	115.929	124.138	37.831	21.160	21.768	219.354	248.300	788.481	658.422
Rekstrarkostnaður									
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	(16.556)	(33.222)	(7.026)	(4.842)	(10.738)	(19.632)	(33.710)	(125.727)	(111.028)
Rekstrarkostnaður samtals	(16.556)	(33.222)	(7.026)	(4.842)	(10.738)	(19.632)	(33.710)	(125.727)	(111.028)
Aðrar tekjur og gjöld									
Aðrar tekjur	0	0	0	0	0	0	6.054	6.054	0
Aðrar tekjur og gjöld samtals	0	0	0	0	0	0	6.054	6.054	0
Breyting á hreinni eign til greiðslu lífeyris	18.739	(71.790)	(23.917)	(45.692)	(46.332)	(32.018)	41.343	(159.668)	1.413.338
Hrein eign frá fyrra ári	2.109.507	2.302.934	708.252	412.547	419.087	4.054.813	0	10.007.139	4.578.980
Sameining við Eftirlausnarsjóð Reykjanesbæjar ..							0	0	4.014.821
Sameining við Lífeyrissj. starfsm. Kópavogsb. ..							4.551.677	4.551.677	0
Hrein eign til greiðslu lífeyris í lok árs	2.128.246	2.231.143	684.335	366.855	372.755	4.022.794	4.593.020	14.399.149	10.007.139

Deildaskiptur efnahagsreikningur 31. desember 2018

B deild	LA	ESH	LsH	LN	LV	ER	LSK	31.12.2018	31.12.2017
Eignir									
Fjárfestingar									
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	523.118	548.410	168.208	90.172	91.622	988.794	1.128.954	3.539.278	2.466.624
Skuldabréf	1.465.108	1.535.943	471.103	252.547	256.609	2.769.335	3.161.884	9.912.529	6.158.370
Bundnar bankainnstæður	0	0	0	0	0	0	0	0	132.133
Fjárfestingar samtals	1.988.226	2.084.353	639.311	342.719	348.231	3.758.129	4.290.838	13.451.807	8.757.127
Kröfur									
Kröfur á launagreiðendur	6.719	7.044	2.160	1.158	1.177	12.700	14.500	45.459	5.462
Aðrar kröfur	18.961	19.878	6.097	3.268	3.321	35.840	40.920	128.286	183.286
Millireikningur	2.083	2.183	670	359	365	3.936	4.494	14.090	768.532
Kröfur samtals	27.763	29.105	8.927	4.786	4.863	52.477	59.915	187.834	957.279
Ýmsar eignir									
Handbært fé	142.227	149.103	45.733	24.516	24.911	268.836	306.943	962.268	359.047
Ýmsar eignir samtals	142.227	149.103	45.733	24.516	24.911	268.836	306.943	962.268	359.047
Eignir samtals	2.158.215	2.262.561	693.971	372.020	378.004	4.079.441	4.657.696	14.601.908	10.073.454
Skuldir									
Aðrar skuldir	29.969	31.418	9.636	5.166	5.249	56.646	64.676	202.760	66.315
Skuldir samtals	29.969	31.418	9.636	5.166	5.249	56.646	64.676	202.760	66.315
Hrein eign til greiðslu lífeyris	2.128.246	2.231.143	684.335	366.855	372.755	4.022.794	4.593.020	14.399.149	10.007.139

Deildaskipt sjóðstreymi ársins 2018

B deild	LA	Esh	Lsh	LN	LV	ER	LSK	2018	2017
Inngreiðslur									
lögjöld	295.437	495.269	108.690	80.363	175.154	162.906	377.875	1.695.694	2.708.317
Innborgaðar vaxtat. af handbæru fé og kröfum	6.575	7.015	1.855	982	1.268	10.823	12.324	40.843	4.074
Aðrar inngreiðslur	8.925	9.357	2.870	1.538	1.563	902.373	25.315	951.941	(546.439)
Inngreiðslur samtals	310.938	511.640	113.415	82.884	177.986	1.076.102	415.514	2.688.478	2.165.952
Útgreiðslur									
Lífeyrir	(381.983)	(664.173)	(165.312)	(143.393)	(233.551)	(405.821)	(569.933)	(2.564.167)	(1.836.559)
Rekstrarkostnaður	(16.556)	(33.222)	(7.026)	(4.842)	(10.738)	(19.632)	(33.710)	(125.727)	(111.028)
Aðrar útgreiðslur	(472)	(495)	(152)	(81)	(83)	(892)	(1.018)	(3.192)	(77.855)
Útgreiðslur samtals	(399.011)	(697.890)	(172.490)	(148.316)	(244.372)	(426.345)	(604.662)	(2.693.086)	(2.025.442)
Nýtt ráðstöfunarfé til fjárfestinga	(88.073)	(186.250)	(59.075)	(65.432)	(66.386)	649.757	(189.148)	(4.608)	140.510
Fjárfestingahreyfingar									
Innborgaðar tekjur af eignarhl. í félögum og sjóðum	(156.579)	(164.149)	(50.348)	(26.990)	(27.424)	(295.964)	(337.916)	(1.059.370)	(1.258.848)
Keyptir eignarhlutir í félögum og sjóðum	(236.704)	(248.148)	(76.112)	(40.802)	(41.458)	(447.416)	(510.836)	(1.601.475)	(1.105.538)
Seldir eignarhlutir í félögum og sjóðum	240.464	252.090	77.321	41.450	42.116	454.523	518.951	1.626.914	837.241
Afborganir höfuðstóls og vaxta skuldabréfa	(354.438)	(371.574)	(113.969)	(61.096)	(62.079)	(669.955)	(764.921)	(2.398.031)	(2.019.692)
Keypt skuldabréf	(103.528)	(108.533)	(33.289)	(17.846)	(18.133)	(195.688)	(223.426)	(700.443)	(170.816)
Seld skuldabréf	8.339	8.742	2.681	1.437	1.461	15.762	17.996	56.418	7.705
Bundin innlán	19.531	20.475	6.280	3.367	3.421	36.917	42.149	132.139	(108.347)
Fjárfestingahreyfingar nettó	(582.915)	(611.098)	(187.436)	(100.479)	(102.096)	(1.101.822)	(1.258.003)	(3.943.849)	(3.818.295)
(Lækkun)/hækkun á handbæru fé	(670.988)	(797.348)	(246.511)	(165.912)	(168.482)	(452.065)	(1.447.151)	(3.948.457)	(3.677.785)
Handbært fé í upphafi árs	75.687	82.627	25.411	14.802	15.036	145.483	0	359.047	22.012
Sameining við Eftirlaunasjóð Reykjanesbæjar								0	4.014.821
Sameining við Lífeyrissjóð starfsmanna Kópavogsbæjar	737.528	863.824	266.832	175.626	178.356	575.417	1.754.094	4.551.677	0
Handbært fé í lok árs	142.227	149.103	45.733	24.516	24.911	268.836	306.943	962.268	359.047

Deildaskipt yfirlit um tryggingafræðilega stöðu 31. desember 2018

B deild - Réttindasafn LA (L140)

	Skýring	Áfallið	31.12.2018 Framtíðar	Samtals
Eignir				
Hrein eign til greiðslu lífeyris		2.128.246		2.128.246
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		(124.367)		(124.367)
Mismunur á bókfærðu verði og matsverði skráðra hlutabréfa		(2.842)		(2.842)
Núvirði framtíðarrekrarkostnaðar		(253.337)	(5.570)	(258.907)
Núvirði framtíðariðgjalda			50.476	50.476
Hluti launagreiðenda í lífeyrisgreiðslum			4.024.238	4.024.238
Eignir samtals		1.747.700	4.069.145	5.816.845
Skuldbindingar				
Ellilífeyrir		6.381.504	108.881	6.490.385
Örorkulífeyrir		78.439	346	78.785
Makalífeyrir		1.076.514	5.932	1.082.447
Barnalífeyrir			50	50
Skuldbindingar samtals		7.536.457	115.209	7.651.666
Eignir umfram skuldbindingar	40	(5.788.757)	3.953.936	(1.834.821)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2018		-76,8%	3432,0%	-24,0%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2018		-77,4%	2340,5%	-26,1%

Ef ekki er tekið tillit til framlags launagreiðenda vegna lífeyrisgreiðslna verður staðan eftirfarandi:

Eignir umfram skuldbindingar		(5.788.757)	(70.302)	(5.859.059)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2018		-76,8%	-61,0%	-76,6%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2018		-77,4%	-59,8%	-77,0%

	Skýring	Áfallið	31.12.2017 Framtíðar	Samtals
Eignir				
Hrein eign til greiðslu lífeyris		2.109.507		2.109.507
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		(98.827)		(98.827)
Mismunur á bókfærðu verði og matsverði skráðra hlutabréfa		(5.945)		(5.945)
Núvirði framtíðarfjárfestingarkostnaðar		(49.183)		(49.183)
Núvirði framtíðarrekrarkostnaðar		(302.922)	(9.607)	(312.530)
Núvirði framtíðariðgjalda			73.326	73.326
Hluti launagreiðenda í lífeyrisgreiðslum			3.804.559	3.804.559
Eignir samtals		1.652.630	3.868.278	5.520.908
Skuldbindingar				
Ellilífeyrir		6.078.324	144.792	6.223.115
Örorkulífeyrir		104.088	918	105.006
Makalífeyrir		1.127.382	12.698	1.140.080
Barnalífeyrir			96	96
Skuldbindingar samtals		7.309.794	158.503	7.468.297
Eignir umfram skuldbindingar	40	(5.657.164)	3.709.775	(1.947.389)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2017		-77,4%	2340,5%	-26,1%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2017		-91,8%	2303,7%	-35,5%

Ef ekki er tekið tillit til framlags launagreiðenda vegna lífeyrisgreiðslna verður staðan eftirfarandi:

Eignir umfram skuldbindingar		(5.657.164)	(94.783)	(5.751.948)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2017		-77,4%	-59,8%	-77,0%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2017		-91,8%	-60,5%	-91,0%

Deildaskipt yfirlit um tryggingafræðilega stöðu 31. desember 2018

B deild - Réttindasafn EsH (L050)

	Skýring	Áfallið	31.12.2018 Framtíðar	Samtals
Eignir				
Hrein eign til greiðslu lífeyris		2.231.143		2.231.143
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		(130.380)		(130.380)
Mismunur á bókfærðu verði og matsverði skráðra hlutabréfa		(2.979)		(2.979)
Núvirði framtíðarrekrarkostnaðar		(487.034)	(38.119)	(525.153)
Núvirði framtíðariðgjalda			323.455	323.455
Hluti launagreiðenda í lífeyrisgreiðslum			9.990.694	9.990.694
Eignir samtals		1.610.750	10.276.030	11.886.780
Skuldbindingar				
Ellilífeyrir		12.846.671	648.304	13.494.975
Örorkulífeyrir		272.114	4.247	276.362
Makalífeyrir		2.165.687	219.806	2.385.493
Barnalífeyrir		2.069	618	2.686
Skuldbindingar samtals		15.286.541	872.976	16.159.516
Eignir umfram skuldbindingar	40	(13.675.791)	9.403.054	(4.272.736)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2018		-89,5%	1077,1%	-26,4%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2018		-89,5%	800,2%	-28,5%

Ef ekki er tekið tillit til framlags launagreiðenda vegna lífeyrisgreiðslna verður staðan eftirfarandi:

Eignir umfram skuldbindingar	(13.675.791)	(587.640)	(14.263.430)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2018	-89,5%	-67,3%	-88,3%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2018	-89,5%	-68,1%	-88,0%

	Skýring	Áfallið	31.12.2017 Framtíðar	Samtals
Eignir				
Hrein eign til greiðslu lífeyris		2.302.934		2.302.934
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		(107.889)		(107.889)
Mismunur á bókfærðu verði og matsverði skráðra hlutabréfa		(6.491)		(6.491)
Núvirði framtíðarfjárfestingarkostnaðar		(91.970)		(91.970)
Núvirði framtíðarrekrarkostnaðar		(552.612)	(55.694)	(608.306)
Núvirði framtíðariðgjalda			399.758	399.758
Hluti launagreiðenda í lífeyrisgreiðslum			9.361.012	9.361.012
Eignir samtals		1.543.972	9.705.076	11.249.048
Skuldbindingar				
Ellilífeyrir		12.220.401	747.953	12.968.353
Örorkulífeyrir		314.771	8.566	323.337
Makalífeyrir		2.127.921	320.606	2.448.527
Barnalífeyrir			923	923
Skuldbindingar samtals		14.663.092	1.078.047	15.741.139
Eignir umfram skuldbindingar	40	(13.119.120)	8.627.029	(4.492.091)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2017		-89,5%	800,2%	-28,5%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2017		-87,7%	699,5%	-21,2%

Ef ekki er tekið tillit til framlags launagreiðenda vegna lífeyrisgreiðslna verður staðan eftirfarandi:

Eignir umfram skuldbindingar	(13.119.120)	(733.984)	(13.853.104)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2017	-89,5%	-68,1%	-88,0%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2017	-87,7%	-67,6%	-86,0%

Deildaskipt yfirlit um tryggingafræðilega stöðu 31. desember 2018

B deild - Réttindasafn LSH (L600)

	Skýring	Áfallið	31.12.2018 Framtíðar	Samtals
Eignir				
Hrein eign til greiðslu lífeyris		684.335		684.335
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		(39.991)		(39.991)
Mismunur á bókfærðu verði og matsverði skráðra hlutabréfa		(914)		(914)
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar		(105.125)	(4.431)	(109.555)
Núvirði framtíðariðgjalda			33.465	33.465
Hluti launagreiðenda í lífeyrisgreiðslum			2.270.021	2.270.021
Eignir samtals		538.305	2.299.055	2.837.360
Skuldbindingar				
Ellilífeyrir		2.559.242	70.465	2.629.707
Örorkulífeyrir		35.347	596	35.943
Makalífeyrir		594.431	29.806	624.237
Barnalífeyrir			75	75
Skuldbindingar samtals		3.189.019	100.942	3.289.961
Eignir umfram skuldbindingar	40	(2.650.714)	2.198.114	(452.600)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2018		-83,1%	2177,6%	-13,8%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2018		-83,2%	1987,9%	-17,4%

Ef ekki er tekið tillit til framlags launagreiðanda vegna lífeyrisgreiðslna verður staðan eftirfarandi:

Eignir umfram skuldbindingar		(2.650.714)	(71.908)	(2.722.622)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2018		-83,1%	-71,2%	-82,8%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2018		-83,2%	-72,3%	-82,8%

	Skýring	Áfallið	31.12.2017 Framtíðar	Samtals
Eignir				
Hrein eign til greiðslu lífeyris		708.252		708.252
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		(33.180)		(33.180)
Mismunur á bókfærðu verði og matsverði skráðra hlutabréfa		(1.996)		(1.996)
Núvirði framtíðarfjárfestingarkostnaðar		(21.589)		(21.589)
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar		(129.405)	(5.653)	(135.057)
Núvirði framtíðariðgjalda			33.853	33.853
Hluti launagreiðenda í lífeyrisgreiðslum			2.098.361	2.098.361
Eignir samtals		522.081	2.126.562	2.648.643
Skuldbindingar				
Ellilífeyrir		2.524.879	64.377	2.589.256
Örorkulífeyrir		49.700	1.168	50.868
Makalífeyrir		531.986	36.182	568.167
Barnalífeyrir			123	123
Skuldbindingar samtals		3.106.565	101.849	3.208.414
Eignir umfram skuldbindingar	40	(2.584.483)	2.024.712	(559.771)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2017		-83,2%	1987,9%	-17,4%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2017		-83,2%	1616,3%	-15,7%

Ef ekki er tekið tillit til framlags launagreiðanda vegna lífeyrisgreiðslna verður staðan eftirfarandi:

Eignir umfram skuldbindingar		(2.584.483)	(73.649)	(2.658.133)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2017		-83,2%	-72,3%	-82,8%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2017		-83,2%	-71,3%	-82,7%

Deildaskipt yfirlit um tryggingafræðilega stöðu 31. desember 2018

B deild - Réttindasafn LN (L510)

	Skýring	Áfallið	31.12.2018 Framtíðar	Samtals
Eignir				
Hrein eign til greiðslu lífeyris		366.855		366.855
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		(21.438)		(21.438)
Mismunur á bókfærðu verði og matsverði skráðra hlutabréfa		(490)		(490)
Núvirði framtíðarrekrarkostnaðar		(76.387)	(2.434)	(78.822)
Núvirði framtíðariðgjalda			26.106	26.106
Hluti launagreiðenda í lífeyrisgreiðslum			1.318.386	1.318.386
Eignir samtals		268.540	1.342.058	1.610.597
Skuldbindingar				
Ellilífeyrir		1.701.429	41.347	1.742.775
Örorkulífeyrir		18.396	221	18.617
Makalífeyrir		574.577	5.405	579.982
Barnalífeyrir			39	39
Skuldbindingar samtals		2.294.402	47.011	2.341.413
Eignir umfram skuldbindingar	40	(2.025.862)	1.295.046	(730.816)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2018		-88,3%	2754,7%	-31,2%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2018		-86,8%	2654,7%	-31,4%

Ef ekki er tekið tillit til framlags launagreiðenda vegna lífeyrisgreiðslna verður staðan eftirfarandi:

Eignir umfram skuldbindingar		(2.025.862)	(23.340)	(2.049.202)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2018		-88,3%	-49,6%	-87,5%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2018		-86,8%	-51,9%	-86,1%

	Skýring	Áfallið	31.12.2017 Framtíðar	Samtals
Eignir				
Hrein eign til greiðslu lífeyris		412.547		412.547
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		(19.327)		(19.327)
Mismunur á bókfærðu verði og matsverði skráðra hlutabréfa		(1.163)		(1.163)
Núvirði framtíðarfjárfestingarkostnaðar		(15.685)		(15.685)
Núvirði framtíðarrekrarkostnaðar		(94.009)	(3.001)	(97.010)
Núvirði framtíðariðgjalda			24.185	24.185
Hluti launagreiðenda í lífeyrisgreiðslum			1.191.266	1.191.266
Eignir samtals		282.364	1.212.451	1.494.815
Skuldbindingar				
Ellilífeyrir		1.587.603	39.950	1.627.553
Örorkulífeyrir		23.324	444	23.768
Makalífeyrir		525.663	3.566	529.229
Barnalífeyrir			53	53
Skuldbindingar samtals		2.136.590	44.014	2.180.604
Eignir umfram skuldbindingar	40	(1.854.226)	1.168.437	(685.789)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2017		-86,8%	2654,7%	-31,4%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2017		-84,4%	2321,4%	-30,6%

Ef ekki er tekið tillit til framlags launagreiðenda vegna lífeyrisgreiðslna verður staðan eftirfarandi:

Eignir umfram skuldbindingar		(1.854.226)	(22.829)	(1.877.055)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2017		-86,8%	-51,9%	-86,1%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2017		-84,4%	-54,4%	-83,7%

Deildaskipt yfirlit um tryggingafræðilega stöðu 31. desember 2018

B deild - Réttindasafn LV (L700)

	Skýring	Áfallið	31.12.2018 Framtíðar	Samtals
Eignir				
Hrein eign til greiðslu lífeyris		372.755		372.755
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		(21.782)		(21.782)
Mismunur á bókfærðu verði og matsverði skráðra hlutabréfa		(498)		(498)
Núvirði framtíðarrekrarkostnaðar		(159.698)	(8.044)	(167.743)
Núvirði framtíðariðgjalda			57.308	57.308
Hluti launagreiðenda í lífeyrisgreiðslum			3.448.570	3.448.570
Eignir samtals		190.777	3.497.833	3.688.611
Skuldbindingar				
Ellilífeyrir		3.982.916	127.384	4.110.300
Örorkulífeyrir		79.008	395	79.402
Makalífeyrir		820.851	60.791	881.643
Barnalífeyrir			82	82
Skuldbindingar samtals		4.882.774	188.652	5.071.426
Eignir umfram skuldbindingar	40	(4.691.997)	3.309.182	(1.382.816)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2018		-96,1%	1754,1%	-27,3%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2018		-96,0%	1272,0%	-30,2%

Ef ekki er tekið tillit til framlags launagreiðenda vegna lífeyrisgreiðslna verður staðan eftirfarandi:

Eignir umfram skuldbindingar	(4.691.997)	(139.388)	(4.831.385)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2018	-96,1%	-73,9%	-95,3%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2018	-96,0%	-74,1%	-95,0%

	Skýring	Áfallið	31.12.2017 Framtíðar	Samtals
Eignir				
Hrein eign til greiðslu lífeyris		419.087		419.087
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		(19.634)		(19.634)
Mismunur á bókfærðu verði og matsverði skráðra hlutabréfa		(1.181)		(1.181)
Núvirði framtíðarfjárfestingarkostnaðar		(29.548)		(29.548)
Núvirði framtíðarrekrarkostnaðar		(179.760)	(11.885)	(191.645)
Núvirði framtíðariðgjalda			73.915	73.915
Hluti launagreiðenda í lífeyrisgreiðslum			3.221.803	3.221.803
Eignir samtals		188.965	3.283.833	3.472.798
Skuldbindingar				
Ellilífeyrir		3.867.497	153.648	4.021.145
Örorkulífeyrir		93.823	778	94.600
Makalífeyrir		776.626	84.806	861.432
Barnalífeyrir			116	116
Skuldbindingar samtals		4.737.946	239.348	4.977.294
Eignir umfram skuldbindingar	40	(4.548.981)	3.044.486	(1.504.496)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2017		-96,0%	1272,0%	-30,2%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2017		-98,6%	1163,0%	-30,2%
Ef ekki er tekið tillit til framlags launagreiðenda vegna lífeyrisgreiðslna verður staðan eftirfarandi:				
Eignir umfram skuldbindingar	(4.548.981)	(177.318)	(4.726.299)	
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2017	-96,0%	-74,1%	-95,0%	
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2017	-98,6%	-72,5%	-97,2%	

Deildaskipt yfirlit um tryggingafræðilega stöðu 31. desember 2018

B deild - Réttindasafn ER (L060)

	Skýring	Áfallið	31.12.2018 Framtíðar	Samtals
Eignir				
Hrein eign til greiðslu lífeyris		4.022.794		4.022.794
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		(235.077)		(235.077)
Mismunur á bókfærðu verði og matsverði skráðra hlutabréfa		(5.372)		(5.372)
Núvirði framtíðarrekkstrarkostnaðar		(314.029)	(10.956)	(324.985)
Núvirði framtíðariðgjalda			97.382	97.382
Hluti launagreiðenda í lífeyrisgreiðslum			3.624.201	3.624.201
Eignir samtals		3.468.317	3.710.626	7.178.943
Skuldbindingar				
Ellilífeyrir		8.124.321	215.277	8.339.598
Örorkulífeyrir		75.569	1.666	77.235
Makalífeyrir		1.260.004	15.569	1.275.574
Barnalífeyrir			151	151
Skuldbindingar samtals		9.459.895	232.663	9.692.558
Eignir umfram skuldbindingar	40	(5.991.578)	3.477.963	(2.513.614)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2018		-63,3%	1494,9%	-25,9%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2018		-60,3%	1348,4%	-22,8%

Ef ekki er tekið tillit til framlags launagreiðenda vegna lífeyrisgreiðslna verður staðan eftirfarandi:

Eignir umfram skuldbindingar		(5.991.578)	(146.237)	(6.137.815)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2018		-63,3%	-62,9%	-63,3%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2018		-60,3%	-62,1%	-60,3%

	Skýring	Áfallið	31.12.2017 Framtíðar	Samtals
Eignir				
Hrein eign til greiðslu lífeyris		4.054.813		4.054.813
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		(189.961)		(189.961)
Mismunur á bókfærðu verði og matsverði skráðra hlutabréfa		(11.428)		(11.428)
Núvirði framtíðarfjárfestingarkostnaðar				0
Núvirði framtíðarrekkstrarkostnaðar		(435.144)	(17.300)	(452.444)
Núvirði framtíðariðgjalda			106.680	106.680
Hluti launagreiðenda í lífeyrisgreiðslum			3.322.980	3.322.980
Eignir samtals		3.418.280	3.412.360	6.830.640
Skuldbindingar				
Ellilífeyrir		7.292.654	213.042	7.505.696
Örorkulífeyrir		84.061	2.325	86.387
Makalífeyrir		1.232.370	20.035	1.252.405
Barnalífeyrir			191	191
Skuldbindingar samtals		8.609.085	235.594	8.844.679
Eignir umfram skuldbindingar	40	(5.190.806)	3.176.766	(2.014.039)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2017		-60,3%	1348,4%	-22,8%
Ef ekki er tekið tillit til framlags launagreiðenda vegna lífeyrisgreiðslna verður staðan eftirfarandi:				
Eignir umfram skuldbindingar		(5.190.806)	(146.214)	(5.337.019)
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2017		-60,3%	-62,1%	-60,3%

Deildaskipt yfirlit um tryggingafræðilega stöðu 31. desember 2018

B deild - Réttindasafn LSK (L400)

	Skýring	Áfallið	31.12.2018 Framtíðar	Samtals
Eignir				
Hrein eign til greiðslu lífeyris		4.593.020		4.593.020
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		(268.399)		(268.399)
Mismunur á bókfærðu verði og matsverði skráðra hlutabréfa		(6.133)		(6.133)
Núvirði framtíðarrekkstrarkostnaðar		(400.790)	(38.309)	(439.099)
Núvirði framtíðariðgjalda			350.659	350.659
Hluti launagreiðenda í lífeyrisgreiðslum			8.055.077	8.055.077
Eignir samtals		3.917.698	8.367.427	12.285.126
Skuldbindingar				
Ellilífeyrir		10.835.478	816.212	11.651.691
Örorkulífeyrir		113.715	6.072	119.787
Makalífeyrir		1.832.423	48.440	1.880.863
Barnalífeyrir			332	332
Skuldbindingar samtals		12.781.616	871.057	13.652.673
Eignir umfram skuldbindingar	40	(8.863.918)	7.496.370	(1.367.548)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2018		-69,3%	860,6%	-10,0%
Ef ekki er tekið tillit til framlags launagreiðenda vegna lífeyrisgreiðslna verður staðan eftirfarandi:				
Eignir umfram skuldbindingar		(8.863.918)	(558.707)	(9.422.625)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2018		-69,3%	-64,1%	-69,0%

